

Burmistrz Drohiczyzna

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY DROHICZYN

URZĄD MIEJSKI
w Drohiczyźnie
17-312 Drohiczyn, ul. Kraszawskiego 5
tel. 085/6565250 fax 085/ 557980
NIP 544 00 03 844 REG. 00052860

Załącznik nr 1 do uchwały
Rady Miejskiej w Drohiczyźnie
Nr XXXIII/236/10 z dnia 29 września 2010 r

Drohiczyn 2010

Spis treści

Wstęp, informacje podstawowe.

1. Cel opracowania, podstawowe zadania studium
2. Podstawy formalno-prawne
3. Założenia ogólne studium

CZĘŚĆ A- UWARUNKOWANIA STANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY DROHICZYN

I. Dotychczasowe przeznaczenie, zagospodarowanie i użycie terenu.

1. Charakterystyka i położenie terenu.
2. Podstawowe dane charakteryzujące gminę.
3. Podstawowe funkcje realizowane przez gminę.
4. Pozycja gospodarcza gminy.
5. Uwarunkowania zewnętrzne rozwoju gminy.

II. Stan ładu przestrzennego i wymogi jego ochrony. Synteza diagnozy uwarunkowań rozwoju gminy.

III. Stan środowiska, w tym rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkości i jakości zasobów wodnych oraz wymogów ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego.

1. Położenie geograficzne i przebieg terenu.
2. Budowa geologiczna, surowce mineralne.
3. Zasoby wodne, sieć hydrograficzna.
4. Obszary zagrożenia powodziowego.
5. Wody podziemne, zaopatrzenie w wodę.
6. Szata roślinna, lasy, tereny zieleni, użytki ekologiczne, pomniki przyrody, obszary objęte ochroną prawną.
7. Gleby i ich wykorzystanie.
8. Klimat lokalny.
9. Stan sanitarny środowiska.
10. Stan dziedzictwa kulturowego, zabytków oraz dóbr kultury współczesnej.

IV. Warunki i jakość życia mieszkańców, w tym ochrona zdrowia.

1. Ludność, uwarunkowania demograficzne.
2. Oświata i wychowanie.
3. Kultura.
4. Ochrona zdrowia i opieka społeczna.
5. Mieszkalnictwo.
6. Turystyka, sport, rekreacja.
7. Sfera gospodarcza, rolnictwo, pozarolnicza działalność gospodarcza.
8. Zagrożenia bezpieczeństwa ludności i mienia.
9. Potrzeby i możliwości rozwoju miasta i gminy.
10. Stan prawny gruntów, zasób komunalny.

VII. Występowanie obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych.

VIII. Występowanie terenów naturalnych zagrożonych geologicznych.

IX. Występowanie terenów górniczych wyznaczonych na podstawie przepisów odrębnych.

X. Stan systemów komunikacji i infrastruktury technicznej.

XII. Zadania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych.

Wstęp, informacje podstawowe.

1. Cel opracowania, podstawowe zadania studium

Studium jest opracowaniem planistycznym określającym politykę przestrzenną gminy. Studium obejmuje cały obszar miasta i gminy Drohiczyń.

Podstawowe zadania studium:

- 1) określenie aktualnej sytuacji miasta i gminy Drohiczyń, istniejących uwarunkowań oraz problemów związanych z rozwojem;
- 2) sformułowanie kierunków zagospodarowania przestrzennego i zasad ochrony interesu publicznego;
- 3) ustalenie generalnych rozstrzygnięć przestrzennych na terenie gminy;
- 4) stworzenie podstaw do koordynacji planów miejscowych, decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, lokalizacji zadań ponadlokalnych;
- 5) analiza zewnętrznych i wewnętrznych uwarunkowań przyrodniczych, kulturowych, społecznych, funkcjonalnych, strukturalnych rozwoju gminy;
- 6) określenie diagnozy uwarunkowań rozwoju gminy;
- 7) rozpoznanie zasobu istniejących opracowań planistycznych i materiałów dotyczących terenu gminy i obszarów sąsiednich;
- 8) ustalenie powiązań zewnętrznych gminy oraz wskazanie działań koordynacyjnych;
- 9) określenie zasad polityki przestrzennej na terenie gminy
- 10) funkcja informacyjna i koordynacyjna realizowana poprzez wskazanie wzajemnych relacji przestrzennych zasobów, uwarunkowań i kierunków zagospodarowania.

2. Podstawa formalno-prawna

Podstawą prawną opracowania niniejszego studium są następujące dokumenty:

- 1) ustawa z dnia 23 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tj. Dz.U. z 2003 r. Nr 80, poz. 717 z późn. zmianami);
- 2) Obwieszczenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 26 lipca 2001 r. o ogłoszeniu Konceptji polityki przestrzennego zagospodarowania kraju, M.P. 2001 nr 26 poz. 432a;
- 3) Polska 2025 - długookresowa strategia trwałego i zrównoważonego rozwoju przyjęta 26 lipca 2000 roku (RM - 21 - 118 - 00);
- 4) Strategia Rozwoju Kraju 2007-2015 - dokument Rady Ministrów RP Warszawa 29.11.2006 r.;
- 5) Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podlaskiego (załącznik nr 1 do uchwały nr IX/80/03 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 27 czerwca 2003 roku);
- 6) Program Ochrony Środowiska Województwa Podlaskiego na lata 2007 - 2010, Białystok, wrzesień 2007 r.;
- 7) Plan Gospodarki Odpadami Województwa Podlaskiego na lata 2009-2012, Białystok 2009 r.;
- 8) Plan Rozwoju Lokalnego Powiatu Siemiatyckiego na lata 2007-2015;
- 9) Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Siemiatyckiego na lata 2008-2011, Starostwo Powiatowe w Siemiatyczach, 2008 r.;
- 10) Program Powiatowe w Siemiatyczach, 2008 r.;
- 11) Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Miasta i Gminy Drohiczyń - uchwała Rady Miejskiej w Drohiczyźnie Nr. X/68/99 z dnia 29 grudnia 1999 r.;
- 12) Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Drohiczyń na lata 2004-2010 (załącznik do Uchwały Nr XIII/107/04 Rady Miejskiej w Drohiczyźnie z dnia 06/07/2004 r.);

- 13) Strategia Rozwijania Problemów Społecznych Gminy Drohiczyń na lata 2007-20011, załącznik do Uchwały Nr V/34/07 Rady Miejskiej w Drohiczyźnie z dnia 25 kwietnia 2007 r.;
- 14) Strategia Rozwoju Zrównoważonego Miasta i Gminy Drohiczyń na lata 2001 - 2015, Suwałki - Drohiczyń, Październik 2000 r.;
- 15) uchwała nr IX/60/07 Rady Miejskiej w Drohiczyźnie z dnia 27 września 2007 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Drohiczyń.

3. Zakożenia ogólne studium

- 1) plany miejscowe, które zostały wykonane po 1994 r. zostały uwzględnione w studium;
- 2) ustalenia studium są wiążące dla organów gminy przy sporządzaniu planów miejscowych po uchwaleniu studium;
- 3) linie rozgraniczające na załącznikach graficznych nie stanowią z granic terenów;
- 4) studium składa się z dwóch części wraz załącznikami i częścią graficzną;
- 5) część pierwszą oznaczoną jako A, stanowią uwarunkowania rozwoju przestrzennego gminy wraz z załącznikiem graficznym w postaci rysunku na kopii mapy topograficznej w skali 1:25000 pochodzącej z państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego, rysunek ustalenia kierunków zagospodarowania przestrzennego z poprzedniego studium;
- 6) część drugą oznaczoną jako B, stanowią kierunki polityki przestrzennej gminy wraz z załącznikiem graficznym w postaci rysunku na mapie topograficznej w skali 1:25000 pochodzącej z państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego, uzasadnieniem przyjętych rozwiązań, syntezą ustaleń.

4. Niektóre z dalszych części opracowania jest mowa o:

- 1) **ustawie-należy** przez to rozumieć ustawę z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym;
- 2) **akcentcie**, oznacza to część obiektu budowlanego, który zwraca uwagę obserwatorów na ten obiekt lub jego część, a także obiekt budowlany lub jego część, która zwraca uwagę na inny obiekt budowlany lub część innego obiektu budowlanego lub układ zabudowy i zagospodarowania terenu;
- 3) **budynkach funkcji podstawowej** - należy przez to rozumieć budynki, w których realizowana jest podstawowa funkcja terenu, jednostki gospodarczej;
- 4) **dachu stromym**- należy przez to rozumieć dach dwuspadowy lub wielospadowy z ukształtowaną kalenicą (kalenicami) o minimalnym kącie nachylenia połaci 25 stopni;
- 5) **dominancie**, oznacza to obiekt budowlany lub jego część, która koncentruje uwagę obserwatorów;
- 6) **subdominancie**, oznacza to obiekt budowlany lub jego część, która koncentruje uwagę obserwatorów, lecz w stopniu mniejszym niż dominancja;
- 7) **działce budowlanej** – rozumie się przez to nieruchomości gruntową lub działkę gruntu, której wielkość, cechy geometryczne, dostęp do drogi publicznej oraz wyposażenie w urządzenia infrastruktury technicznej spełniają wymogi realizacji obiektów budowlanych wynikające z odrębnych przepisów;
- 8) **elektrowni wiatrowej** – rozumie się przez to całość techniczno-użytkową składającą się z budowli, tj. fundamentu i wieży nośnej, urządzenia prądotwórczego przetwarzającego energię mechaniczną wiatru na energię elektryczną, wraz niezbędnymi instalacjami i urządzeniami oraz towarzyszącą im infrastrukturą techniczną;
- 9) **frontie działki** – rozumie się przez to część działki budowlanej, która przylega do drogi / ulicy, z której odbywa się główny wyjazd lub wejście na tę działkę;

- 10) **inwestycje celu publicznego** - należy przez to rozumieć działania o znaczeniu lokalnym i ponadlokalnym stanowiące realizację celów, o których mowa w art.6 ustawy o gospodarce nieruchomościami
- 11) **kompensacji przyrodniczej** - rozumie się przez to zespół działań obejmujących w szczególności roboty budowlane, roboty ziemne, rekultywację gleby, zalesianie, zadziewanie lub tworzenie skupień roślinności, prowadzących do przywrócenia równowagi przyrodniczej lub tworzenie skupień roślinności, prowadzących do przywrócenia równowagi przyrodniczej na danym terenie, wyrównania szkód dokonanych w środowisku przez realizację przedsięwzięcia i zachowanie walorów krajobrazowych.
- 12) **kondygnacji** - rozumie się przez to kondygnację w rozumieniu przepisów technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki.
- 13) **nieprzekraczalnych liniach zabudowy** - należy przez to rozumieć wyznaczone na rysunku planu linie określające najmniejszą dopuszczalną odległość najbliższej zewnętrznej ściany budynków od ulicy, ciągu pieszego, terenu zieleni publicznej, wnętrza osiedlowego lub innych obiektów - z pominięciem balkonów, loggii i wykuszny wysuniętych poza obręb budynku nie więcej niż 1,5 m. oraz elementów wejścia do budynku (schody, podest, daszek, podłyna dla niepełnosprawnych).
- 14) **obiektach służących działalności gospodarczej** - należy przez to rozumieć bazy i siedziby firm (podmiotów gospodarczych) prowadzących działalność gospodarczą w zakresie produkcji, przetwórstwa przemysłowego i rzemieślniczego, budownictwa, handlu hurtowego oraz szeroko rozumianych usług dla innych podmiotów gospodarczych i ludności - z wyłączeniem usług publicznych administracji.
- 15) **obiektach usługowych** - należy przez to rozumieć obiekty budowlane i lokale wykorzystywane dla funkcji usług w tym lokale użytkowe, budynki użyteczności publicznej, zamieszkania zbiorowego.
- 16) **obszar przestrzeni publicznej** - należy przez to rozumieć obszar o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, poprawy jakości ich życia i sprzyjający nawiązaniu kontaktów społecznych ze względu na jego położenie oraz cechy funkcjonalno-przestrzenne.
- 17) **ograniczeniu uciążliwości** - oznacza to, że zasięg uciążliwości dla środowiska będący skutkiem prowadzonej działalności gospodarczej musi być bezwzględnie ograniczony do granic własności obszaru, do którego inwestor posiada tytuł prawny, a znajdujące się w nim pomieszczenia przeznaczone na pobyt ludzi, winny być wyposażone w techniczne środki ochrony przed tymi uciążliwościami.
- 18) **osi widokowej**, oznacza to zbiór widoków z punktów usytuowanych na jednej linii, o zakreślonej kątowej, których dwusieczną jest ta linia.
- 19) **powierzchni biologicznie czynnej** - rozumie się przez to część działki budowlanej na gruncie rodzinnym oraz wodę powierzchniową, która pozostaje niezabudowana powierzchnią lub kubaturą w głąb gruntu, na nim oraz nad nim, nie stanowiąca nawierzchni dojazdów i dojeżdżających, pokryta trwałą roślinnością lub użytkowana rolniczo. Typową powierzchnię biologiczną czynną są tereny zieleni towarzyszące zabudowie, w tym zadziewienia, zakrzewienia, trawniki, zbiorniki wodne powierzchniowe, uprawy rolne. Nie uznaje się za powierzchnię biologicznie czynną, zieleni projektowaną na dachach i ścianach budynków oraz budowlanych nasłonecznionych, nawierzchni zwirowych, grynowych i azurowych, powierzchni większej niż 50 % powierzchni tarasów, strpodachów, nie mniejszych niż 10 mkw. urządzonych jako stałe trawniki lub kwietniki na podłożu zapewniającym im trwałą wegetację.
- 20) **powierzchnia sprzedaży** - należy przez to rozumieć tę część ogólnodostępnej powierzchni obiektu handlowego stanowiącego całość techniczno-użytkową, przeznaczonego do sprzedaży detalicznej, w której odbywa się bezpośrednia sprzedaż towarów, ustaloną zgodnie z przepisami odrębnymi.
- 21) **przepisach szczególnych lub odrębnych** - należy przez to rozumieć przepisy ustaw wraz z aktami wykonawczymi oraz ograniczenia wynikające z prawomocnych decyzji administracyjnych.
- 22) **przeznaczeniu podstawowemu** - należy przez to rozumieć przeznaczenie terenu, wynikające z funkcji dominującej na określonym obszarze.
- 23) **przeznaczeniu uzupełniającym, towarzyszącym** - należy przez to rozumieć dopuszczalne na określonym obszarze funkcje o znaczeniu drugorzędnym, będące uzupełnieniem przeznaczenia podstawowego.
- 24) **terenie** - rozumie się przez to teren o określonym przeznaczeniu, wyznaczony na rysunku liniami rozgraniczającymi, dopuszcza się oznaczenie symbolem (literami lub literami i cyframi).
- 25) **usługach** - rozumie się przez to funkcje polegające na prowadzeniu działalności usług użytkowej publicznej jak: administracja publiczna, porządku publicznego, ochrony przeciwpożarowej, usługi oświaty, nauki, rekreacji i kultury fizycznej, sportu, usługi kultury, muzeu, biblioteki, usług gospodarczych, komercyjnych jak: usługi handlu, gastronomii, biura, usługi turystyki, łączności, centra konferencyjne i wystawiennicze, usługi finansowe, działalność gospodarcza związana z wykonywaniem wolnych zawodów, rzemiosła, oraz innej działalności na zasadzie analogii do wymienionych powyżej nie powodującej przekroczeń wartości normatywnych zanieczyszczeń powietrza, poziomu dźwięku w środowisku, emisji odorów i zanieczyszczeń jak dla zabudowy mieszkaniowej.
- 26) **wartościowym drzewostanie** - rozumie się przez to pojedyncze drzewa lub ich grupy spełniające warunki ochrony zgodnie z przepisami odrębnymi.
- 27) **wysokości budynku** - należy przez to rozumieć wysokość mierzoną w metrach od poziomu terenu przy najniższej położonym wejściu do budynku lub jego części pierwszej kondygnacji nadziemnej do najwyższej położonej krawędzi strpodachu.
- 28) **zakaz, wyłączenie, wykluczenie zabudowy** - należy przez to rozumieć zakaz zabudowy budynkami określonymi przepisami odrębnymi, jeżeli ustalenia studium nie ustanowią dodatkowo zakazów lokalizacji innych obiektów, zakaz zabudowy nie obejmuje lokalizacji budowli, w tym sieci uzbrojenia terenu, dróg, innych ciągów komunikacyjnych, przejść dla pieszych, konstrukcji oporowych, sieci technicznych, urządzeń reklamowych, budowli ziemnych, parkingów i placów postojowych, obiektów stanowiących powierzchnię biologicznie czynnych, budowli sportowych, obiektów przystani wodnych, kąpieliska, plaży, budowli obronnych, budowli stanowiących rekonstrukcję obiektów historycznych, budowli historycznych, lokalizacji obiektów małej architektury, lokalizacji tymczasowych obiektów budowlanych, urządzeń technicznych, zakazy zabudowy mogą być ustalane szczegółowo warunkami ochrony obiektów i terenów zgodnie z przepisami odrębnymi.
- 29) **zabudowa adaptowana** - należy przez to rozumieć zabudowę do zachowania, obiekty adaptowane mogą podlegać przebudowie, rozbudowie, remontom, nadbudowie z zachowaniem charakteru i walorów stylowych budowli.
- 30) **zabudowie zagrodowej** - rozumie się przez to budynki mieszkalne, gospodarce i inwentarskie w rodzinnych gospodarstwach rolnych, hodowlanych lub ogrodniczych.
- 31) **zieleni urządzonej** - należy przez to rozumieć zieleni ogólnodostępną, zróżnicowaną gatunkowo o charakterze ozdobnym z układem alejek i obiektami małej architektury.

- 32) **zrównoważony rozwój** należy przez to rozumieć rozwój społeczno-gospodarczy, w którym następuje proces integrowania działań politycznych, gospodarczych i społecznych, z zachowaniem równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych, w celu zagwarantowania możliwości zaspokajania podstawowych potrzeb poszczególnych społeczności lub obywateli zarówno współczesnego pokolenia, jak i przyszłych pokoleń, pod warunkiem zgodności z lokalnymi warunkowaniami kulturowymi, historycznymi, społecznymi, przyrodniczymi, warunkiem koniecznym jest zasadność ekonomiczna przedsięwzięć.

CZĘŚĆ A
UWARUNKOWANIA STANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
MIASTA I GMINY DROHICZYN

1. Dostępne przeznaczenie, zagospodarowanie i uzbrojenie terenu.

1. Charakterystyka i położenie terenu.

Gmina Drohiczyń położona jest, w południowej części województwa podlaskiego, w południowo – zachodniej części powiatu siemiatyckiego. Od strony północnej graniczy z gminami Perlejewo i Grodzisk, od strony wschodniej z gminą Siemiatycki. Południową i zachodnią granicę gminy wyznacza rzeka Bug, będąca jednocześnie rzeką graniczną między województwami podlaskim i mazowieckim. Od strony zachodniej gmina Drohiczyń graniczy z gminami województwa mazowieckiego: Rępiń i Jabłonna Łęka, od strony południowej z gminami województwa mazowieckiego: Piatów i Korzec.

Siedzibą władz samorządowych jest miasto Drohiczyń, położone nad Bugiem w południowej części gminy.

Teren gminy podzielony jest na następujące obręby geodezyjne:

- 1) Drohiczyń
- 2) Arbasy
- 3) Bujaki
- 4) Bryki
- 5) Buzyski
- 6) Chechowo
- 7) Chrołowice
- 8) Chutkowice
- 9) Klepacz
- 10) Kłyżówka
- 11) Koczery
- 12) Lisowo
- 13) Łopusze
- 14) Miłkowice Janki
- 15) Miłkowice Małe
- 16) Miłkowice Paszki
- 17) Miłkowice Stawki
- 18) Minczewo
- 19) Naroki
- 20) Obnize
- 21) Ostrożany
- 22) Putkowice Nadolne
- 23) Putkowice Nagórne
- 24) Rotki
- 25) Runice
- 26) Sady
- 27) Siekierki
- 28) Sieniewice
- 29) Smaklice
- 30) Smorczewo
- 31) Sytki
- 32) Śledzianów
- 33) Tonkiele
- 34) Wierzechuza Nadbuzna
- 35) Wierzechuza Nagórna
- 36) Wólka Zamkowa
- 37) Zajęczniki.

2. Podstawowe dane charakteryzujące gminę.

Miasto Drohiczyń posiada walory przyrodniczo-kulturowe o znaczeniu ponadregionalnym. Charakter ponadlokalny mają funkcje realizowane w zakresie kultu religijnego, rekreacji, turystyki, infrastruktury społecznej. W mieście zlokalizowana jest Kuria Diecezjalna Kościoła Rzymsko-Katolickiego, Wyższe Seminarium Duchowne, Liceum Ogólnokształcące, ośrodek obsługi ludności i rolnictwa. Ośrodkiem o funkcjach infrastruktury społecznej i kultu religijnego o znaczeniu ponadlokalnym jest miejscowość Ostrożany. Gmina Drohiczyń charakteryzuje się bardzo dobrymi warunkami do produkcji rolnej i wyróżnia się wysokim wskaźnikiem jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej. Ponad 35 % powierzchni gminy zajmują tereny o ustanowionych prawnych formach ochrony środowiska i krajobrazu, wchodzące w skład obszarów chronionych o znaczeniu ponadregionalnym, w tym obszar specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 (kod obszaru PLB 14001), Obszar Chronionego Krajobrazu „Dolina Bugu”. Przez obręb geodezyjny Tonkiele, Wólka Zamkowa, Runice, miasto Drohiczyń, Zajęczniki przebiega system tranzytowych tunelów nadtworów Rosja-Północ z ustaloną strefą bezpieczeństwa.

Podstawowe dane statystyczne charakteryzujące gminę:

- 1) powierzchnia całkowita miasta i gminy Drohiczyń - 207,96 km², 20 796 ha.
- 2) powierzchnia obrębu geodezyjnego miasta Drohiczyń - 15,66 km², 1 566 ha.
- 3) użytki rolne według stanu na koniec 2007 r. stanowiły 79,6 % powierzchni gminy, 16 553 ha.
- 4) grunty orne stanowiły 61,1 % powierzchni gminy, 12 706 ha.
- 5) użytki zielone stanowiły 18,3 % powierzchni gminy, 3 805 ha.
- 6) lasy i grunty leśne zajmowały 10,4 % powierzchni gminy, 2 158 ha, w tym w mieście 85 ha.
- 7) lasy publiczne - 358 ha.
- 8) grunty zabudowane - 1185 ha.
- 9) tereny pozostałe, nieużytki, wody, zbiorniki wodne stanowiły 4 % powierzchni gminy, 830 ha.
- 10) tereny objęte prawnymi formami ochrony przyrody - 7290 ha, 35 % powierzchni gminy.
- 11) tereny bezpośredniego zagrożenia powodzią od rzeki Bug o prawdopodobieństwie wielkiej wody 1 %-2140 ha.
- 12) ludność gminy ogółem - 6 809 mieszkańców (dane WUS w Białymstoku, stan na dzień 31.XII.2006 r.) w tym:
  - a) miasto - 2 074 mieszkańców;
  - b) wieś - 4735 mieszkańców;
  - c) kobiety - 3391, w tym miasto 1078;
  - d) mężczyźni - 3418, w tym miasto 996;
  - e) kobiety na 100 mężczyzn w gminie - 99, miasto 108.
- 13) mieszkańcy miasta i gminy z osobami przebywającymi na pobyt czasowy - stan na dzień 2008.09.10 - 7296, w tym miasto 2318;
- 14) gęstość zaludnienia 35/ km², w tym miasto 148/ km²;
- 15) podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON (dane WUS w Białymstoku, stan na dzień 31.XII.2006 r., bez osób prowadzących indywidualne gospodarstwa rolne) - 287, w tym sektor publiczny 21, prywatny 266, spółki handlowe 4, spółki cywilne 8, spółdzielnie 3, fundacje i stowarzyszenia 21, osoby fizyczne prowadzące działalność - 222, w mieście - 154, w tym sektor publiczny 10, prywatny 144, spółki handlowe 3, spółki cywilne 8, spółdzielnie 3, fundacje, stowarzyszenia 9, osoby fizyczne prowadzące działalność 108;

- 16) osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą (dane WUS w Białymstoku, stan na dzień 31.XII.2006 r., bez osób prowadzących indywidualne gospodarstwa rolne) – 202, w tym miasto 108;
  - 17) pracujący ogółem-333, w tym miasto 242, kobiety 224, usługi rynkowe 112, usługi nietrynkowe 172, przemysł i budownictwo 37, rolnictwo 12;
  - 18) pracujący w gospodarstwach rolnych- 3192;
  - 19) liczba gospodarstw rolnych- 1552, w tym miasto 317;
  - 20) ludność w wieku produkcyjnym- 3899 w tym miasto 1281, kobiety 1759;
  - 21) ludność w wieku poprodukcyjnym-1476 w tym miasto 386, kobiety 944;
  - 22) ludność w wieku przedprodukcyjnym-1434 w tym miasto 407, kobiety 688;
  - 23) ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym-74,6 w tym miasto 62;
  - 24) zasoby mieszkaniowe – mieszkania (dane WUS w Białymstoku, stan na dzień 31.XII.2006 r.)-2307, w tym miasto 794;
  - 25) zasoby mieszkaniowe-izby 9916, w tym miasto 3647;
  - 26) powierzchnia użytkowa mieszkań- 201,6 tys. m²; w tym miasto 67,8 tys. m²;
  - 27) liczba osób na 1 mieszkanie-2,95, w tym miasto 2,61;
  - 28) liczba izb w mieszkaniu-4,30, w tym miasto 4,59;
  - 29) powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m²-87,4;
  - 30) powierzchnia w m² na 1 osobę- 29,6;
  - 31) grunty nieleśne przeznaczone pod zalesienie- 15 ha;
  - 32) wodociągi sieć w km- 120,1, w tym miasto 18,3;
  - 33) przyłącza wodociągowe do budynków szt.- 1701, w tym miasto 585;
  - 34) sieć kanalizacyjna w km. -10,5, w tym miasto 9,7;
  - 35) przyłącza kanalizacyjne do budynków szt. 228, w tym miasto 218;
  - 36) kanalizacja deszczowa w km.-5,2;
  - 37) studnie wiercone- 104 szt., w tym miasto 11, studnie kopane 905 szt., w tym miasto 127;
  - 38) łączna długość dróg- 215,1 km, w tym:
    - a) drogi krajowe- 19,2 km;
    - b) drogi wojewódzkie-3,4 km;
    - c) drogi powiatowe-97,5 km;
    - d) drogi gminne- 95 km;
  - 39) oczyszczalnie ścieków-2;
  - 40) gminne wysypisko odpadów-1;
- 3. Podstawowe funkcje realizowane przez miasto i gminę.**
- Podstawowe funkcje realizowane na terenie miasta Drohiczn:**
- 1) funkcje ośrodka kultu religijnego o znaczeniu ponadlokalnym;
  - 2) siedziba Diecezji Drohiczyńskiej Kościoła Rzymskokatolickiego;
  - 3) siedziba wyższej uczelni i instytucji kultury, ośrodek naukowy;
  - 4) administracji samorządowej szczebla gminnego;
  - 5) infrastruktury społecznej w zakresie oświaty, wychowania, kultury, opieki socjalnej, służby zdrowia, bezpieczeństwa;
  - 6) infrastruktury technicznej komunikacji, gospodarki komunalnej w tym gospodarki odpadami, odbioru ścieków, zaopatrzenia, transportu, funkcji tranzytowych ropopaliw, przesyłu energii, komunikacji;
  - 7) obsługa rolnictwa w zakresie zaopatrzenia, skupu, administracji;
  - 8) produkcji rolnej i hodowli;

- 9) usługi użyteczności publicznej w tym obsługi turystyki, wypoczynku, zamieszkania zbiorowego;
  - 10) funkcje mieszkaniowe w zabudowie zagrodowej, jednorodzinnej, wielorodzinnej;
  - 11) ochrona środowiska, przyrody, krajobrazu;
  - 12) składów, magazynów;
  - 13) ochrony obiektów zabytkowych, dziedzictwa kulturowego.
- Podstawowe funkcje realizowane na terenie gminy:**
- 2) wiodącą funkcją gminy jest rolnictwo, wynika to z lokalnych uwarunkowań kulturowych, wysokiego poziomu wiedzy rolniczej, ukształtowanym korzystnych stosunków własności, stanu prawnego gruntów, bardzo dobrych warunków do produkcji;
  - 3) funkcja usług turystyczno-wypoczynkowych;
  - 4) funkcja mieszkaniowa w gospodarstwach rolnych;
  - 5) funkcja mieszkaniowa w zabudowie rekreacji, zamieszkania zbiorowego, zabudowie mieszkaniowej pozarolniczej;
  - 6) funkcja ekologiczna, ochrony przyrody, krajobrazu i środowiska;
  - 7) infrastruktury społecznej, oświaty, zdrowia, kultury, edukacji o znaczeniu ponadlokalnym;
  - 8) kultu religijnego o znaczeniu ponadregionalnym;
  - 9) infrastruktury technicznej, funkcji tranzytowych;
  - 10) obiektów produkcji, powierzchniowej eksploatacji kruszywa;
  - 11) gospodarki wodnej, utrzymania systemów drenarskich i melioracji;
  - 12) ochrony obiektów zabytkowych i dziedzictwa kulturowego.

4. Pozycja gospodarstwa gminy.

Dochody i wydatki budżetu gminy na tle gmin powiatu siemiatyckiego i województwa podlaskiego w latach 2002-2006 oraz prognozy budżetów i możliwości finansowania rozwoju gminy w latach 2008-2013 określono w tabelach Nr. 1 do Nr. 5.

Tabela Nr. 1- dochody budżetu gminy Drohiczn w przeliczeniu na jednego mieszkańca na tle średniej wojewódzkiej i powiatowej (w zł).

Rok	2004	2006
Treść-dochody /mieszk.		
Gmina Drohiczn	1290	1856
Powiat Siemiatycki	2042	2055
Województwo podlaskie	1489	1964

Tabela Nr. 2 - wydatki budżetu gminy Drohiczn w przeliczeniu na jednego mieszkańca na tle średniej wojewódzkiej i powiatowej (w zł).

Rok	2004	2006
Treść-wydatki/ mieszk.		
Gmina Drohiczn	1294	2072
Powiat Siemiatycki	2083	2208
Województwo podlaskie	1509	2022

Źródło: Opracowanie własne na podst. danych WUS Białystok, Starostwo Powiatowe w Siemiatyczach

Tabela 3 - struktura dochodów jednostek samorządu gminnego i powiatowego w latach 2002-2005.

Jednostka administracyjna	Dochody ogółem w tys. zł.				W tym:											
					dochody własne				subwencja ogólna				dotacje			
	2002	2003	2004	2005	2002	2003	2004	2005	2002	2003	2004	2005	2002	2003	2004	2005
Gmina Dziadkowice	3911,8	4298,8	4878,5	5684,7	836,6	870,5	1281,3	1050,9	2646,8	2737,3	3096,7	3018,9	428,4	691	500,5	1614,9
	Struktura w %				21,4	20,3	26,3	18,5	67,7	63,7	63,5	53,1	10,9	16,0	10,3	28,4
Grodzisk	5986,4	6102,5	6577,5	7195,3	1605,5	1520,2	1628,2	1670,8	3489,8	3741,9	4395,3	4290,5	891,1	840,4	554	1234
	Struktura w %				26,8	25,0	24,8	23,2	58,3	61,2	66,8	59,6	14,9	13,8	8,4	17,2
Mielnik	5839,4	8555,4	9090,1	12113,6	3984	6532,6	7477,3	9713,7	1200,8	1270,2	1177,1	1775,9	654,6	752,6	435,7	624
	Struktura w %				68,2	76,4	82,3	80,2	20,6	14,8	12,9	14,7	11,2	8,8	4,8	5,2
Milejczyce	3000,3	3388,8	3307,8	3690,3	1013,8	1163,1	987,3	1125,2	1463,3	1585,3	1910,3	1986,8	523,2	640,4	410,2	578,3
	Struktura w %				33,8	34,3	29,8	30,5	48,8	46,8	57,8	53,8	17,4	18,9	12,4	15,7
Nurzec-Stacja	6345,6	6190,4	7019,6	8898,2	1911,6	1747,1	2171	2290,3	3475,6	3435,5	3611,7	3523,6	958,4	1007,8	1236,9	3084,3
	Struktura w %				30,1	28,2	30,9	25,7	54,8	55,5	51,5	39,6	15,1	16,3	17,6	34,7
Perlejewo	3772	3976,6	4533,8	5790,1	866,4	823,8	950,6	981,5	2481,7	2674,5	3241,3	3343,1	423,9	478,3	341,9	1465,5
	Struktura w %				23,0	20,7	21,0	17,0	65,8	67,3	71,5	57,7	11,2	12,0	7,5	25,3
Siemiatycze	7933,6	7867,1	8711,7	11095,1	2647,8	2502,4	2775,6	2844,9	3965,3	4471	4792,4	4702,3	1320,5	893,7	1143,7	3547,9
	Struktura w %				33,4	31,8	31,9	25,6	50,0	56,8	55,0	42,4	16,6	11,4	13,1	32,0
M. i Gm. Drohiczyn	9061,9	7953,8	8880,5	10945,9	3320,5	2743,3	3044,5	2938,6	4657,1	3975,2	4768,8	5645,3	1084,3	1235,3	1067,2	2362
	Struktura w %				36,6	34,5	34,3	26,8	51,4	50,0	53,7	51,6	12,0	15,5	12,0	21,6
Miasto Siemiatycze	18640,4	23584,2	21608	22854,7	9237	9702,1	11450	12129,4	7249,7	7691,5	7272,7	6851,4	2153,7	6190,6	2885,3	3873,9
	Struktura w %				49,5	41,1	53,0	53,1	38,9	32,6	33,7	30,0	11,6	26,3	13,4	17,0
Razem jednostki szczebla podstawowego	64491	71918	74608	88268	25423	27605	31766	34745	30630	31582	34266	35138	8438	12730	8575	18385
Struktura w gminach %					39,4	38,4	42,6	39,4	47,5	43,9	45,9	39,8	13,1	17,7	11,5	20,8
Samorząd powiatowy	26015	22424	25362	30788	2147,5	2642,3	4797,6	6926,6	11954	12993	12963	13570	11914	6789,1	7602	10292
	Struktura w %				8,3	11,8	18,9	22,5	45,9	57,9	51,1	44,1	45,8	30,3	24,7	47,2

Źródło: Opracowanie na podst. danych WUS Białystok, Starostwo Powiatowe w Siemiatyczach

13

Tabela 4 - struktura wydatków jednostek samorządu gminnego i powiatowego w latach 2002-2005.

Jednostka administracyjna	Wydatki ogółem w tys. zł				W tym:							
					Wydatki inwestycyjne				Wydatki bieżące ogółem			
	2002	2003	2004	2005	2002	2003	2004	2005	2002	2003	2004	2005
Gmina Dziadkowice	3853,2	4679,0	4732,5	5646,5	334,8	923,6	813,5	1383,3	3518,4	3755,4	3919,0	4263,2
	Struktura w %				8,7	19,7	17,2	24,5	91,3	80,3	82,8	75,5
Grodzisk	6620,4	6519,9	6133,4	6915,4	1867,9	1357,9	945,6	1181,1	4752,5	5162,0	5187,8	5734,3
	Struktura w %				28,2	20,8	15,4	17,1	71,8	79,2	84,6	82,9
Mielnik	6236,3	7840,6	7858,9	10596,1	1800,5	2182,0	2105,4	2221,3	4435,8	5658,6	5753,4	8374,8
	Struktura w %				28,9	27,8	26,8	21,0	71,1	72,2	73,2	79,0
Milejczyce	3099,3	3500,4	3543,4	3711,6	915,7	844,2	553,6	450,0	2183,6	2656,2	2989,8	3261,6
	Struktura w %				29,5	24,1	15,6	12,1	70,5	62,4	84,4	87,9
Nurzec-Stacja	7911,3	6685,2	8250,1	6933,3	2566,9	1228,5	2415,7	580,3	5344,4	5456,7	5834,5	6353,0
	Struktura w %				32,4	18,4	29,3	8,4	67,6	79,9	70,7	91,6
Perlejewo	3337,6	3839,2	4529,8	5286,8	419,8	538,3	1088,8	1372,2	2917,8	3300,9	3441,0	3914,6
	Struktura w %				12,6	14,0	24,0	26,0	87,4	76,0	76,0	74,0
Siemiatycze	7448,9	7103,8	8607,5	11123,5	1306,4	696,6	1959,2	3844,9	6142,5	6407,2	6648,3	7278,6
	Struktura w %				17,5	9,8	22,8	34,6	82,5	86,5	77,2	65,4
M. i Gm. Drohiczyn	9031,4	10685,5	9010,5	10802,8	1985,7	3922,5	1700,5	2214,2	7045,7	6783,0	7309,9	8588,6
	Struktura w %				22,0	36,7	18,9	20,5	78,0	65,9	81,1	79,5
Miasto Siemiatycze	18749,2	27577,5	21037,2	22210,7	1705,1	9515,9	1618,5	1349,9	17044,1	18061,6	19418,8	20860,8
	Struktura w %				9,1	34,5	7,7	6,1	90,9	61,8	92,3	93,9
Razem jednostki szczebla podstaw.	66287,6	78431,1	73703,2	83226,7	12902,8	21209,5	13200,8	14597,2	53384,8	57221,6	60502,5	68629,5
	Struktura w %				19,5	27,0	17,9	17,5	80,5	68,1	82,1	82,5
Samorząd powiatowy	26537,4	22534,4	25533,7	28654,6	4901,9	4464,8	6933,1	7047,0	21635,5	18069,6	18600,6	21607,6
	Struktura w %				18,5	19,8	27,2	24,6	81,5	80,2	72,8	75,4

Źródło: Opracowanie na podst. danych WUS Białystok, Starostwo Powiatowe w Siemiatyczach

14

Tabela 5 -rzeczywiste i prognozowane możliwości finansowania rozwoju przez samorząd gminy Drohiczyn
/w tys. zł/

L.p.	Kategoria	Rzeczywiste wykonanie									
		2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
1.	Dochody gminy ogółem	8880	10946	12654	13908	12387	12584	12694	12701	13001	13308
1.1	w tym	dochody własne	2656	3116	2961	2875	2900	2950	3000	3100	3300
1.2		subwencje	5167	5645	5930	6144	5980	5880	5860	5840	5810
1.3		Dotacje	1057	2185	3763	4348	3507	3754	3834	3761	4198
2.	Wydatki gminy ogółem	9010	10803	14125	12141	11679	11880	11990	12101	12901	13205
2.1	w tym Wydatki bieżące	7310	8589	10627	10580	10479	10680	10790	10901	11101	11363
	w tym	wynagrodzenia i pochodne	4131	4203	4452	4797	4869	4942	5016	5091	5245
		pozostałe wydatki	3179	4386	6175	5783	5610	5738	5774	5810	6118
3.	Wydatki na cele rozwojowe	1700	2214	3498	1182	1200	1200	1200	1200	1800	1842

Źródło: Opracowanie na podst. danych WUS Białystok, Urząd Miejski w Drohiczynie, prognozy i obliczenia własne.

15

W budżetach z lat 2002-2008 i planowanych do roku 2013 większość dochodów stanowią dotacje i subwencje. W latach 2003 – 2007 nastąpił wzrost dochodów gminy w związku z pozyskaniem środków z funduszy unijnych i dotacji na realizację wybranych zadań oraz wzrostem subwencji i dochodów podatkowych. Gmina prowadzi aktywną politykę stwarzania warunków do zwiększania dochodów i zdolności inwestycyjnych. Inwestycje w zakresie infrastruktury technicznej zrealizowane przez gminę w latach 2003-2006 stworzyły podstawy do dokonania zmian zagospodarowania terenów i lokalizacji niezbędnych inwestycji, w tym zabudowy usługowej, techniczno-produkcyjnej, sportu i rekreacji, mieszkaniowej, terenów zieleni urządzonej.

5. Uwarunkowania zewnętrzne rozwoju gminy.

Powiązania przyrodnicze

Miasto i gmina Drohiczyn włączone są w krajowy i międzynarodowy system powiązań przyrodniczych. Głównymi elementami przyrodniczej struktury przestrzennej są rzeka Bug, sieć dopływów prawobrzeżnych Bugu, cieków wodnych, wód stojących w dolinie Bugu zwanych buzykami, starorzeczy, kompleksów leśnych, aktywnych biologicznie ekosystemów wodnych, łąkowych i bagiennych. Formalne powiązania systemów przyrodniczych nastąpiły poprzez włączenie terenów do obszaru Chronionego Krajobrazu, ustanowienie w sąsiedztwie Parków Krajobrazowych z otulinami oraz wyznaczenie obszarów NATURA 2000. Rangę ponadnarodową od strony formalnej tereny uzyskały poprzez włączenie do Europejskiej sieci NATURA 2000, z ustanowieniem obszaru OSO Dyrektywa Ptasia o symbolu PLB 140001 Dolina Dolnego Bugu i projektowanym specjalnym obszarem ochrony o symbolu PLH 140011 Ostoja Nadbużańska. Gmina jest objęta projektowanym transgranicznym Obszarem Chronionym Przełomu Bugu, przedsięwzięcie planowane jest jako zadanie wspólne Państwa Polskiego i Republiki Białorusi. Tereny doliny Bugu i miasto Drohiczyn znajdują się w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu Dolina Bugu, z ustalonymi warunkami ochrony i ograniczeniami w zagospodarowaniu terenów. Od strony południowej, do ujścia rzeki Toczna w gminie Korczew, położone są tereny Parku Krajobrazowego Podlaski Przełom Bugu, na zachód od rzeki Toczna na terenach gmin Korczew, Platerów i Repki znajdują się tereny Nadbużańskiego Parku Krajobrazowego i Nadbużańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.

Do rzeki Bug odprowadzane są ścieki z oczyszczalni i wody deszczowe terenu z miasta Drohiczyn i gmin sąsiednich.

Rzeka Bug stanowi poważne zagrożenie powodziowe dla obszarów gminy. Na terenach zagrożonych powodzią obowiązują ograniczenia w lokalizacji zabudowy i obiektów budowlanych zgodnie z przepisami odrębnymi i warunkami zarządcy cieków. Zasięg zagrożenia powodziowego określono na podstawie studium dla obszarów nieobwałowanych, narażonych na niebezpieczeństwo powodzi opracowane przez Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Warszawie w 2004 r. Tereny zagrożone powodzią położone są w Obszarze Chronionego Krajobrazu Dolina Bugu.

Powiązania komunikacyjne

Genezą układu gminy i lokacji miasta były szlaki komunikacyjne i strategiczne przeprawy przez rzekę Bug. Najważniejszymi szlakami komunikacyjnymi biegnącymi przez teren gminy są:

- 1) droga krajowa nr. 62 w relacji Strzelno-Płock-Serock-Wyszków-Drohiczyn-Zajęczniki-Anusin, z jedynym mostem na rzece Bug na terenie gminy, w miejscowości Tonkiele - Frankopol;
- 2) droga wojewódzka nr. 690 w relacji Ciechanowiec-Siemiatycze;
- 3) układ dróg powiatowych;

- 4) sąsiedztwo z planowanym układem dróg ekspresowych klasy S;
- 5) rzeka Bug.

Powiązania infrastrukturalne

W zakresie usług infrastruktury społecznej Gmina Drohiczyń związana jest z ośrodkiem powiatowym Steniatycaze, Biełskiem Podlaskim i stolicą województwa Białymstokiem.

Ośrodki o znaczeniu ponadregionalnym:

- 1) Kuria Diecezjalna Kościoła Rzymsko-Katolickiego w Drohiczyźnie;
  - 2) Wyższe Seminarium Duchowne w Drohiczyźnie z instytucjami naukowymi i kultury;
  - 3) Ośrodki kultu religijnego w Drohiczyźnie, Ostrożanach, Narajkach;
  - 4) Miasto Drohiczyń z obiektami zabytkowymi i dziedzictwem kulturowym.
- Zastępcę ponadlokalny mają Zespół Szkół Rolniczych w Ostrożanach i Liceum Ogólnokształcące w Drohiczyźnie.

W zakresie infrastruktury technicznej najważniejsze powiązania dotyczą:

- 1) zaopatrzenia w energię elektryczną poprzez sieć średniego i wysokiego napięcia z terenu Rejonu Energetycznego Steniatycaze, w tym istniejąca linia WN 110 kV Steniatycaze – Siedlce, projektowaną linię WN 110 kV Steniatycaze – Łosice;
- 2) linii telekomunikacyjnych – linii światłowodowej w relacji Steniatycaze – Drohiczyń – Grodzisk, linii radiowych i światłowodowych do obiektu Makartki;
- 3) stacji wodociągowej Narajki i sieci wodociągów zaopatrujących w wodę część wsi gminy Steniatycaze;
- 4) istniejących systemów telekomunikacyjnych bezprzewodowych, stacji bazowych telefonii komórkowej;
- 5) projektowanej sieci gazowniczej, odgałęzienia od gazociągu wysokiego ciśnienia Holowczyce – gmina Steniatycaze ze stacją redukcyjno-pomiarową;
- 6) tranzytu ropociągami PERN w relacji Rosja – Płock.

Uwarunkowania zagospodarowania wynikające z opracowań regionalnych dla województwa podlaskiego

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podlaskiego przyjęty uchwałą nr IX/80/03 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 27 czerwca 2003 roku ustala następujące generalne zasady zagospodarowania przestrzennego województwa:

- 1) rozwój zrównoważony pozytywnie zmieniający strukturę zagospodarowania w procesie zintegrowanych działań z zachowaniem równowagi i trwałości podstawowych procesów przyrodniczych w celu zagwarantowania zaspokojenia podstawowych potrzeb społeczności;
- 2) harmonizowanie i godzenie różnic interesów występujących w procesach gospodarki przestrzennej, w szczególności między celami rozwoju zagospodarowania – ekologicznymi, społecznymi i gospodarczymi;
- 3) priorytet rozwoju jakościowego nad ilościowym zagospodarowania przestrzennego;
- 4) wielofunkcyjność struktur przestrzennych zagospodarowania.

Ustala się koordynację działań planistycznych z województwem mazowieckim i gminami w zakresie:

- 1) planów ochrony środowiska doliny Bugu i ochrony przed powodzią;
- 2) urzędów infrastruktury społecznej obu województw, bazy materialnej imprez kulturalnych, rozrywkowych i sportowych;
- 3) koordynacji rozwoju bazy produkcyjnej i surowcowej (zwłaszcza przetwórstwa rolniczego);

- 4) zagospodarowania turystycznego i wypoczynkowego dla atrakcyjnych obszarów stykowych województw, planowania ciągów turystycznych i urządzeń ich obsługi, w tym tras rowerowych i wodnych;
- 5) skoordynowanej regulacji stosunków wodnych w obszarach stykowych;
- 6) komunikacji, w tym budowy przepraw promowych na rzece Bug;
- 7) budowy systemów telekomunikacyjnych i informatycznych.

Celem zagospodarowania przestrzennego jest kształtowanie elastycznych struktur przestrzennych, tworzących warunki wzrostu, efektywności oraz racjonalnego wykorzystania zasobów przyrodniczych i kulturowych. Wyodrębnienia się następujące cele szczegółowe:

- 1) tworzenie warunków przestrzennych do lokalizacji inwestycji produkcyjnych i usługowych, w tym atrakcyjnych ofert do racjonalnego zagospodarowania istniejącego majątku trwałego i terenów budowlanych;
  - 2) tworzenie warunków przestrzennych do rozbudowy przedsiębiorstw regionalnych oraz przedsiębiorstw i usług komercyjnych;
  - 3) tworzenie warunków przestrzennych do absorpcji innowacji i transferu nowoczesnych technologii;
  - 4) tworzenie warunków przestrzennych do restrukturyzacji i rozwoju rolnictwa;
  - 5) kształtowanie zrównoważonych struktur przestrzennych sprzyjających rozwojowi turystyki, wypoczynku, lecznictwa uzdrowskiego i ochrony zdrowia.
- Gmina Drohiczyń znajduje się w tzw. południowej strefie funkcjonalnej województwa, ustalono następujące kierunki rozwoju:

- 1) rozwój zagospodarowania przestrzennego w kierunku wielofunkcyjności, co oznacza rozwój równowagowy podstawowych funkcji gospodarczych takich jak: rolnictwo, turystyka, przemysł i leśnictwo, funkcje uzupełniające, agroturystyka, lecznictwo uzdrowskie, gospodarka rybacka oraz wspierania przedsiębiorczości;
- 2) rewitalizację i rewalizację historycznego zespołu miejskiego w Drohiczyźnie, ochronę i konserwację obiektów architektury i budownictwa, stworzenie warunków do wykreowania Drohiczyń na ośrodek kultury o znaczeniu ponadregionalnym
- 3) dominujące funkcje ponadlokalne – administracja i nauka kościelna oraz turystyka o znaczeniu krajowym, ośrodek obsługi ruchu turystycznego w rejonie doliny Bugu;
- 4) Zajęzniczki, Tonkiele – miejscowości o dominującej funkcji turystyczno-wypoczynkowej znaczenia regionalnego, wymagające modernizacji, rozbudowy i budowy ośrodków wypoczynkowych oraz porządkowania w pierwszej kolejności gospodarki wodno-ściekowej;
- 5) budowę oczyszczalni ścieków między innymi w Buzyskach, realizacja sieci sanitarnych na terenach zwartej zabudowy jednostek osadniczych i ośrodków turystycznych z doprowadzeniem ich do istniejących i projektowanych oczyszczalni turystyki transgranicznej w oparciu o istniejące kolejowe i drogowe przejście graniczne oraz projektowane przejścia drogowe w Białowieży i Tokarach, drogi krajowe w tym Nr 62, rzekę Bug, łącznie z odcinkiem transgranicznym do Brześcia;
- 7) ochronę i poprawę infrastruktury pielgrzymkowej miejsc kultu religijnego reprezentujących różnorodność struktury narodowościowej i religijnej, w tym w miejscowości Ostrożany;
- 8) przebudowę drogi krajowej nr. 62 do parametrów drogi głównej z budową obejścia (obwodnicy) Drohiczyń.

Uwarunkowania wynikające z opracowań krajowych

Długookresowa strategia trwałego i zrównoważonego rozwoju kraju rekomenduje działania planistyczne na rzecz zrównoważonego rozwoju w wymiarze społecznym, ekonomicznym i ekologicznym między innymi:

- 1) potrzebę preferowania i wznacznienia zagospodarowania przestrzennego, które będzie przyczyniało się do tworzenia struktur przestrzennych efektywnych z punktu widzenia kryteriów ekonomicznych, społecznych i ekologicznych;
  - 2) podejmowanie ciągłych działań na rzecz zmniejszenia energochłonności i zużycia surowców, stosowanie alternatywnych surowców i odnawialnych źródeł energii;
  - 3) ochronę i racjonalne wykorzystanie zasobów środowiska i krajobrazu i zachowanie ich dla przyszłych pokoleń;
  - 4) stosowanie tzw. dobrych praktyk rolniczych, zapewniających lepsze wykorzystanie potencjału biologicznego gleb przy jednoczesnym zmniejszeniu negatywnego oddziaływania na środowisko nawozów i środków ochrony roślin;
  - 5) umococnienie systemów przewoźnych, zmniejszenie strat w sieciach wodociągowych, oszczędzanie wody, ocieplanie budynków, segregację odpadów komunalnych i odzysk surowców, wykorzystanie energii z termicznego przekształcania odpadów komunalnych i odzysk surowców;
  - 6) ochronę dziedzictwa kulturowego, niekonfliktogenne włączenie zagospodarowania terenów w przestrzeń historyczną;
  - 7) wypracowanie ruchu tranzytowego odbywającego się po drogach krajowych z centralnych obszarów miast poprzez budowę obwodnic.
- W aktualizacji *Konceptji przestrzennego zagospodarowania kraju* opracowanej przez Rządowe Centrum Studiów Strategicznych w 2005 roku zwrócono uwagę na następujące czynniki które kształtują i będą kształtowały polską przestrzeń i polską politykę przestrzenną:
- 1) wzrost znaczenia infrastruktury zewnętrznej granicy Unii Europejskiej, oraz zmian ważność poszczególnych kierunków relacji Polski z sąsiadami wschodnimi;
  - 2) należy spodziewać się wzrostu tendencji do zmian stylu życia, jednym z przestrzennych efektów tego procesu, obok wzrostu ruchliwości, będzie dążenie do posiadania domów jednorodzinnych;
  - 3) ze względu na brak odpowiednich terenów, w większości dużych miast wystąpią procesy suburbanizacji w obszarach je otaczających, i poza nimi, będzie to powodowało zapotrzebowanie na tereny budowlane, tworzenie infrastruktury oraz poprawę sieci drogowej;
  - 4) pogłębią się zjawiska występujące od niedawna depopulacji, której główną przyczyną będą czynniki naturalne;
  - 5) pojawienie się nowych możliwości współpracy międzynarodowej (handel transgraniczny, napływ inwestycji zagranicznych, transfer technologii) współpracy transgranicznej z krajami sąsiednimi;
  - 6) nowe standardy ilościowe, jakościowe, prawne, wynikających ze wspólnotych regulacji przyjętych w Unii Europejskiej, głównie w odniesieniu do ochrony środowiska, transportu, ochrony granic, architektury;
  - 7) postępu technologicznego i jego skutków dla procesów przestrzennych w tym wywarzania energii, komunikacji, produkcji, organizacji układów osadniczych;
  - 8) konfliktowości polskiej przestrzeni wynikającej z zaostrejającej się konkurencji o przestrzeń i jej walory;
  - 9) konflikty między rozwojem infrastruktury transportowej i urbanizacją, a potrzebami ochrony przyrody;
  - 10) priorytet efektywności w zagospodarowaniu przestrzeni, przez koncentrację aktywności społeczno-gospodarczej w miejscach najkorzystniejszych dla kapitału.
- Równolegle należy się spodziewać:
- 1) zwiększenia krajowej i międzynarodowej ruchliwości migracyjnej;
  - 2) napływu obcokrajowców;
  - 3) tendencji do powrotów emigrantów i potomków emigrantów;

- 4) powrotów dawnych właścicieli gruntów i prób odzyskania własności lub uzyskania rekompensat.

II. Stan tądu przestrzennego i wymogów jego ochrony. Symetria długonoz uwarunkowań rozwoju gminy.

Zgodnie z Ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, ład przestrzenny to takie ukształtowanie przestrzeni, które tworzy harmonijną całość oraz uwzględnia, w uprządkowanym relacjach uwarunkowania i wymagania funkcjonalne. Ład jest subiektywnym odczuwaniem harmonii otoczenia. Można go klasyfikować jako efekt działań porządkujących złożone struktury i wyróżnik zrównoważonego rozwoju. Odnosi się do przestrzeni naturalnej i wytworów działalności człowieka. Jest on różnie określany i obarczony subiektywnymi ocenami. Do oceny tądu przestrzennego zastosowano metody porównawcze.

W zestawieniu z terenami o porównywalnej wielkości, gminę Drohiczn cechuje jedna z najkorzystniejszych struktur osadniczych. Głównym ośrodkiem osadnictwa i usług jest miasto Drohiczn. Osadnictwo na terenie gminy grupuje się wokół wielu równomiernie rozmieszczonych ośrodków. Ośrodki osadnicze posiadają, bardzo dobrą, (w wymiarze ilościowym i systemowym) dostępność komunikacyjną. Osadnictwo na terenie gminy posiada cechy zbliżone do systemu policentrycznego. Układ osadniczy stwarza bardzo dobre warunki dla działalności gospodarczej, umożliwia uzyskiwanie wysokich korzyści skal i korzyści lokalizacji przy umiarkowanych kosztach transportu, usprawnia kompletność funkcjonalną jednostek zajmujących różne poziomy w hierarchii. W systemie osadniczym o policentrycznej strukturze można zapewnić wysoki stopień dostępności do rynków pracy i usług infrastruktury społecznej (kultury, edukacji, ochrony zdrowia). System policentryczny uznaje się za bardziej efektywny pod względem zużycia energii i gospodarki odpadami aniżeli układ silnie skoncentrowany lub rozproszony. Główne wsie (sołectwa, centralne jednostki ośrodków geodezyjnych) stanowią kluczowe ośrodki wielofunkcyjne obsługi rolniczej i odcienienia osadniczego. Jednostki osadnicze zlokalizowane są na skrzyżowaniach głównych szlaków komunikacyjnych w formie skupionej, tworząc w większości układy wielodrozinowe lub układy ulicowe. Układ komunikacyjny odzwierciedla historyczne znaczenie Drohiczn. Główne szlaki komunikacyjne tworzą promienisty układ podstawowy z ośrodkiem w centrum Drohiczn. Na układ podstawowy nałożone są w kilku kolejnych poziomach drogi lokalne o przebiegu równoleżnikowym, tworząc funkcjonalny system skrzyżowań. Jednostki osadnicze są harmonijnie wkomponowane w wielkoprzestrzenny zespół przyrodniczy doliny Bugu i lokalne korzenie ekologiczne dolin rzecznych, cieków, zbiorników wodnych, lasów, terenów zadzwonionych, ekosystemów wodnołotnych, bęgieny. Systemy przyrodnicze i osadnicze funkcjonują w warunkach zbliżonych do stanu równowagi. Sylwetki wsi z dominującymi obiektami sakralnymi, stanowią akcent harmonijnie urozmaiający krajobraz wysocyzny.

Zabudowa gminy składa się z budynków wzniesionych w różnych okresach, z różnych materiałów o różnych standardach użytkowych i technicznych. Zabudowa historyczna niezależnie od charakteru, składa się w całości na uprządkowany krajobraz osadniczy. W wielu wsiach zachowały się drewniane zabudowanki typowe dla regionu. Zabudowa historyczna układów ruralistycznych objęta jest ochroną zgodną z warunkami ustawy o ochronie zabytków. Nowsza zabudowa występująca na terenach wiejskich nie zawsze harmonizuje z otaczającym krajobrazem. Znaczna część zabudowy wsi stanowi rozproszona zabudowa kolonialna. Ład przestrzenny układów ruralistycznych kształtują ponadto uściślizowana struktura własności gruntów, sprzyjająca rozwojowi produkcji wielkość gospodarstw rolnych, dobór upraw, zespoły zieleni w zabudowie, zagospodarowanie

przestrzeni publicznych oraz dostosowane do funkcji i wykorzystujące walory terenów podziały geodezyjne.

Miasto Drohiczyń stanowi unikalną strukturę urbanistyczną, ukształtowaną w harmonijnym powiązaniu ze zróżnicowanym terenem wzdłuż południowych wysoczyzny i dolną rzeki Bug. Ład przestrzenny miasta i wyjątkowy na skalę kraju charakter układu urbanistycznego kształtują:

- 1) zabytkowe zespoły sakralne stanowiące dominanty i punkty węzłowe układu urbanistycznego;
- 2) zachowany podstawowy układ komunikacyjny historycznego założenia miejskiego;
- 3) zachowany układ urbanistyczny miasta z wydzielonym rynkiem, kwartałami zabudowy z historycznymi osiami widokowymi;
- 4) zachowane historyczne strefy ekspozycji dominant z charakterystyczną panoramą miasta od strony doliny Bugu, z kilkadziesiątometrową stronizną Góry Zamkowej;
- 5) ekspozycja sylwetki miasta z historycznych korytarzy komunikacyjnych z zachodu, północy, od strony południowo-wschodniej;
- 6) bardzo wysokie walory estetyczne, związane z malowniczym i oryginalnym ukształtowaniem ulic, lokalizacją zabudowy historycznej, urozmaiconą formą krajobrazu, kompozycyjnym włączeniem zabudowy w otaczający krajobraz, nawiązaniem do naturalnych cech terenu.

Cechą charakterystyczną Drohiczyńska jest widoczna niekompletność zabudowy i zagospodarowania. W wielu rejonach stan niekompletności utrzymuje się przez długi okres. Nie określono wzorców kształtowania współczesnej zabudowy i zagospodarowania dla terenów zabytkowego układu urbanistycznego, w szczególności zabudowy pierzei wokół rynku i kwartałów zabudowy śródmiejskiej.

Występujące w mieście, a w szczególności w ścisłym centrum, w sąsiedztwie obiektów zabytkowych, wymieszanie zabudowy zagrodowej, budynków gospodarczych, inwentarskich, garaży z pozostałymi klasami zabudowy należy uznać za niekorzystne. Stan techniczny substancji mieszkaniowej jest niezadowalający i niewspółmierny do diagnozowanych i prognozowanych potrzeb. Na obszarach zabudowy brakuje:

- 1) obiektów usługowych i mieszkalnych odbieranych jako prestiżowe;
- 2) obiektów usługowych infrastruktury społecznej;
- 3) przestrzeni publicznych służących jako miejsce spotkań mieszkańców;
- 4) terenów wypoczynku codziennego, rekreacji sportu, placów zabaw;
- 5) terenów organizacji imprez masowych, stadionu;
- 6) parkingów o dostatecznej liczbie miejsc postojowych;
- 7) otwartych terenów zieleni urządzonej;
- 8) ukształtowanych tras komunikacyjnych wzdłuż Bugu;
- 9) terenów rekreacji nad rzeką;
- 10) obiektów przystani, żegluga, sportów wodnych.

Na terenie miasta dominuje zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna. Zabudowę jednorodzinną ukształtowano w wyniku procesu obudowy głównych ciągów komunikacyjnych i przekształcania zabudowy wiejskiej. W pobliżu centrum zabudowa jednorodzinna tworzy zwarte skupiska, rzadziej uzupełnia lub jest uzupełniana przez inne typy zabudowy. Obserwuje się niewielką różnorodność form zabudowy jednorodzinnej. Nie notuje się skupień zabudowy rezydencjonalnej. Brak uporządkowanych zespołów zabudowy pensjonatowej. Brakuje realizacji niewielkich zespołów zabudowy wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego, charakteryzujących się staranną formą architektoniczną i dbałością o nawiązywanie do pozytywnych wzorów zabudowy, wyposażonych w lokale usługowe, przestrzenie wypoczynku dla mieszkańców, miejsca postojowe, kształtowane z uwzględnieniem organizacji przestrzeni publicznych i prywatnych.

Atrakcyjne dla inwestycji tereny wschodniej części miasta są niewykorzystane, między innymi z powodu złego stanu dróg i infrastruktury technicznej. Na terenie miasta brak nowych terenów przeznaczonych i przygotowanych do zainvestowania.

W granicach miasta znajduje się znaczna ilość użytków rolnych. Na obszarach rolniczych występują zagrożenia związane z niekontrolowaną budową siedlisk, pozostających poza strukturą funkcjonalną i przestrzenną terenów mieszkaniowych. Przypadkowe sytuowanie siedlisk i zabudowy produkcji rolniczej, hodowli może stać się przeszkodą dla harmonijnego rozwoju miasta i generować konflikty.

Znaczna część zabudowy wymaga rehabilitacji. W mieście występują obszary zdegradowane, ich stan i funkcjonowanie nie odpowiada potencjałowi wynikającemu z ich walorów i położenia. Obszary zdegradowane można podzielić według rodzaju zabudowy i zagospodarowania.

- 1) tereny z zabudową usługową w centrum miasta;
- 2) tereny zabudowy rekreacji;
- 3) tereny poprzemysłowe, place składowe;
- 4) tereny obsługi produkcji rolnej, bazy, magazyny;
- 5) tereny powyrobskowe;
- 6) tereny i obiekty fortyfikacji z lat 1939-1941 tzw. linii Mołotowa.

Obiekty zabytkowe i zespół urbanistyczny miasta objęte są ochroną, zgodnie z warunkami ustawy o ochronie zabytków. Na terenie miasta zlokalizowano wiele stanowisk archeologicznych objętych formami ochrony zabytków. Miasto położone jest w obszarze chronionego krajobrazu OCHK Dolina Bugu z ustalonymi zasadami ochrony środowiska. Południowa część miasta, znajduje się na terenach NATURA 2000. W dolinie Bugu wyznaczono obszary zagrożenia powodziowego, obowiązującą zakazy zabudowy i ograniczenia w zagospodarowaniu terenów zgodnie z przepisami odrębnymi.

III. Stan środowiska, w tym rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkości i jakości zasobów wodnych oraz wymogów ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego.

1. Położenie geograficzne i rzeźba terenu.

Zgodnie z podziałem fizyczno-geograficznym Polski (J. Kondracki 1988) gmina Drohiczyń położona jest w obrębie dwóch jednostek w randze mezoregionów Wysoczyzny Drohiczkiej (Drohiczyńskiej) i Podlaskiego Przełomu Bugu (część południowo-zachodnia gminy położona w dolinie Bugu), wchodzących odpowiednio w skład makroregionów Niziny Północnopolaskiej, podprovincji Wysoczyzny Podlasko-Białostockiej, prowincji Nizin Wschodniobałtycko-Białostockich i Niziny Południowopolaskiej, podprovincji Niziny Środkowopolaskiej, prowincji Nizy Środkowoeuropejskiego.

Większość obszaru gminy położona jest w obrębie Wysoczyzny Drohiczkiej. Obszar wysoczyznowy gminy stanowi powierzchnia moreny dennej gliniastej z osławkowymi wzniesieniami moren czolowych, powstałych w wyniku recesji lądolądu stadiu mazowiecko-podlaskiego. Powierzchnia terenu jest płaska lub lekko falista o spadkach do 4%, wyniesienia n.p.m. kształtują się w granicach 125-168 m. Cechą charakterystyczną wysoczyzny jest kilkunastuściometrowa stroniżna poprzeczna wcięciami erozyjnymi, opadająca ku dolinie rzeki Bug i jego dopływów. Wysokości względne wzdłuż morenowych dochodzą do 10 m. Wyniesienie wzdłuż nad dnem doliny Bugu w południowej części dochodzi do 40 m., w części zachodniej do 20 m. Szerokość doliny Bugu osiąga 4 km. W jej obrębie wyróżnia się:

- 1) taras zalewowy holoceniński, z licznymi starorzeczami, wyniesiony do 3 m. powyżej koryta rzeki, użytkowany jako łąki i pastwiska.

- 2) taras nadzalewowy z okresu zlodowacenia północnopolskiego wyniesiony 5-10 m powyżej doliny, w większości zalesiony.

2. Budowa geologiczna, surowce mineralne.

Na podstawie wydawnictwa Polska. Atlas geograficzny, PPWK, Warszawa-Wrocław 2005 pod względem tektonicznym gmina Drohiczyń znajduje się w obszarze fałdowań prekambryjskich, platformie wschodnieoeuropejskiej, Niece Prusko-Mazowieckiej, Obniżenia Podlaskiego. Dno niecki zajmują utwory wykształcone w postaci wapieni, magli, kredy piaszczystej, na kredzie zalegają utwory reprezentowane przez iły oligocenickie, miocenicke piaszki, mułki, iły z osadami węgla brunatnego. Miąższość pokrywę czwartorzędowej wała się od 70 do 140 m. Utwory czwartorzędowe (w południowej części gminy osady miocenicke, w północnej oligocenicke i miocenicke) reprezentuje kilka poziomów glin rozdzielonych siecią utworów wodolodowcowych i zasłoił, o dużej zmienności pionowej i poziomej. Zlodowacenia podlaskie i środkowopolskie z utworami interglacjiów kromerskiego, mazowieckiego, eemskiego reprezentowane są przez gliny zwałowe o miąższości do kilkunastu metrów, mułki, piaszki i zwiiry rzeczne o miąższości do 20 m, gliny zwałowe stadiu starszego o miąższości do 30 m. Najstarszymi osadami odsłaniającymi się na powierzchni (między innymi w okolicy Drohiczyń) są pokłady glin zwałowych stadiu maksymalnego poprzedzające osadami wodolodowcowymi i zasłoiłskowymi. Ostatnie wzniesienie moren czółowych tworzą w strefie przypowierzchniowej piaszki, zwiiry i glazy moren. Wał na wschód od miejscowości Sytki tworzą piaszki i zwiiry ozow. Obniżenia wysoczyznowe tworzą piaszki i zwiiry sandowe.

Surowce mineralne występują w przypowierzchniowej warstwie utworów czwartorzędowych. Kruszywo naturalne grube występuje w obrębie form morenowych, miejscami sandów, ozów tarasu Bugu. Większe wyrobiska znajdują się w okolicy wsi Bryki, Wierzbucha Miłkowice, Lisowo Sady, Koczery, Zajęczniki i są eksploatowane dla celów lokalnych na głębokości 2,5-10 m. Kruszywo drobne pochodzenia lodowcowego eksploatowane jest w środkowej części gminy. Piaszki eoliczne występują w dolinie Bugu. Głębokość eksploatacji 2-9 m. Jakość surowców jest słaba. Na terenie gminy nie znaleziono złóż surowców o znaczeniu przemysłowym, oszacowanych w wielkościach bilansowych. Można wydzielić perspektywiczne obszary występowania zwiiru i piaszki ze zwiirem dla potrzeb lokalnych w miejscowościach Wierzbucha Nagórna, Sady, Wólka Zamkowa, Bujaki.

3. Zasoby wodne, sieć hydrograficzna.

Obszar gminy Drohiczyń należy do dorzecza Wisły, zlewni Bugu. Główny układ sieci hydrograficznej tworzą rzeka Bug, jej dopływy prawobrzeżne z największym, rzeką Siłna. Odwadnianie obszaru gminy następuje poprzez ciek wpadający do Bugu. Ciek tworzą układ równoleżnikowy. Doliny cieków charakteryzują się korzystnymi warunkami do budowy zbiorników wodnych. Wody powierzchniowe zbudowane są także przez sieć rowów odwadniających, kanałów i zbiorników wody stojącej. Ze względu na niewielkie ogólne nachylenie powierzchni, często zabagnione, obniżenia terenowe mają utrudniony proces odwodnienia, stąd występujące podmokłości w obrębie dolin i obniżen terenowych.

4. Obszary zagrożenia powodziowego.

Znaczna część terenów gminy narażona jest na niebezpieczeństwo powodzi od rzeki Bug. Zasięg terenów bezpośrednio zagrożonych powodzią o prawdopodobieństwie wielkiej wody 1% ustalono zgodnie ze studium dla obszarów nieobwałowanych rzeki Bug narażonych na niebezpieczeństwo powodzi wykonane w 2004 r. przez Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Warszawie.

Rzeczne zasiegi fali powodziowej dla miejscowości gminy Drohiczyń wynoszą:

- 1) Zajęczniki- rzędna fali powodziowej- 117,34, kilometr rzeki 180 + 500;
- 2) Drohiczyń- rzędna fali powodziowej- 116,43, kilometr rzeki 175 + 500;
- 3) Wólka Zamkowa- rzędna fali powodziowej- 115,63, kilometr rzeki 168 + 200;
- 4) Tonkiele- rzędna fali powodziowej- 114,80, kilometr rzeki 163 + 00;
- 5) Chotówice- rzędna fali powodziowej- 114,49, kilometr rzeki 161 + 00;
- 6) Chutkowice- rzędna fali powodziowej- 114,16, kilometr rzeki 159 + 00;
- 7) Pukowice Nadolne- rzędna fali powodziowej- 113,83, kilometr rzeki 157 + 00;
- 8) Buzyski- rzędna fali powodziowej- 112,83, kilometr rzeki 151 + 00.

Zasięg terenów zagrożonych powodzią, o prawdopodobieństwie wielkiej wody 1% naniesiono na załącznikach graficznych do studium.

5. Wody podziemne, zaopatrzenie w wodę.

Do celów użytkowych na terenie gminy wykorzystywane są utwory czwartorzędowe i trzeciorzędowe na trzech poziomach o zróżnicowanej zasobności, poziomie spęgowym, między morenowym i przypowierzchniowym. Wody trzeciorzędowe zalegają na głębokości 100-150 m. Wody z utworów oligocenickich oznaczają się dobrą jakością i dużą wydajnością. Główne źródło wód podziemnych stanowią utwory czwartorzędowe poziom wodonośny II między morenowym. Głębokość zalegania wód w wykorzystywanych ujęciach wynosi od 55 do 181 m. Wydajność ujęć wynosi od 97 m³/h w Drohiczyń, do 123 m³/h w Narajkach. Poziom wodonośny I przypowierzchniowy układa się w ciągłej warstwie odpowiadającej ukształtowanemu rzeźby powierzchni terenu. Poziom ten występuje na całym terenie gminy i jest wykorzystywany w studniach kopanych. Wody poziomu I występują w dolinach rzecznych i na obszarach wysoczyznowych. Głębokość zalegania zwierciadła wody wynosi od 0,2-2 m w dolinach Bugu i Siłnej i zagłębieniach terenowych, na wysoczyźnie na głębokości 5-15 m.

Zaopatrzenie ludności w dobrą wodę pitną powinno odbywać się na bazie wód poziomu II między morenowego lub z osadów trzeciorzędowych oligocen.

Istniejące ujęcia wody w Narajkach i Drohiczyń posiadają ważne pozwolenia wodnoprawne. W Drohiczyń pobór wody może odbywać się z dwóch studni wiertonych o głębokości 116 m każda, oraz wydajności 97 m³/h przy s=14,8 m. Przeznaczenie wody na zaopatrzenie mieszkańców, zakładów użyteczności publicznej i produkcyjnych miasta Drohiczyń. Ustala się strefę ochrony bezpośredniej w promieniu 10 m wokół każdej studni. Pozwolenie jest udzielone do dnia 31.07.2014 r. W miejscowości Narajki pobór wody może odbywać się z dwóch studni wiertonych o głębokości 181 m każda oraz wydajności 123 m³/h. Przeznaczenie wody na zaopatrzenie mieszkańców Narajek i okolicznych wsi. Ustala się strefę ochrony bezpośredniej w promieniu 10 m wokół każdej studni. Pozwolenie jest udzielone do dnia 30.06.2016 r.

Teren gminy znajduje się poza zasięgiem GZWP.

6. Szata roślinna.

Lasy.
Tereny leśne gminy wchodzi w skład Kraju Mazursko-Podlaskiej. Gospodarka leśna prowadzona jest w oparciu o plany urządzeniowe gospodarstwa leśnego Nadleśnictwa Nurzec Stacja i w oparciu o uproszczone plany urządzenia lasów poszczególnych obrębów wsi. Lasy stanowią łącznie 10,4 % powierzchni gminy. Lasy państwowe należą do Nadleśnictwa Nurzec z siedzibą w Nurcu Stacji. Lasy państwowe zajmują 16,5 % ogólnej powierzchni lasów gminy, 2 % ogólnej powierzchni gminy.

Większe kompleksy leśne występują w okolicy wsi Ostrożany, Zajęczniki, Arbasy, Wierzbucha, Minczewo. W układzie typów siedliskowych dominuje bór mieszaný świety, las

mieszany, w dolinach rzecznych i obniżeniach terenu występują olsy. Skład gatunkowy lasów państwowych wg. % udziału grup rodzajowych drzew:

- 1) 65 % -sosna, modrzew;
  - 2) 14% -grab, brzoza, rabinia akacjowa;
  - 3) 10 %- dąb, jesion, wiąz, klon;
  - 4) 6% -olcha;
  - 5) 4% -świerk;
  - 6) 1%-osika, lipa, wierzba, topola.
- Drzewostany – podział wg. Klas wieku w % ogólnej powierzchni lasów:
- 1) 33 % -1-20 kl.w;
  - 2) 30%-21-40 kl.w;
  - 3) 19%-41-60 kl.w;;
  - 4) 13%-61-80 kl.w;
  - 5) 4% -świerk;
  - 6) 1%-osika,lipa, wierzba, topola.

Lasy prywatne stanowią 1801 ha. Występują wespowo, w zespołach w większości niezagospodarowane, wymagają umocnienia i poprawy. Na niewielkich powierzchniach występuje las mieszany, bor mieszany świeży, olsy i las wilgotny. Należy podkreślić ogromną rolę lasów. Są to tereny, glebo i wodochronne, dają schronienie ptactwu, zwierzętom, należą do atrakcyjnych przyrodniczo i wzbogacających krajobraz, obszarów gminy.

Tabela 6. Powierzchnia ewidencyjna lasów i gruntów leśnych na terenie gminy /stan na dzień 31.12.2006r./

Jednostka administracyjna	Lasy i grunty leśne (powierzchnia w ha)
Ogółem	Skarbu Państwa
M. i Gm. Drohiczyń	2157
	356
	1801

Zródło: Opracowanie własne na podst. danych Wydziału Rolnictwa, Leśnictwa i Ochrony Środowiska
Siedliska podlegające ochronie w ramach obszarów NATURA 2000 - inwentaryzacja przyrodnicza terenów Nadleśnictwa Nurzec.

Adres leśny	Pow. wydzielenia (ha)	Typ siedliskowy	Skład drzewostanu	Kod siedliska Natura 2000	Powierzchnia siedliska	Stopień zniekształcenia
01-18-2-19-200-b-00	1,13	LW	90L(57L)	91E0b	1,13 B	
01-18-2-19-200-f-00	1,22	LW	100L(62L)	91E0b	1,22 B	
01-18-2-19-200-h-00	4,80	LW	100L(62L)	91E0b	4,80 B	
01-18-2-19-202-k-00	1,22	LW	90L(62L)	9170-2	1,22 B	
01-18-2-19-203-l-00	7,56	LW	70L(62L)	91E0b	7,56 B	
01-18-2-19-204-g-00	1,54	LW	90B(62L)	9170-2	1,54 B	
01-18-2-19-204-h-00	6,87	LW	80L(62L)	91E0b	6,87 B	
01-18-2-19-205-c-00	5,28	LW	70L(62L)	91E0b	5,28 B	
01-18-2-19-205-d-00	3,01	LW	80L(62L)	91E0b	3,01 B	
01-18-2-19-206-f-00	2,33	LW	50B(62L)	91E0b	2,33 B	
01-18-2-19-207-b-00	15,72	LW	70B(53L)	9170-2	15,72 B	
01-18-2-19-208-a-00	28,13	LW	750L(53L)	91F0	28,13 C	
01-18-2-19-208-b-00	2,64	LW	71S(36L)	91E0b	2,64 B	
01-18-2-19-209-c-00	1,55	LW	71S(36L)	91E0b	1,55 B	
01-18-2-19-210-a-00	8,07	LW	100B(46L)	91F0	8,07 B	
01-18-2-19-210-b-00	2,88	LW	650L(53L)	91F0	2,88 C	
01-18-2-19-210-c-00	5,81	LW	50B(46L)	91F0	5,81 C	
01-18-2-19-210-d-00	6,03	LW	850L(53L)	91F0	6,03 C	
01-18-2-19-211-a-00	19,09	LW	5410	91F0	19,09 C	
01-18-2-19-211-b-00	2,96	LW	50B(48L)	91F0	2,96 B	
01-18-2-19-211-c-00	1,58	LW	80L(72L)	91E0b	1,58 C	
01-18-2-19-206-c-00	6,76	LW	6120	91E0b	1,20 B	
01-18-2-19-211-b-00	2,96				0,30 B	

Objaśnienia: B - zbiorowisko słabo zniekształcone, C - zbiorowisko zniekształcone

Tereny zieleni. W obniżeniach terenu i dolinach rzek dominują użytki zielone średnie i słabe. Szacę roślinną gminy tworzą ponadto zbiorowiska synantropijne łąk, pastwisk i pól uprawnych, zbiorowiska ruderalne w strefach przydomowych i przydrożnych, siedliska roślinności szuwarowej i bagiennej, zespoły roślinności okrajowej, skupiska drzew i krzewów, roślinność ozdobna i użytkowa w otoczeniu zabudowy. Dolina Bugu i doliny dopływów charakteryzują się występowaniem przeważających powierzchni użytków zielonych oraz zieleni na terenach podmokłych, zalewowych, obejmujących liczne systemy wodne, łąkowe i bagienne, gdzie występują ostaje pławica i zwierzęt, stanowią one bardzo atrakcyjne pod względem przyrodniczym i krajoobrazowym atuty gminy i objęte są w większości formami ochrony prawnej w ramach obszaru NATURA 2000 i Obszaru Chronionego Krajobrazu. Ochroną konserwatorską zgodnie z warunkami wpisu do rejestru zabytków objęte są zespoły zieleni założenia parkowego w Ostrożanach, zespoły zieleni na terenach cmentarzy wpisanych do rejestru zabytków.

Pomniki przyrody. Ochroną zgodnie z przepisami odrębnymi objęte są pomniki przyrody na terenie gminy:

- 1) jesion wyniośle położony we wsi Ostrożany, uznany za pomnik przyrody zarządzaniem Wojewody Białostockiego z dnia 14.11.1981 r. nr ewid.358;
  - 2) dąb szypułkowy na gruntach wsi Bugajki nr. 45, uznany za pomnik przyrody zarządzaniem Wojewody Białostockiego z dnia 10.03.1998 r. nr ewid.1318;
  - 3) głąz narzułowy nr. ew. 85, pobożce drogi Drohiczyń-Stemiatywie 2+500 km.
- Użytki ekologiczne.** Użytki ekologiczne podlegające ochronie prawnej zgodnie z Rozporządzeniem Wojewody Białostockiego (Dz.Urz. W.B. Nr. 24 poz.701,702):

- 1) użytk nr. ewid.165, obręb Ostrożany, ekosystem bagieny, powierzchnia 1,29 ha;
- 2) użytk nr. ewid.166, obręb Bużyski, ekosystem bagieny, powierzchnia 0,29 ha;
- 3) użytk nr. ewid.178, obręb Ostrożany, ekosystem wodny, powierzchnia 1 ha;

Gmina Drohiczyń leży na obszarze o wyjątkowych walorach krajoobrazowych i przyrodniczych w dolinie jednej z ostatnich w Europie prawie nieuregulowanych rzek, płynących silnym, meandrującym nurtem z licznymi wzdłuż jej biegu starorzeczami, oczkami wodnymi i murawami psammofilnymi i kserotermicznymi. Siedliska te cechuje ogromne bogactwo flory z szeregiem roślin chronionych i rzadkich, tzw. „flory pontyjskiej” oraz fauny, poczynając od drobnych bezkręgowców po liczne reprezentowane gatunki gryzoni ziemno-wodnych, ssaków i ptaków znajdujących tu dogodne warunki do gniazdowania.

Tabela 7. Powierzchnia objęta różnymi formami ochrony przyrody i krajoobrazu

Jedn.	Obszar chroniony ogółem /ha/	Udział powierzchni chronion. w powier. ogół. /%/	Rezerwat przyrody /ha/	Obszar chronion. krajoobr. /ha/	Użytki ekol. /ha/	Pomniki przyr./szt./	OSO PLB 140001 /ha/
M. i Gm. Drohiczyń	7290,0	35,1	-	7290,0	2,6	3	W granicach OCHK

Do najmniejszych pod względem przyrodniczym zasobów przyrodniczych gminy należą:

- 1) starorzecze Bugu położone na zachód od wsi Arbasy; o powierzchni ok. 6,00 ha, połączone wąskim przesmykiem z głównym nurtem rzeki. Starorzecze porasta roślinność eutroficzna, głównie: *Acorus calamus*, *Typia angustifolia*, *Glyceria*

- 1) *agatica*, *Hydrocharis morsus-ranae*, *Alisma plantago-aquatica*, *Stratiotes aloides*, *Sagittaria sagittifolia*, *Ranunculus lingua*.
- 2) murawa psammofitowa, o powierzchni około 1,00 ha, leżąca na zachód od wsi Arbusy, wśród charakterystycznego krajobrazu wydmyjonych piasków rzecznych, z rzadkimi roślinami *Xanthium strumarium* i *Achillea carillaginea*
- 3) starorzecze Bugu, w pobliżu wsi Bużyski, o powierzchni około 3,00 ha, trwale odcięte od głównego nurtu rzeki. Rośliność typowa dla wypłyconych zbiorników eutroficznych, o dość dobrze zaznaczonej strefowości. Otwarta toń wodna stopniowo zmniejsza swój zasięg powierzchniowy. Wśród roślinności wodnej dominują: *Alisma plantago-aquatica*, *Stratiotes aloides*, *Lemna triscula*, *Hydrocharis morsus-ranae*, *Potamogeton natans*, *Myriophyllum verticillatum* i od strony ładu *Carex gracilis* oraz *Ranunculus Lingua*.
- 4) starorzecze Bugu, o powierzchni około 4,00 ha, położone na zachód od wsi Chutkowice, okresowo zalewane przez powodziowe wody rzeczne. Rośliność typowa dla zbiorników eutroficznych o słabo zaznaczonej strefowości. W pasie przybrzeżnym dominują: *Typha angustifolia*, *Acorus calamus*, *Carex acutiformis*, *Carex gracilis*, *Glyceria aquatica*, *Ranunculus lingua*, *Lysimachia thyrsiflora*. Wśród roślinności wodnej przeważają: *Hydrocharis morsus-ranae* i *Stratiotes aloides*. Siedlisko dzikich kaczek, tysek, czapli siwej i innej drobnej awifauny.
- 5) starorzecze Bugu, o powierzchni około 0,50 ha, położone w sąsiedztwie wsi Chutkowice, trwale odcięte od głównego nurtu rzeki. Od południa otwarta toń wodna z *Myriophyllum verticillatum*, *Elodea canadensis*, *Nuphar lutea*, *Lemna triscula*. Na obrzeżach *Acorus calamus*, *Typha angustifolia*, *Carex acutiformis*, *Carex gracilis*, *Lysimachia thyrsiflora* i *Ranunculus linu*
- 6) starorzecze Bugu, o powierzchni około 1,00 ha, położone na północ od wsi Chrołowice, wraz z przyległym łęgiem typu nadrzecznego. Centrum obiektu stanowi otwarta i stosunkowo głęboka toń wodna. Pas roślinności brzegowej dość ubogi, z dominacją turzyc i tojsi. Drzewiasta roślinność łęgu ograniczona do olisy szarej, z jednoskokową domieszką topoli białej, wierzby kruchej i brzozy
- 7) starorzecze Bugu, o powierzchni około 6,00 ha, wraz z przyległym pasem roślinności błotnej i szuwarowej oraz pozostałością dawnych lasów łęgowych, położone na zachód od wsi Chrołowice. Centrum stanowi otwarta toń wodna. Brzegi wód porośnięte: *Phragmites communis*, *Typha angustifolia*, *Acorus calamus*, *Lysimachia thyrsiflora*. W zakolach i wypłyconych występują: *Sagittaria sagittifolia*, *Nuphar lutea*, *Stratiotes aloides*. Starorzecze stanowi ostoję płacwa wodnego i błotnego- głównie kaczek, tysek, łabędzi, czapli siwej.
- 8) starorzecze Bugu, wąskie, rozciągnięte na przestrzeni około 1,5 km i o powierzchni około 5,50 ha, położone na południowo-zachód od miasta Drohiczyń, w uroczysku Błonie. Starorzecze porośnięte jest na obrzeżu: trzciną, paką wąskolistną, tatarakiem, tojsią, turzycą błotną i zaostrzoną. Z roślinności wodnej występuje: *Nuphar lutea*, *Alisma plantago-aquatica*, *Hydrocharis morsus-ranae*, *Lemna triscula*, *Elodea canadensis*, *Myriophyllum verticillatum* i inne. Ze względu na trudny dostęp starorzecze stanowi doskonałą oazę spokoju i bytowania dzikich kaczek, tysek, łabędzi, czapli siwej, piznaka i karczonika
- 9) starorzecze Bugu, o powierzchni około 3,00 ha, położone na skraju miasta Drohiczyń. Okresowo zalewane przez powodziowe wody rzeczne. Rośliność bogata i urozmaicona, o słabo zaznaczonej strefowości. Główny jej tazon stanowią: *Stratiotes aloides*, *Hydrocharis morsus-ranae*, *Potamogeton natans*, *Myriophyllum verticillatum*,

- 10) murawa kserotermiczna, o powierzchni około 1,50 ha, położona na piaszczysto-zwiniwym skraju wysoczyzny morenowej, na zachód od wsi Zajęczniki. Wśród roślinności zielnej dominują: *Achillea carillaginea*, *Agrostis tenuis*, *Astragalus arenarius*, *Armeria elongata*, *Carex arenaria*, *Carex hirta*, *Carex ericetorum*, *Carex curvi*, *Calluna vulgaris*, *Coronilla varia*, *Dianthus carthusianorum*, *Dianthus arenarium*, *Digitalis grandiflora*, *Euclium vulgare*, *Genista tinctoria*, *Hieracium pilosella*, *Helichrysum arenarium*, *Hypericum perforatum*, *Koeleria polonica*, *Pimpinella saxifraga*, *Plantago lanceolata*, *Plantago maior*, *Potentilla argentea*, *Potentilla arenaria*, *Stachys officinalis*, *Scabiosa columbaria*, *Trifolium arvense*, *Thymus serpyllum*, *Veronica officinalis*, *Verbascum thapsiforme*, *Verbascum thapsus*, *Xanthium strumarium*.

- 11) murawa psammofitowa, o powierzchni około 1,00 ha, położone na zachód od wsi Zajęczniki. Trwale odcięte od głównego nurtu rzeki. Zasiane jest wysiękami wód zboczowych z przyległej wysoczyzny (włócznie dwa źródła). Rośliność zróżnicowana. W pasie roślinności brzegowej występują: *Typha latifolia*, *Acorus calamus*, *Carex acutiformis*, *Carex gracilis*, *Ranunculus lingua*. W zakolach *Hydrocharis morsus-ranae*, *Alisma plantago-aquatica*
  - 12) starorzecze Bugu, o powierzchni około 2,00 ha, położone na południe od wsi Zajęczniki. Okresowo zalewane jest przez powodziowe wody rzeczne oraz wysięki wód gruntowych z wysoczyzny morenowej. Stosunkowo szeroka toń wodna, z obfitą roślinnością wodną, wśród której dominują: *Myriophyllum verticillatum* i *Elodea canadensis*. Okresowa ostoja ptaków wodnych i błotnych.
  - 13) „Góra Zamkowa” w Drohiczyń, o powierzchni ok. 3,00 ha, obejmujący wysoki i stromy brzeg Bugu wraz z Górą Zamkową w Drohiczyń. Rozległa panoramą doliny Bugu. Rośliność zróżnicowana. W zachodniej części dominują gatunki drzewiaste, zwłaszcza klon, jesion, dąb, grusze i jablek. Dobrze wykształconą warstwę krzewów tworzą: tarnina, suchodrzew, róża, bez lilak i wierzby. Od południa na urwiskach zboczach porasta gatunek z obszaru Morza Śródziemnego- kołcowój *Lycium halimifolium*. W południowo-wschodniej części dominuje roślinność zielna z widocznym elementem ciepłolubnym i szeregiem roślin rzadkich, a zwłaszcza: *Arctium lomentosum*, *Agriumonia eupatoria*, *Atriplex hastata*, *Aconitum gracile*, *Bromus inermis*, *Bolalia nigra*, *Cardus*
- Obszary objęte ochroną prawną.** Na terenie gminy ustanowiono ochronę prawną dla następujących obszarów:
- 1) Obszar Chronionego Krajobrazu Dolina Bugu - ustanowiony rozporządzeniem Nr 10/05 Wojewody Podlaskiego z dnia 25 lutego 2005 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu „Dolina Bugu”
  - 2) Obszar OSO Dyrektywa Ptasia o symbolu PLB 140001 Dolina Dolnego Bugu- ustanowiony na podstawie ustawy o ochronie przyrody rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2004 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 (Dz. U.Nr.229, poz.2313, zmiany Rozporządzenie Ministra Środowiska z

dnia 5 września 2007 r. Dz.U. Nr. 179, poz. 1275) - zasięg obszaru naniesiono na załącznikach graficznych do studium na podstawie danych Ministerstwa Środowiska, w studium nie ustala się granic obszaru.

3) projektowany specjalny obszar ochrony siedlisk Dyrektywa Siedliskowa o symbolu PLH 140011 Ostroja Nadbużańska - zasięg obszaru naniesiono na załącznikach graficznych do studium na podstawie danych Ministerstwa Środowiska, w studium nie ustala się granic obszaru;

4) użyci ekologiczne podlegające ochronie prawnej zgodnie z przepisami odrębnymi, ustanowione Rozporządzeniem Wojewody Białostockiego (Dz.Urz. W.B. Nr 24 poz.391).

Lp.	Nr ew. urw.(rok)	Rodzaj	Położenie		Opis formy ochrony przyrody	Dziennik Urzędowy
			nr działki	obręb geodezyjny		
165	1997	ekosystem bagieny	206	Ostrożany	Zachowanie naturalnej roślinności na stodęsim bagienku	Dz. Urz. Woj. Biał. Nr 16, poz. 64; Dz. Urz. Woj. Podl. Nr 24, poz. 391
166	1997	ekosystem bagieny	209	Buzyski	Zachowanie starorzeczca Bugu	Dz. Urz. Woj. Biał. Nr 16, poz. 64; Dz. Urz. Woj. Podl. Nr 24, poz. 391
178	1997	oczko wodne	201 c	Ostrożany	Zachowanie sportancznej roślinności opornującej nieuzyskowaną zwrotnię	Dz. Urz. Woj. Biał. Nr 16, poz. 64; Dz. Urz. Woj. Podl. Nr 24, poz. 391

5) pomniki przyrody ustanowione zgodnie z przepisami odrębnymi:

- jesion wyniośły położony we wsi Ostrożany, uznany za pomnik przyrody Zarządzeniem Wojewody Białostockiego Nr 27/81 z dnia 14.11.1981 r. (Dz.Urz. W.B. Nr 10, poz.32), nr. ewid.358;
- dąb szypułkowy na gruntach wsi Bujaki nr. 45, uznany za pomnik przyrody Rozporządzeniem Wojewody Białostockiego z dnia 10.03.1998 r. (Dz.Urz. W.B. Nr 5, poz.13) nr. ewid.1318;
- głąz narzutowy nr. ew. 85, lokalizacja- poboczne drogi Drohiczyn-Sieniawce 2+500 km, kolonia Drohiczyn. Uznany za pomnik przyrody Decyzją NrRlop-410b/91-11/71 Wydziału Rolnictwa i Leśnictwa Prezydium WRN w Białymstoku z dn. 16.06.1971 r. (Dz.Urz. W.B. Nr 4, poz.105)

Obszary Natura 2000, stanowią polską część składową europejskiego systemu ochrony przyrody, nazywanego Europejską Siecią Ekologiczną. Zadaniem Systemu Natura 2000 jest zabezpieczenie siedlisk przyrodniczych reprezentatywnych dla regionów biogeograficznych Europy oraz zagrożonych i rzadkich gatunki roślin i zwierząt. Obowiązek ten wynika z zapisów Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. (zaw. Dyrektywy Siedliskowej) oraz Dyrektywy Rady 79/409/EWG z dnia 2 kwietnia 1979 r. (zaw. Dyrektywy Ptasiel). Obszary Natura 2000, mogą obejmować część lub całość obszarów i obiektów objętych innymi formami ochrony przyrody.

Zgodnie z obowiązującymi w dniu sporządzenia studium przepisami ochrony przyrody zabrania się podejmowania działań mogących, osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszarów Natura 2000 w szczególności pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, wpłynąć negatywnie na gatunki dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000,

pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami. Zakaz nie dotyczy działań bezpośrednio związanych z ochroną obszarów Natura 2000.

Dla planowania i gospodarowania przestrzenią ważne jest, że zakaz ten wprowadza się także dla obszarów projektowanych do włączenia do sieci Natura 2000.

Na obszarach Natura 2000 nie podlega ograniczeniu działalność związana z utrzymaniem urządzeń i obiektów służących bezpieczeństwu przeciwpowodziowemu oraz działalność gospodarcza, rolna, leśna, łowiecka, rybactwo, amatorski połów ryb, jeżeli nie oddziałuje znacząco negatywnie na cele ochrony obszarów Natura 2000. Należy podkreślić, że formy ochrony obszarów Natura 2000 nie powinny eliminować dotychczasowej działalności człowieka i dotychczasowych funkcji terenu. Wprowadzone zakazy mogą stanowić poważną przeszkodę w swobodnej działalności gospodarczej i dysponowaniu terenami. Ograniczenia w realizacji inwestycji mogą dotyczyć terenów sąsiadujących z obszarami Natura 2000, mogą one mieć charakter uznaniowy.

Realizacja przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko na wyznaczonych obszarach Natura 2000, wymaga przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko (obowiązek dotyczy przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, planowanych przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, jeżeli obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko został stwierdzony zgodnie z przepisami odrębnymi). Jeżeli z oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wynika, że może ono znacząco negatywnie oddziaływać na obszar Natura 2000, organ właściwy do wydania decyzji, odmawia zgody na realizację przedsięwzięcia. Odpowiedni organ zgodnie z przepisami odrębnymi może zezwolić na realizację planu lub działań, mogących znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszarów Natura 2000 jeżeli przemawiają za tym konieczne wymogi nadrzędnego interesu publicznego, w tym wymogi o charakterze społecznym lub gospodarczym wobec braku rozwiązań alternatywnych, zapewniając wykonanie kompensacji przyrodniczej niezbędnej do utrzymania spójności i właściwego funkcjonowania obszarów Natura 2000. W przypadku gdy znaczące negatywne oddziaływanie dotyczy siedlisk i gatunków priorytetowych, zezwolenie może zostać udzielone wyłącznie w celu ochrony zdrowia i życia ludzi, zapewnienia bezpieczeństwa powszechnego, uzyskania korzyści następstw o pierwszorzędym znaczeniu dla środowiska przyrodniczego, wynikającym z koniecznych wymogów nadrzędnego interesu publicznego po uzyskaniu opinii Komisji Europejskiej.

Do dnia sporządzenia studium nie ustanowiono planu zadań ochronnych i planu ochrony obszarów Natura 2000 określonych przepisami odrębnymi. Organ sporządzający studium nie dysponuje danymi dotyczącymi oceny realizacji ochrony obszarów Natura 2000, zawierających informacje o podejmowanych działaniach ochronnych oraz wpływu tych działań na stan ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000, a także wyniki monitorowania i nadzoru tych działań.

Obszar Chronionego Krajobrazu „Dolina Bugu” - ustanowiony rozporządzeniem Nr 10/05 Wojewody Podlaskiego z dnia 25 lutego 2005 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu „Dolina Bugu”. Obszar chronionego krajobrazu obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnioną funkcją korytarzy ekologicznych. Nadzór nad Obszarem OChK „Dolina Bugu” sprawowany jest zgodnie z przepisami odrębnymi. Czynna ochrona ekosystemów obszaru polega na zachowaniu różnorodności biologicznej siedlisk przyrodniczych występujących w dolinie Bugu. Na dzień sporządzenia studium na terenie Obszaru Chronionego Krajobrazu „Dolina Bugu” obowiązują następujące zakazy:

- 1) zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tartłisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybactwem i łowiectwem;
- 2) likwidowania i niszczenia zatrudzeń śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
- 3) wydobycia do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu;
- 4) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwszostnowym, przeciwpowodziowym lub przeciwsosnowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych;
- 5) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybactwa;
- 6) likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych;
- 7) lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybactwa.

Zakazy określone w pkt 3 i 4 nie dotyczą części obszaru, na których położone są złoża kopalin.

- 1) udokumentowane do dnia 31 grudnia 2004 r., których dokumentacje zostały zatwierdzone przez właściwy organ administracji geologicznej;
- 1) udokumentowane na podstawie koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie, udzielonych do dnia 31 grudnia 2004 r.;
- 2) udokumentowane na podstawie informacji geologicznych zawartych w dokumentacjach sporządzonych i zatwierdzonych przez właściwy organ administracji geologicznej do dnia 31 grudnia 2004 r.

Zakaz określony pkt. 7 nie dotyczy części obszaru, stanowiących:

- 1) tereny, dla których obowiązują plany zagospodarowania przestrzennego;
- 2) tereny, które były przeznaczone na cele zabudowy w planach zagospodarowania przestrzennego uchwalonych przed dniem 1 stycznia 1995 r., które utraciły moc z dniem 31 grudnia 2003 r.;
- 3) tereny ogólnodostępnych kąpielisk, plaż i przystani wodnych.

Ustalenia dotyczące czynnej ochrony ekosystemów oraz zakazy właściwe dla danego obszaru chronionego krajobrazu lub jego części mogą być określane zgodnie z przepisami odrębnymi.

Likwidacja lub zmiana granic obszaru chronionego krajobrazu następuje zgodnie z przepisami odrębnymi, z powodu bezpośredniej utraty wyróżniającego się krajobrazu o zróżnicowanych ekosystemach i możliwości zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem.

7. Gleby i ich wykorzystanie.

Miernikiem przydatności rolniczej gleb jest klasyfikacja bonitacyjna. Informacje dotyczące bonitacji gruntów ornych i użytków zielonych przedstawiono w Tabelach nr. 8 i 9.

Tabela 8. Bonitacja gruntów ornych (łącznie z sadami)

Wyszczególnienie	Klasy bonitacyjne gruntów ornych (ha)						
	II	IIIA	IIIB	IVA	IVB	V	VI
M i G Drohiczn	1	882	2461	4619	2400	1576	824
Zróżn.							
Zróżn. Białost. A, Kus J., Madej A., Ocena warunków przyrodniczych do produkcji rolnej, IUNG, Puławy 2004.							

Tabela 9. Klasy bonitacyjne użytków zielonych

Wyszczególnienie	Klasy bonitacyjne użytków zielonych (ha)						
	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
M i G Drohiczn	1	661	1379	1122	593	160	
Zróżn. Białost. A, Kus J., Ocena obszarów o zróżnicowanej przydatności do produkcji rolnej, Cz.I, IUNG, Puławy 2004.							

Charakterystyka gleb. Gmina Drohiczn charakteryzuje się bardzo dużym udziałem gleb dobrych. Gleby zaliczane do 2 – pszenny dobr, 4-żytni bardzo dobry i 8-zbożowo-pastewny mocny, kompleksu przydatności rolniczej (kl. III i IV) stanowią ponad powierzchnię 72 % użytków rolnych i występują w zwartych obszarach na całym terenie wysoczyzny gminy. Większość gruntów rolnych należy do 4 kompleksu-35 %, 4678 ha, kompleks 2 stanowi 30,6 % gruntów, 4136 ha. Odpowiadają one roznieleniu gleb pseudobielicowych i gleb brunatnych właściwych. Grunty one klasy V zajmują ok. 12 % powierzchni, klasy VI zajmują ok. 6 % powierzchni, odpowiednio z roznieleniem gleb brunatnych wylugowanych, kwaśnych, piaskowych. Znaczną powierzchnię zajmuje kompleks 8 zbożowo-pastewny, 7 % gruntów, ok. 940 ha, powiązany z występowaniem gleb pseudobielicowych i czarnych ziem. Użytki zielone klasy V i VI stanowią łącznie ok. 50 % powierzchni użytków. Przeważają użytki kompleksu 2z- zielone średnie, stanowiące ponad 55 % powierzchni. Użytki zielone kompleksu 3z koncentrują się głównie w dolinie Bugu i są powiązane z mąkami. Duże arealy łąk i pastwisk zaliczanych do 2 i 3 kompleksu trwałych użytków zielonych występują w dolinach rzek i zagłębieniach terenu. Należy zwrócić szczególną uwagę na odpowiednio prowadzoną regulację stosunków wodnych tych obszarów, które powinny być poprzedzone szczegółowymi badaniami systemu wodnego tego obszaru oraz terenów przyległych, ponieważ zakłócenie panującej w tej dziedzinie równowagi przekraczające określone granice prowadzi do degradacji gleb, spadku wartości użytków zielonych oraz wpływa niekorzystnie na właściwości gleb terenów przyległych na dużych przestrzeniach. Skalami macierzystymi gleb na wysoczyznach są głównie plejstoceniczne piaski, żwiry, gliny zwładowe i ich zwiędziny, lokalnie płyty. Obszar obniżen terenowych i doliny rzek wypiętione są glebami pochodzenia mineralnego, mineralno-organicznego i organicznego. Skalami macierzystymi tych gleb są piaski młodoplejstoceniczne na tarasach, piaski eoliczne pozostałe, piaski i żwiry holoceniczne, w dnach dolin, miejscach zastoiskowych i rozlewiskowych – torfy, piaski rzeczne, namuty. Wśród gruntów ornych największe powierzchnie zajmują gleby pseudobielicowe, wytworzone z piasków gliniastych, gliniasto pylastych, glin zwładowych. Gleby brunatne właściwe występują w zwartych kompleksach na całym obszarze gminy. Czarne ziemie wypełniają głównie doliny cieków i zagłębienia terenowe wysoczyzny. W dolinie Bugu dominującym typem gleb są mady.

Jakość rolniczej przestrzeni produkcyjnej opisuje wskaźnik oceny warunków przyrodniczych do produkcji rolnej. Gmina Drohiczn w skali województwa podlaskiego posiada najlepsze warunki do rozwoju produkcji rolnej

Tabela 10. Jakość rolniczej przestrzeni produkcyjnej

Wyszczególnienie	Wskaźnik jakości
Kraj	66,6
Województwo podlaskie	55,0
Powiat siemiatycki	60,6
Siemiatycze – miasto	56,2
Drohiczyn	68,8
Działdów	65,3
Grodzisk	68,1
Mielnik	43,9
Milejczyce	48,9
Nurzec-Stacja	46,9
Perlejewo	66,4
Siemiatycze	55,4

Źródło: Biesiacki A., Kuś J., Madej A., Ocena warunków przyrodniczych do produkcji rolnej, IUNG, Pulań 2004.

Pod względem warunków do produkcji rolnej gminę można podzielić na dwa obszary, wysoczyzny z dobrymi i bardzo dobrymi warunkami i obszar doliny rzeki Bug charakteryzujący się słabymi glebami i potencjalnymi warunkami do rozwoju rekreacji i turystyki.

8. Klimat lokalny.

Warunki klimatu lokalnego kształtowane są przez takie elementy środowiska jak: rodzaj podłoża, obecność wód powierzchniowych i głębokość, ekspozycja stoków i zboczy, wyniesienie ponad otaczający teren, sąsiedztwo kompleksów leśnych, źródła zanieczyszczeń itp. Najkorzystniejsze warunki klimatyczne posiadają obszary wysoczyznowe z piaszczysto-zwrotnym podłożem charakteryzujące się dobrą termiką, dobrymi stosunkami wilgotnościowymi, na południowych stokach (korzystne warunki solarne), wyniesione w stosunku do okolicy (dobre, lecz nie nadmierne przewietrzanie) oraz usytuowane w sąsiedztwie terenów leśnych (obecność w powietrzu olejków elektrycznych). Bliskość wód powierzchniowych i płytko zalegająca woda gruntowa pogarszają stosunki termiczno-wilgotnościowe. Pozostają one jednak pod bardzo korzystnym wpływem kompleksów leśnych porastających siedliska borowe (osłona przeciwwietrzna, cisza, zawartość olejków eterycznych w powietrzu). Dłna dolin, jarów i obniżen terenu stanowią miejsca spływu chłodnych i wilgotnych mas powietrza z terenów wyżej położonych. Z tych też względów odznaczają się niekorzystnymi warunkami klimatycznymi dla organizmu człowieka i nie są wskazane dla lokalizacji terenów mieszkaniowych.

Obszar miasta i gminy Drohiczyn w podziale województwa na krainy klimatyczne (wg S.J. Pióro) zaliczany został do Krainy Nadbużańskiej, charakteryzującej się dobrymi warunkami nasłonecznienia, niskim wskaźnikiem zachmurzenia nieba, dużą ilością dni pogodnych. Początek robót polowych przypada na pierwsze dni kwietnia, koniec na I dekadę listopada. Okres bezprzymrozkowy wynosi średnio 160 dni, a okres wegetacyjny wynosi do 207 dni. Średnia roczna suma opadów wynosi 553 mm. Pokrywa śnieżna utrzymuje się średnio od 70-80 dni. Czas trwania pokrywy lodowej na wodach stojących wynosi ponad 60 dni. Średnia roczna częstotliwość burz-14, wilgotność względna powietrza 80-84 %, średnie

zachmurzenie w granicy 6,4 pokrycia nieba. Średnia roczna temperatura powietrza 7,4 °C. Średnie temperatury powietrza.

- w styczniu	- od -4,0°C	do -5,0°C,
- w kwietniu	- od +7,0°C	do +8,0°C,
- w lipcu	- od +18,0°C	do +19,0°C,
- w październiku	- ok. +8,0°C.	

Dynamika powietrza. Częstotliwość wiatrów z kierunków zachodnich-46 %, wschodnich 48 %, średnie prędkości dla kierunków przeważających 9-18 m/s, okres ciszy do 8 %.

Warunki klimatyczne są elementem sprzyjającym gospodarce rolnej i osadnictwu.

9. Stan sanitarny środowiska.

Gmina Drohiczyn należy do obszarów położonych w oddaleniu od centrów przemysłowych i dużych źródeł zanieczyszczeń. Na terenie gminy nie rozwiązano w pełni gospodarki wodno – ściekowej. Obecnie na terenie gminy działają dwie oczyszczalnie ścieków, oczyszczalnia gminna w Drohiczynie, oczyszczalnia Kurii Diecezjalnej w Drohiczynie.

Oczyszczalnia gminna w Drohiczynie – mechaniczno – biologiczna posiada, pozwolenie wodnoprawne na odprowadzanie ścieków oczyszczonych do rzeki Bug do dnia 31.07.2014 r. Ilość odprowadzanych ścieków nie może przekraczać średnio 330 m³/dobę, maksymalnie 450 m³/dobę. Szacuje się, że parametry oczyszczalni są wystarczające do obsługi miasta i okolicy. Część miasta wyposażona jest w sieć kanalizacji sanitarnej. Na pozostałych terenach ścieki gromadzone są w zbiornikach gminy. Na terenie gminy funkcjonuje system zorganizowanego odbioru ścieków przez wyspecjalizowane firmy. Stan gospodarki ściekowej należy ocenić jako niezadowalający.

Na terenie Drohiczyńska część śródmiejska posiada system kanalizacji deszczowej. Wody opadowe odprowadzane są do rowów i rzeki Bug, bez urządzeń podczyszczających.

Na terenie miasta zlokalizowane jest komunalne wysypisko odpadów stałych, zmodernizowane w 1998 roku i spełniające wymogi ochrony środowiska. Pojemność wysypiska – komora odpadów stałych o powierzchni 0,42 ha - zabezpiecza potrzeby w tym zakresie na najbliższe lata, pozwolenie na eksploatację upływa w 2011 roku. Wysypisko jest wykorzystywane do czasowego przetwarzania padłych zwierząt. Wysypisko nie spełnia wymagań bezpiecznego zagospodarowania padłych zwierząt. Nie posiada środków technicznych, transportowych, spełniających wymagania przepisów budowlanych, sanitarnych, weterynaryjnych i ochrony środowiska (brak wydzielonego pomieszczenia z urządzeniami chłodniczymi do tymczasowego przetwarzania padłych zwierząt i ich części oraz urządzeń i środków do dezynfekcji). Funkcja czasowego przetwarzania padłych zwierząt powinna być likwidowana. Zwłoki zwierząt, drobiu, zwierząt użytkowych - padłych bądź poddanych ubojowi nie w celu konsumpcyjnym, zwierzęta likwidowane w ramach zwalczania chorób zakaźnych, poddawane ubojowi w czasie transportu, odpady poubojowe, odpady zwierzęce itp. są zaliczane do odpadów wysokiego ryzyka. Stanowią one zagrożenie dla zdrowia ludzi i zwierząt. Odpady wysokiego ryzyka zaliczane są do odpadów niebezpiecznych.

Zbieraniem odpadów pochodzących z ferm hodowlanych zajmują się wyspecjalizowane zakłady prowadzące unieszkodliwianie lub odzysk. Zbieranie odpadów z ferm, zwłaszcza padłych zwierząt i odpadów zwierzęcych, podlega przepisom weterynaryjnym.

Odbioru padłego zwierzęcia, na wniosek właściciela nieruchomości, dokonuje przedsiębiorca uprawniony do transportu i utylizacji odpadów zwierzęcych w przypadku, gdy nie zachodzi podejrzenie o chorobę zakaźną. Gdy właściciel padłego zwierzęcia pozostaje nieznany, obowiązek zapewnienia zbierania, transportu i utylizacji zwłok zwierząt należy do

zadań własnych gminy. Gmina zleca odbiór i utylizację niezidentyfikowanych zwłok zwierzęcych uprawnionym zakładom utylizacyjnym.

Zasady postępowania w przypadku zagrożenia wścieklizną określają przepisy odrębne.

Gminy system selektywnej zbiórki odpadów stałych znajduje się we wstępnej fazie organizacji. Na terenie gminy funkcjonują wiejskie wysypiska odpadów zlokalizowane głównie w nieczynnych wyrobiskach. Składowanie odbywa się w sposób niekontrolowany, wysypiska nie posiadają dozoru, ogrodzeń, teren nie jest przystosowany do gromadzenia odpadów. Ustala się likwidację wysypisk nielegalnych i rekultywację w kierunku leśnym lub rolnym.

10. Stan dziedzictwa kulturowego, zabytków oraz dóbr kultury współczesnej.

Obiekty zabytkowe objęte ochroną konserwatorską, wpisane do rejestru zabytków Podlaskiego Województwa Konserwatora Zabytków w Białymstoku. Obiekty i ich bezpośrednie otoczenie podlegają ochronie zgodnie z przepisami odrębnymi i warunkami wpisu do rejestru.

Miasto Drohiczyń:

- 1) układ urbanistyczny miasta XV-XIX w. dec. nr Kult. V-2b/279/57 z dnia 07.01.1957r., nr rej. 73;

- 2) cerkiew greckokat., ob. prawosławna p.w. św. Mikołaja Cudotwórcy, 1792, dec. nr. Kl. III-1/280/66 z 11.11.1966, nr rej. 275;

- 3) kościół w zespole klasztoru benedyktyn, ob. p.w. Wszystkich Świętych, 1734-38, dec. nr. Kl. III-1/272/66 z 10.11.1966, nr rej. 267;

- 4) zespół klasztorny franciszkanów:

- a) kościół p.w. Wniebowzięcia NPM, 1640-60, dec. nr. Kl. III-1/275/66 z 10.11.1966, nr rej. 270;

- b) klasztor, 1730-1751, dec. nr. Kl. III-1/274/66 z 10.11.1966, nr rej. 269;

- c) oficyna w ogrodzeniu, ob. Dom mieszkalny i świetlica, ul. Kraszewskiego 4, mur., XVIII, dec. nr. Kl. III-1/281/66 z 14.11.1966, nr rej. 276;

- d) stodoła w ogrodzeniu, mur., XVIII, dec. nr. Kl. III-1/282/66 z 14.11.1966, nr rej. 277;

- e) dzwonnica w ogrodzeniu, mur., ok. 1770, dec. nr. Kl. III-1/273/66 z 10.11.1966, nr rej. 268.

- 5) zespół klasztorny jezuitów:

- a) kościół p.w. Trójcy Przenajświętszej, mur., 1696-1709, dec. Nr. Kl. III-1/271/66 z 10.11.1966, nr rej. 266;

- b) klasztor, mur., 1696-1747, dec. nr. Kl. III-1/276/66 z 11.11.1966, nr rej. 271;

- c) kolegium, mur., 1747-1770, dec. nr. Kl. III-1/277/66 z 11.11.1966, nr rej. 272;

- d) dom służby klasztornej, mur., 2 poł. XVIII, dec. nr. Kl. III-1/278/66 z 11.11.1966, nr rej. 273;

- e) brama - dzwonnica, mur., po 1885, nr dec. Kl. III-1/279/66 z 11.11.1966, nr rej. 274;

- 6) kaplica z figurą św. Jana Nepomucena, na rozstaju dróg do Kłyszówki i Minczewa, mur., 1 poł. XIX, dec. nr. Kl. III-1/304/66 z 25.11.1966, nr rej. 299;

- 7) dom, Kościuszki 23, drewn., ok. 1890, dec. nr. Kl. III-1/283/66 z 14.11.1966, nr rej. 278;

- 8) cmentarz żydowski, XVI w., nr rej. A-121 z 18.11.2004 r.

- 9) stanowisko archeologiczne AZP 53-82/1, nr rej. 134/A-osada;

- 10) stanowisko archeologiczne AZP 53-81/2, nr rej. 32/A-grodzisko;

- 11) stanowisko archeologiczne AZP 52-82/3, nr rej. 236/A-kurhan.

Arbasy:

- 1) kaplica przydrożna, k. XVII, nr rej.: 296 z 25.09.1966

Lisowo-Janówek:

- 1) stanowisko archeologiczne 1 nr. rej. 194/A-kurhan;

- 2) stanowisko archeologiczne 2 nr. rej. 206/A-kurhan;

- 3) stanowisko archeologiczne 3 nr. rej. 215/A-cmentarzysko kurhanowe;

- 4) stanowisko archeologiczne 4 nr. rej. 214/A-kurhan;

- 5) stanowisko archeologiczne 5 nr. rej. 217/A-cmentarzysko kurhanowe.

Mikowice-Janki:

- 1) dom drewniany nr. 14, przeniesiony do skansenu w Ciechanowcu, dec. nr. Kl. WKZ-5340/778 z 04.09.1978, nr rej. 420.

Mikowice-Macki:

- 1) kościół par. p.w. św. Rocha, drewniany, 1811, nr rej.: 283 z 18.11.1966,
- 2) kaplica grobowa rodziny Smorczewskich, na cmentarzu kościelnym, 1822, nr rej.: 303 z 25.11.1966;

- 3) kaplica, na cmentarzu kościelnym, 1 poł. XVIII, nr rej.: 304 z 25.11.1966;

- 4) stanowisko archeologiczne 1 nr. rej. 267/A - cmentarzysko w obudowach;

- 5) stanowisko archeologiczne 2 nr. rej. 216/A - cmentarzysko kurhanowe.

Minczewo:

- 1) stanowisko archeologiczne 2 nr. rej. 266/A - osada.

Narokki:

- 1) cerkiew prawosławna par. p.w. św. Kosmy i Damiana, 1865-66, nr rej.: A-29 z 25.03.2002;

- 2) cmentarz cerkiewny nr rej.: j.w.;

- 3) stanowisko archeologiczne 1 nr. rej. 40/A-cmentarzysko w obudowach.

Sady:

- 1) stanowisko archeologiczne 1 nr. rej. 105/A-cmentarzysko kurhanowe;

- 2) stanowisko archeologiczne 2 nr. rej. 237/A - cmentarzysko kurhanowe.

Smaklice:

- 1) stanowisko archeologiczne 2 nr. rej. 266/A - cmentarzysko w obudowach.

Tonkiele:

- 1) stanowisko archeologiczne 1 nr. rej. 246/A - osada.

Zajęczniki:

- 1) stanowisko archeologiczne 2 nr. rej. 266/A - cmentarzysko w obudowach;

Ostroszan

- 1) rozplanowanie przestrzenne wsi, XV-XVIII, dec. Kl. WKZ-5340/26/84/88, nr rej.: 587 z 23.03.1988;

- 2) cmentarz katolicki, nr rej.: j.w.;

- 3) kościół par. p.w. Narodzenia NMP, drewn., 1758, dec. Kl. III-1/289/66, nr rej.: A-42 z 18.11.1966;

- 4) dzwonnica, 1816, nr rej.: j.w.;

- 5) park dworski, XVIII-XIX, dec. Kl. WKZ-5340/15/87, nr rej.: 655 z 29.12.1987.

Obiekty o wartościach kulturowych wskazane do ochrony, lub objęcie ochroną w rozumieniu ustawy o ochronie zabytków:

Arbasy Duże:

- 1) dom nr. 33 drewniany, 2 poł. XIX w.;

- 2) dom nr. 35 drewniany, ok. 1927 r.;

- 3) młyn wodny, drewniany, 1909 r.

Arbasy Małe:

- 38

1) dom nr 27, drewniany XIX.

Putkowiec Nagórne:

- 1) dom nr. 14, drewniany 1910;
- 2) dom nr. 15, drewniany, XIX;
- 3) stodoła drewniana w zagrodzie nr 2.

Rołki:

- 1) zagroda nr. 1, obora, stodoła, drewniane, 1860;

Rumice:

- 1) zagroda nr. 4, dom drewniany XIX, spichlerz drewniany 1910;
- 2) dom nr 6 drewniany ok. 1900;
- 3) dom nr. 10, drewniany XIX.

Sady:

- 1) dom nr. 2, drewniany, 1920;
- 2) dom nr. 8 drewniany, 1900.

Siekerki:

- 1) dom nr. 1 drewniany, 1938;
- 2) kuźnia obok zagrody nr. 1, gliniano-drewniana, 1927.

Siemewice:

- 1) dom nr. 2, drewniany 1920;
- 2) dom nr. 5 drewniany, 1910.

Smaklice:

- 1) dom nr. 7, drewniany, 1850;
- 2) dom nr. 25, drewniany, XIX.

Smoczewo:

- 1) dom nr. 7, drewniany, 1938;
- 2) dom nr. 8, drewniany, 1935;
- 3) dom nr. 22, drewniany, 1900;
- 4) dom nr. 24, drewniany, 1925;

Syki:

- 1) zagroda nr. 5, dom drewniany, obora drewniana, XIX;
- 2) zagroda nr. 14, dom drewniany, obora gliniano-drewniana, spichlerz drewniany, 1925;
- 3) dom nr. 7, drewniany, 1920;
- 4) dom nr. 8, drewniany, 1925;
- 5) dom nr. 15, drewniany, 1900;
- 6) dom nr. 25, drewniany, 1900;
- 7) dom nr. 26a, drewniany, 1920;
- 8) stodoła w zagrodzie nr. 23, drewniana, 1930;
- 9) stodoła w zagrodzie nr. 28.

Śledzianów:

- 1) zespół kościoła parafialnego p.w. Śś Apostołów Piotra i Pawła, kościół mur., 1924, dzwonnica drewniana 1916, plebania mur., 1925, organistówka mur., 1925;
- 2) zagroda nr. 41, dom drewniany, obora drewniana XIX, kuźnia, budynek gospodarczy drewniane, 1930;
- 3) dom nr. 6, drewniany 1930;
- 4) dom nr. 7, drewniany 1894;
- 5) dom nr. 9 drewniany 1930;
- 6) dom nr. 17, drewniany XIX;
- 7) dom nr. 18, drewniany, 1885;
- 8) dom nr. 21, drewniany XIX;
- 9) dom nr. 22, drewniany, XIX;

- 10) dom nr. 25, drewniany 1925;
- 11) dom nr. 26, drewniany, XIX;
- 12) dom nr. 37, drewniany, 1844?;
- 13) dom nr. 47, drewniany, 1910.

Wierchucia Nagórna:

- 1) zagroda nr. 43, dom drewniany, obora, spichlerz drewniane, 1910;
- 2) zagroda nr. 76, dom drewniano-gliniany, 1932r., obora drewniana 1920, spichlerz drewniany 1940;
- 3) dom nr. 41, drewniany, 1900;
- 4) dom nr. 51, drewniany, 1925;
- 5) dom nr. 52, drewniany, 1925;
- 6) dom nr. 60, drewniany, XIX;
- 7) dom nr. 64, drewniany, XIX;
- 8) dom nr. 65, drewniany, 1945;
- 9) dom obok domu nr. 65, drewniany, 1920;
- 10) stodoła w zagrodzie nr. 77, drewniana, 1920;
- 11) budynek gospodarczy w zagrodzie nr. 62, drewniany, 1939.

Wólka Zamkowa:

- 1) dom nr. 3 drewniany, 1927;
- 2) dom nr. 6 drewniany, pocz. XX;
- 3) dom nr. 16, drewniany, 1914;
- 4) dom nr. 17, drewniany, 1900;
- 5) dom nr. 23, drewniany, 1931;
- 6) dom nr. 24, drewniany, 1890;
- 7) dom nr. 30, drewniany, XIX.

Zajęczniki:

- 1) dom nr. 9, drewniany, XIX.

Parki i założenia dworsko-parkowe:

- 1) Bryki;

- 2) Ostrożany-park dworski-wpisany do rejestru zabytków.

Cmentarze.

Drohiczyn:

- 1) cmentarz przykościelny;
- 2) cmentarz prawosławny;
- 3) cmentarz rzymskokatolicki;
- 4) cmentarz żydowski;
- 5) cmentarz przykościelny franciszkański.

Młkowiec – Macki:

- 1) cmentarz przykościelny;
- 2) cmentarz rzymskokatolicki.

Narolki:

- 1) cmentarz przykościelny;
- 2) cmentarz prawosławny.

Ostrożany:

- 1) cmentarz przykościelny;
- 2) cmentarz rzymskokatolicki.

Sady:

- 1) dawny cmentarz rzymskokatolicki.

Śledzianów:

- 1) cmentarz rzymskokatolicki;

2) cmentarz przykościelny.

Na terenie miasta i gminy zlokalizowano i ujęto w ewidencji Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków 459 stanowisk archeologicznych. Dla terenów stanowisk ustalono ograniczenia w użytkowaniu i zagospodarowaniu zgodne z warunkami konserwatorskimi.

IV. Warunki i jakość życia mieszkańców, w tym ochrona zdrowia.

1. Ludność, uwarunkowania demograficzne.

Obsługa ludności. Ośrodkami obsługi ludności na obszarze gminy są miasto Drohiczyn i pozostałe główne jednostki osadnicze.

Dane demograficzne. Obszar miasta i gminy zamieszkuje 7296 osób, w tym miasto 2318. W od roku 2000 ilość mieszkańców gminy zmniejszyła się o 187 osób. Zmienia się struktura płci ludności gminy, uławnia się przewaga populacji kobiet na terenie miasta. Wśród ludności gminy najwięcej jest osób z podstawowym wykształceniem – 38,5%, odsetek ludności z wykształceniem wyższym – 3,5%.

Tendencje demograficzne do roku 2007-zmniejszenie się liczby ludności zamieszkującej gminę, zwiększenie liczby mieszkańców miasta Drohiczyn.

1. Spadek liczby ludności gminy w latach 1946-2008 -3396 osób, 32 %, zmiany populacji w latach:

1946-1950	160 osób
1950-1960	332 osoby
1961-1970	650 osób
1971-1978	449 osób
1979-1988	746 osób
1989-1998	148 osób
1999-2008	187 osób
2. Ruch naturalny ludności- dane za rok 2006 WUS Białystok.
  - 1) małżeństwa-38, w tym miasto 14;
  - 2) urodzenia -56, w tym miasto 14;
  - 3) zgony -78, w tym miasto 14;
  - 4) przyrost naturalny (-22), (-3,2) na 1000 ludności rocznie.
3. Prognoza ludności:
  - 1) 2010 r.- miasto 2400, gmina razem 7300;
  - 2) 2015 r.- miasto 2450, gmina razem 7350;
  - 3) 2020 r.- miasto 2400, gmina razem 7300;
  - 4) 2025 r.- miasto 2350, gmina razem 7250.
4. Spodziewane tendencje:
  - 1) powroty z emigracji zarobkowej z lat 2004-2007;
  - 2) utrzymanie proporcji osób w wieku produkcyjnym i nieprodukcyjnym;
  - 3) zmniejszenie liczby osób zatrudnionych w rolnictwie;
  - 4) spodziewany napływ ludności w ramach migracji krajowych i międzynarodowych.
5. Ludność w wieku produkcyjnym w roku 2006, dane WUS Białystok:-3899, w tym kobiety- 1759, przedprodukcyjnym 1434, w tym kobiety 688, poprodukcyjnym 1476, w tym kobiety 944.

Tabela 11. Wykaz ilościowy mieszkańców miasta i gminy Drohiczyn stan na dzień 2008.09.10

Lp.	Miejscowość	Liczba mieszkańców	Razem	% ogółu
		Pobyt stały	Pobyt czasowy	
1	Drohiczyn	2225	93	2318
2	Arbasy	175	1	176
3	Bujaki	167	5	172
4	Bryki	105	2	107
5	Bużyski	91	3	94
6	Ciecholowo	141	2	143
7	Ciuchowice	75	1	76
8	Ciuchowice	77	1	78
9	Kiepageze	84	3	87
10	Krzyżówka	66	3	69
11	Koczery	47	2	49
12	Lisowo	165	2	167
13	Lisowo-Janówek	36	1	37
14	Lopusze	107	1	108
15	Młkowiec Janki	70	3	73
16	Młkowiec Małki	192	2	194
17	Młkowiec Paszki	138	1	139
18	Młkowiec Stawki	104	2	106
19	Minczewo	208	2	210
20	Narolki	216	2	218
21	Obnize	173	2	175
22	Ostrożany	308	14	322
23	Pukowice Nadolne	162	2	164
24	Pukowice Nagórne	112	1	113
25	Rutki	58	1	59
26	Rumice	78	4	82
27	Sady	145	4	149
28	Siekierki	95	1	96
29	Sieniewice	178	5	183
30	Śledzianów	173	2	175
31	Skierwiny	26	1	27
32	Smaklice	179	1	180
33	Smorczewo	58	1	59
34	Sutki	138	3	141
35	Tonkiele	112	2	114
36	Wierzbica	241	6	247
37	Wólka Zamkowa	103	2	105
38	Zajezierze	294	2	296
	Razem	7122	174	7296

Tabela 12. Liczba bezrobotnych w latach 2001 – 2006

Źródło: Opracowanie własne na podst. danych Powiatowego Urzędu Pracy

	2001		2002		2003		2004		2005		2006	
	ogółem	w tym kobiety	ogółem	w tym kobiety	ogółem	w tym kobiety	ogółem	w tym kobiety	ogółem	w tym kobiety	ogółem	w tym kobiety
Miasto Gmina												
M/Gm. Drohiczyń	162	78	164	79	166	77	193	95	199	91	173	85

2. Oświata i wychowanie.

Na terenie gminy znajdują się 1 Zespół Szkół (szkoła podstawowa i gimnazjum) w Drohiczyźnie, 3 Szkoły Podstawowe, Liczba uczniów szkół podstawowych wynosi 476 uczniów, gimnazjum – 281 uczniów. Do przedszkola uczęszcza łącznie 25 dzieci. Do oddziałów przedszkolnych znajdujących się przy szkołach podstawowych uczęszcza 60 dzieci.

Szkoły są zlokalizowane w następujących miejscowościach się:

- 1) Zespół Szkół w Drohiczyźnie w skład którego wchodzi Szkoła Podstawowa im. Józefa Piłsudskiego, Gimnazjum im. Jana Pawła II oraz oddział przedszkolny;
- 2) Szkoła Podstawowa w Miłkowicach Jankach im. Bł. Ignacego Kłopotowskiego;
- 3) Szkoła Podstawowa w Ostrożanach;
- 4) Szkoła Podstawowa w Siedzianowie;
- 5) Liceum Ogólnokształcące im. Ignacego Kraszewskiego w Drohiczyźnie;
- 6) Zespół Szkół Rolniczych w Ostrożanach.

Tabela 13. Uczniowie wg. klas i szkół 2007-2008 r.

Lp	Szkoła	Ogółem	I	II	III	IV	V	VI	VI
1	SP Drohiczyń	320	49	54	46	55	61	55	
2	SP Siedzianów	60	10	10	6	12	11	11	
3	SP Ostrożany	47	4	9	10	10	5	9	
4	SP Miłkowice	49	7	5	11	10	8	8	
	Razem SP	476	70	78	73	87	85	83	
1	Gimnazjum	281	92	92	96				

3. Kultura.

Na terenie gminy funkcjonuje Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury. Ośrodek funkcjonuje jako jednostka samorządowa, wielofunkcyjna instytucja kultury zgodnie z warunkami ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz. U. z 1997 r. Nr 110 poz. 721 z późniejszymi zmianami. Ośrodek Kultury powołała Rada Miejska w Drohiczyźnie. Terenem działania Ośrodka jest miasto i gmina Drohiczyń. Siedziba Ośrodka Kultury znajduje się przy ulicy Kraszewskiego 13 w Drohiczyźnie. W skład Ośrodka Kultury wchodzi: Kino „Danieł”, Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna im. Klementyny Soltanowicz-Olbrychskiej oraz Muzeum Regionalne w Drohiczyźnie.

Ponadto działalność prowadzi Muzeum Diecezjalne, Biblioteka Diecezjalna, Ekumeniczny Instytut Kultury Chrześcijańskiej w Drohiczyźnie, Diecezjalne Studium Organistowskie, liczne organizacje katolickie sportowe i społeczne.

Na terenie gminy funkcjonują 4 Parafie Kościoła Rzymsko – Katolickiego oraz 2 Parafie Kościoła Prawosławnego. Na terenach wiejskich zainteresowani mogą skorzystać z 12 świetlic. Działalność prowadzi działalność 1 zespół artystyczny, koła zainteresowań oraz orkiestra dęta Ochotniczej Straży Pożarnej.

4. Ochrona zdrowia i opieka społeczna.

Podstawowa opieka zdrowotna na terenie gminy Drohiczyń, prowadzona jest w Zakładach Opieki Zdrowotnej:

- 1) Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Drohiczyźnie;
- 2) Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Ostrożanach;

3) Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Siemiatyczach – Przychodnia w Siedzianowie.

Lecznictwo szpitalne i opieka specjalistyczna jest prowadzona przez Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Siemiatyczach. Opieka zdrowotna w zakresie pogotowia ratunkowego jest prowadzona przez Wojewódzką Stację Pogotowia Ratunkowego w Białymstoku – Zakład Pomocy Doraźnej w Siemiatyczach – o zasięgu działania, powiatowym, Wojewódzka Stacja Pogotowia Ratunkowego w Białymstoku – Zakład Pomocy Doraźnej w Siemiatyczach – Podstacja w Drohiczyźnie – o zasięgu działania na terenie Gminy Drohiczyń.

W Drohiczyźnie funkcjonuje Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Na terenie gminy nie ma domów opieki społecznej.

5. Mieszkalnictwo.

Na terenie miasta i gminy przeważa indywidualne budownictwo zagrodowe i mieszkaniowe jednorodzinne. Zasób mieszkaniowy w gminie wg. danych WUS Białystok na koniec 2006 r. wynosił 2307 mieszkań, ilość izb – 9916. Powierzchnia użytkowa mieszkań- 201,6 tys. m². Powierzchnia użytkowa średnia i mieszkania wynosi 87,4 m². Wyposażenie w instalacje techniczne mieszkań decyduje o ich standardzie. Na terenie miasta i gminy funkcjonuje 1701 przyłączy wodociągowych, 228 przyłączy kanalizacji sanitarnej w tym w mieście 218.

6. Turystyka, sport, rekreacja.

Według stanu na koniec 2006 r. na terenie miasta i gminy Drohiczyń funkcjonowały: 2 obiekty hotelowe posiadające 79 miejsc noclegowych, 25 kwatery agroturystycznych, 3 obiekty gastronomiczne dysponujące 225 miejscami. Pomimo wybitnych walorów turystycznych – wypoczynkowych terenów miasta i gminy Drohiczyń ruch turystyczny jest tu niewielki. Stosunek liczby korzystających z noclegów do liczby miejsc noclegowych jest prawie dziesięciokrotnie niższy (2,0) niż dla województwa (19,7). Miasto nie posiada stadionu sportowego.

7. Sfera gospodarstwa, rolnictwo, pozarolnicza działalność gospodarstwa.

Rolnictwo. Na terenie gminy funkcjonuje 1203 gospodarstw rolnych. Liczba osób zatrudnionych w rolnictwie-3192. Średnia powierzchnia gospodarstwa rolnego wynosi 14,19 ha.

Tabela 14. Struktura obszarowa gospodarstw rolnych

Powierzchnia gospodarstwa	Ilość gospodarstw w gminie	% udział w gospodarstwach ogółem w gminie
do 5 ha	309	25,8
5 ha – 10 ha	260	21,6
10 ha – 15 ha	239	19,8
Pow. 15 ha	395	32,8
Razem	1203	100,0

Źródło: dane WUS Białystok PSR 2002 r., dane Urzędu Miejskiego w Drohiczyźnie

Przeciętna obsada inwentarza w 1 gospodarstwie rolnym w 2002 roku wynosiła:

- 1) 6,53 bydła, wielkość stada 9,98szt;
- 2) 7,85 sztuk ttrzozy chlewnej, wielkość stada 17,17 szt;
- 3) 0,4 sztuk owiec i 0,2 sztuk koni;

4) 281 sztuk drobin, natomiast wielkość stada 678 szt.

Głównym kierunkiem produkcji zwierzęcej w gminie jest chów bydła mlecznego oraz produkcja żywna wieprzowego i wołowego. Obsada zwierząt na 100 ha użytków rolnych jest niższa niż w województwie podlaskim i wynosi - było ogółem 51,5 szt., tuzoda chlewna 56,2 szt., krowy 26,5 szt., owce 4,0 szt., konie - 2,2 szt.

Stan gospodarstw -1106 budynków inwentarskich, w tym:

- 1) 866 obór;
- 2) 245 chlewni;
- 3) 257 kurników;
- 4) 279 budynków wielofunkcyjnych;
- 5) 882 stodoły.

Na terenie gminy występują wielkotowarowe gospodarstwa hodowli drobin.

W produkcji roślinnej przeważa uprawa zbóż podstawowych. Produkcja roślinna podporządkowana była produkcji zwierzęcej. Struktura zasiewów-zboża 83 %, uprawy pastewne-7 %, ziemniaki 5,3, buraki 2,7 %, warzywa i truskawki-0,9 %.

Pozarolnicza działalność gospodarcza.

Sieć handlowa – usługowa na terenie miasta i gminy Drohiczyń tworzą: 28 sklepów spożywczych z czego 12 w mieście, 29 sklepów pozostałych głównie wielobranżowych, 12 zakładów usług rzemieślniczych, 16 zlewni mleka, 2 punkty skupu żywności, 3 bazy obsługi rolnictwa, 62 podmioty świadczące usługi budowlane, 22 podmioty świadczące usługi transportowe, 30 podmiotów świadczących usługi w zakresie rolnictwa, leśnictwa i łowiectwa, 1 urząd pocztowy, 2 oddziały pocztowe oraz 1 agencja pocztowa, 2 stacje paliw, Bank Spółdzielczy, filie firm ubezpieczeniowych.

Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON (dane WUS w Białymstoku, stan na dzień 31.XII.2006 r., bez osób prowadzących indywidualne gospodarstwa rolne) –287, w tym sektor publiczny 21, prywatny 266, spółki handlowe 4, spółki cywilne 8, spółdzielnie 3, fundacje i stowarzyszenia 21, osoby fizyczne prowadzące działalność –222, w mieście -154, w tym sektor publiczny 10, prywatny 144, spółki handlowe 3, spółki cywilne 8, spółdzielnie 3, fundacje, stowarzyszenia 9, osoby fizyczne prowadzące działalność 108.

Większe zakłady produkcyjne -zakład drzewny w Ostrożanach.

Jednostki zarejestrowane w systemie REGON w porównaniu z innymi miejscowościami powiatu siemiatyckiego w latach 1998-2006 przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 15. Jednostki zarejestrowane w systemie REGON w latach 1998 – 2006-powiat siemiatycki

Jednostka ter.	1998r	1999r	2000r	2001r	2002r	2003r	2004r	2005r	2006r
Jednostki zarejestrowane w systemie REGON ogółem									
Siemiatyżycze - miasto	984	1092	1193	1277	1263	1272	1186	1156	1204
Drohiczyń	239	285	316	332	339	347	282	271	287
Drohiczyń - miasto	139	158	176	180	183	178	147	142	154
Drohiczyń - obszar wiejski	120	127	140	152	156	169	135	129	133
Działkowice	85	100	107	118	118	126	88	92	87
Grodzisk	112	130	143	150	155	171	142	132	129
Mielnik	114	124	130	142	142	144	145	147	151
Milejczyce	66	73	80	85	80	82	64	66	74
Nurzec-Stacja	174	179	192	223	232	217	200	188	197
Perlewo	73	84	94	101	106	117	115	114	116
Siemiatyżycze	220	229	244	258	258	272	248	241	254

Źródło: Opracowanie własne na podst. danych GUS, Starostwo Powiatowe w Siemiatyczach

8. Zagrożenia bezpieczeństwa ludności i mienia.

Na terenie miasta i gminy znajdują się obszary na których mogą wystąpić zjawiska potencjalnie zagrażające bezpieczeństwu i mieniu ludności. Można wyróżnić następujące obszary zagrożeń:

- 1) zagrożenie powodzią od rzeki Bug obejmujące tereny doliny Bugu, taras zalewowy i nadzalewowy, w studium określono zasięg terenów zagrożonych powodzią o prawdopodobieństwie wielkiej wody 1 %, obowiązują ograniczenia w zagospodarowaniu terenów zgodnie z warunkami ustawy prawo wodne i ustaleniami planów miejscowych;
- 2) zagrożenia podtopieniami i zalaniem terenów i obiektów w dolinie rzeki Siłna i innych cieków, występujące sporadycznie, nie określono zasięgu zagospodarowania terenów inwestycyjnych;
- 3) tereny zagrożone usunięciem się mas ziemnych w szczególności krawędzi wysoczyznowych i wcięć erozyjnych doliny Bugu i dolin innych cieków, w obowiązujących planach ustala się zakaz lokalizacji zabudowy, ochronę i wzmocnienie zboczy roślinnością;
- 4) zbrocza jarów i wzgórz morenowych zagrożone usunięciem się mas ziemnych, obowiązują zakaz lokalizacji zabudowy budynkami;
- 5) tereny w sąsiedztwie rurociągów PERN, bezpośredniego zagrożenia awarią, ustalono strefy bezpieczeństwa po 25 m od zewnętrznej nitki gazociągu, z zakazem zabudowy, tereny ponadnormalnego oddziaływania pól elektromagnetycznych, promieniowania niejonizującego od linii energetycznych i stacji bezprzewodowej, dopuszcza się ustalenie stref ochronnych, pasów serwisowych i stref ograniczonego użytkowania, obowiązują wykonywanie systematycznych badań pomiarów kontrolnych promieniowania zgodnie z przepisami odrębnymi, wyniki pomiarów są udostępniane;
- 7) zagrożenia skutkami powaznych awarii, mogą wystąpić w pobliżu stacji benzynowych, w wyniku wypadków samochodowych, nie ustala się prawdopodobieństwa zagrożenia, obowiązują ograniczenia w zagospodarowaniu terenów zgodnie z przepisami odrębnymi;
- 8) powierzchniowa degradacja i dewastacja terenów z zagrożeniami usuwania się ziemi, z zagrożeniem zanieczyszczeniem wód powierzchniowych i podziemnych występują w związku z eksploatacją surowców mineralnych, na terenach wyrobisk;
- 9) zagrożenia wynikające z funkcjonowania gminnego wysypiska odpadów w Drohiczyń, oddziaływanie na wody, zanieczyszczenie powietrza

V. Potrzeby i możliwości rozwoju miasta i gminy.

Określenie podstawowych potrzeb miasta i gminy w zakresie infrastruktury technicznej:

- 1) rozbudowa sieci wodociągowej;
- 2) budowa sieci kanalizacji sanitarnej i systemu oczyszczalni lokalnych na terenie gminy;
- 3) rozbudowa sieci kanalizacji deszczowej i oczyszczania wód z powierzchni utwardzonych i parkingów;
- 4) budowa sieci ciepłowniczej na terenie miasta;
- 5) budowa systemów dostępu do sieci informatycznych;
- 6) ustalenie przebiegu i lokalizacja ścieżek rowerowych;
- 7) budowa sieci gazowniczej;

- 8) zabezpieczenie wysypiska odpadów i budowa systemu uzyskiwania gazu do celów gospodarczych i energetycznych;
- 9) budowa sieci gazowniczych;
- 10) przebudowa linii energetycznych na kablowe doziemne na terenach zabudowanych;
- 11) budowa linii energetycznej 110 kV na terenie gminy;
- 12) poprawa nawierzchni dróg;
- 13) budowa obwodnicy Drohiczyńska w ciągu drogi krajowej;
- 14) przebudowa drogi publicznej Aleja Jacewskiej do parametrów drogi lokalnej, z miejscami postojowymi, miejscami obsługi podróży, punktami widokowymi;
- 15) budowa przystani, obiektów sportów wodnych;
- 16) budowa urządzeń wodnych w dolinie Bugu w Drohiczyźnie i na terenie gminy;
- 17) budowa stadionów i boisk;
- 18) budowa przystani promowej w Drohiczyźnie;
- 19) ochrona zboczy Góry Zamkowej i krawędzi wysoczyznowych przed zagrożeniem osuwania się mas ziemnych;
- 20) budowa ekologicznych systemów zaopatrzenia w energię.

Określenie podstawowych potrzeb miasta i gminy w zakresie infrastruktury społecznej:

- 1) poprawa dostępu do opieki medycznej;
- 2) przygotowanie terenów pod lokalizację domów opieki, zamieszkania zbiorowego;
- 3) poprawa warunków obsługi mieszkańców i pracy administracji samorządowej, budowa lub rozbudowa siedziby urzędu miasta,

Określenie podstawowych potrzeb miasta i gminy w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego:

- 1) wdrożenie programu rehabilitacji i rewitalizacji zabudowy historycznej;
- 2) zagospodarowanie centrum Drohiczyńska;
- 3) organizacja systemu informacji i obsługi ruchu turystycznego;
- 4) kształtowanie nowej zabudowy z zachowaniem walorów zabudowy historycznej;
- 5) zabezpieczenie i ekspozycja stanowisk archeologicznych;

Określenie podstawowych potrzeb miasta i gminy w zakresie kształtowania ładru przestrzennego:

- 1) ustalenie warunków dla realizacji programu rehabilitacji i rewitalizacji zabudowy śródmieścia Drohiczyńska i kształtowania obiektów o charakterze prestiżowym;
  - 2) kształtowanie kompletnych harmonijnych zespołów zabudowy;
  - 3) przygotowanie nowych terenów pod inwestycje;
  - 4) zachowanie ciągłości zespołów przyrodniczych i zieleni;
  - 5) kształtowanie zieleni urządzonej;
  - 6) uzupełnienia zabudowy;
  - 7) rehabilitacja terenów i obiektów zdegradowanych;
  - 8) wprowadzenie zabudowy zamieszkania zbiorowego, obiektów usług użyteczności publicznej, ochrony zdrowia, sportu i rekreacji;
  - 9) kształtowanie procesów przekształcania zabudowy zagrodowej w miejską;
  - 10) organizacja zabudowy układów ruralistycznych.
- Określenie możliwości rozwoju miasta i gminy:**
- 1) możliwość zagospodarowania na cele inwestycyjne dużych obszarów o wybitnych walorach krajobrazowych w dogodnych lokalizacjach;
  - 2) atrakcyjne lokalizacje dla inwestycji w centrum miasta;
  - 3) możliwości realizacji działalności usługowej i gospodarczej w sprzyjających warunkach;
  - 4) dogodne warunki klimatyczne i przyrodnicze;

- 5) sprzyjające warunki kulturowe.

VI. Stan prawny gruntów, zasób komunalny.

Struktura użytkowania i stan własności gruntów przedstawia się następująco:

- 1) Skarb Państwa władza gruntami o pow. ok. 800 ha, co stanowi ok. 4% powierzchni gminy;
  - 2) mienie komunalne obejmuje 604 ha, 2,9 % powierzchni gminy;
  - 3) wspólnoty gruntowe zajmują 345 ha, 1,6 % powierzchni gminy;
  - 4) kościoły i związki wyznaniowe posiadają tereny o powierzchni 77 ha, 0,4 % powierzchni gminy;
  - 5) lasy państwowe zajmują 356 ha.
- Pozostałe grunty należą do osób fizycznych.

VII. Występowanie obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych.

Na terenie gminy występują tereny narazone na niebezpieczeństwo powodzi oraz tereny zagrożone usuwaniem się mas ziemnych. Zasięg terenów zagrożonych powodzią o prawdopodobieństwie wielkiej wody 1% określono w załącznikach graficznych studium. Tereny narazone na niebezpieczeństwo usuwania się mas ziemnych zlokalizowane są na krawędziach wysoczyznowych w Drohiczyźnie, Zajęcznikach i Buzyskach. Tereny zagrożone usuwaniem się mas ziemnych zostały określone na podstawie opracowania Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie.

VIII. Występowanie obszarów naturalnych zagrożonych geologicznych.

Na terenie gminy występują obszary naturalnych zagrożeń geologicznych wywołanych procesami erozyjnymi utworów krawędziowych wysoczyzny. Lokalizacje terenów zostały określone na podstawie opracowania Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie, orientacyjne lokalizacje podano w załącznikach graficznych studium.

IX. Występowanie terenów górniczych wyznaczonych na podstawie przepisów odrębnych.

Na terenie gminy nie występują tereny górnicze wyznaczone na podstawie przepisów odrębnych.

X. Stan systemów komunikacji i infrastruktury technicznej.

Zaopatrzenie w wodę. Gmina posiada 2 stacje wodociągowe w Drohiczyźnie i w Narojach. Przyczyną braków w zwoźniowaniu gminy jest kolonijna zabudowa powodująca znaczne koszty inwestycji i jej nieopłacalność. W zabudowie kolonijnej często stosuje się przyzgodowe wodociągi z własnego ujęcia wody, są to studnie głębinowe, a także kopane. Zwraca uwagę duża ilość studni czynnych kopanych.

Odprowadzenie ścieków – kanalizacja sanitarna. Na terenie miasta istnieje gmina oczyszczalnia ścieków oraz sieć kanalizacyjna. Do oczyszczalni dowożona jest większość ścieków z szamb. Ponadto funkcjonuje oczyszczalnia zlokalizowana na terenie Kurii Diecezjalnej w Drohiczyźnie. Około 60% ścieków odprowadzana jest do szamb.

Gospodarka odpadami. Gminne wysypisko śmieci zlokalizowane jest w Drohiczyźnie. Eksploatację składowiska zajmuje się Gminy Zakład Gospodarki Komunalnej w Drohiczyźnie. Rozplamtowanie, ugniatanie i przysypywanie ziemią nagromadzonych odpadów odbywa się w miarę potrzeb.

Zaopatrzenie w gaz. Przez teren gminy nie przebiega sieć gazowa. Mieszkańcy gminy korzystają z gazu bezprzewodowego propan-butan. Z gazu w butlach korzysta ok. 80% mieszkańców gminy.

Sieć telefoniczna. Operatorzy posiadają możliwości zaspokojenia zgłaszanych potrzeb na usługi. Część mieszkańców gminy korzysta z kablowej przewodowej sieci Telekomunikacja Polska S.A. w tym z sieci szerokopasmowych. Wiele gospodarstw domowych korzysta z telefonii komórkowej, która na terenie gminy posiada dobry zasięg.

Zaopatrzenie w energię. Teren gminy jest zaopatrywany w energię elektryczną z sieci średniego napięcia 15 kV z RE Steniatyce i drugostronnie z Ciechanowa. Stan linii energetycznych ocenia się jako dobry. Linia energetyczna 110kV Siedlce-Steniatyce ma charakter tranzytowy.

Zaopatrzenie w ciepło. Brak gminnej sieci ciepłowniczej. Energia ciepła do większości budynków dostarczana jest z lokalnych kotłowni. Większe kotłownie zaopatrują w ciepło budynki użyteczności publicznej, szkoły, przedsiębiorstwa.

Komunikacja. Głównymi drogami przebiegającymi przez teren gminy są droga krajowa nr. 62, wojewódzka nr 690, drogi powiatowe. Sieć drogową uzupełniają drogi gminne, drogi wewnętrzne i drogi dojazdowe na terenach rolnych. Układ komunikacyjny jest autem gminy i miasta. Problem stanowi zły stan nawierzchni. Parametry większości dróg publicznych (szerokość pasa drogowego) są wystarczające. Znaczący nakładów inwestycyjnych wymagają zaniebane, nie spełniające parametrów dróg publicznych ciągi komunikacyjne niezbędne dla realizacji inwestycji, w tym Aleja Jąckwierz w Drohiczynie. Na terenie gminy brak tras i szczelek rowerowych.

Tabela 16. Długość dróg gminnych i powiatowych o określonym standardzie na dzień 31.12.2006 r.

Jednostka administracyjna	Długość łączna dróg w km	W tym	Z tego o nawierzchni w km					
			bitumicznej	twardziej bitumicznej	twardziej / pozostałej	gruntowej		
Gm. Drohiczyn	173,0	82,5	90,5	0,7	49,3	43,6	9,4	38,2
Miasto Drohiczyn	20,1	13,1	7,0	4,8	5,3	6,3	0,4	2,0
								1,3

Źródło: Opracowanie własne na podst. danych Powiatowego Zarządu Dróg w Steniatycach

Tabela 17. szczegółowa charakterystyka dróg gminnych

Lp.	Nr drogi	Przebieg drogi	Długość w km	Nawierzchnia			
				asfaltowa	żwirowa	brukowocowa	gruntowa
1	109521B	Rumice-Młinczewo-Pukowice Nagórne	7,05		2,86	0,4	3,79
2	109522B	Pukowice Nadolne-Pukowice Nagórne - Rołki	2,38	1,85			0,53
3	109523B	Pukowice Nagórne - Lisowo	2,33		2	0,33	
4	109524B	Lisowo-Młikowice Janki	1,61		1,61		
5	109525B	Klepacze-Ostrożany	2,35		2,35		
6	109526B	Łopusze - Ostrożany	3,59				3,59
7	109527B	Siedzianów Wierzbica	3,96				3,96
8	109528B	Klepacze - Bryki	2,63				2,63
9	109529B	Lisowo - Młikowice Małki	2,22				2,22
10	109530B	Łopusze-Narolki-Sady	6,87		3,07	0,4	3,4
11	109531B	Bryki-Smarklice	2,69				2,69
12	109532B	Bryki - Narolki	2,85		2,05	0,8	

13	109533B	Sady - Młikowice Małki	3,17				3,17
14	109534B	Sady - Steniatyce	3,3			3,3	
15	109535B	Sytki - Rogawka	2,82			2,17	0,65
16	109536B	Koczerzy - Steniatyce	3,03				3,03
17	109537B	Koczerzy - Sady	2,12				2,12
18	109538B	Od drogi powiatowej nr 1709B do wsi Koczerzy	0,88			0,88	
19	109539B	Bujaki - Zajezdniki	4,3			3,2	1,1
20	109540B	Bujaki - Rogawka	1,82			1,37	0,45
21	109541B	Bujaki - Sytki	2,15			1,85	0,3
22	109542B	Narolki - Skwry Duże	1,39				1,39
23	109543B	Od drogi krajowej nr 62 do wsi Chłukowice	2,9			2,9	
24	109544B	Chłukowice - droga gminna	0,85			0,85	
25	109545B	Młinczewo-Młikowice Małki	4,92				4,92
26	109546B	Od drogi powiatowej nr 1709B - Bujaki	2,65			2,65	
27	109547B	Od drogi powiatowej nr 1728B - Arbasy-Ciechłowo-Obrzeże-do drogi powiatowej nr 1734B	4,92	1,3	2,27	1,35	
28	109548B	Od drogi powiatowej nr 1711B - Kłyżówka	1,1		1,1		
29	109549B	Ulica Młkiewiczka	0,436	0,436			
30	109550B	Ulica Nieznanego Żołnierza, Zdrojowa, Sportowa	0,98	0,6			0,38
31	109551B	Ulica Plac Kościuszki	0,48	0,19			0,38
32	109552B	Ulica Piłsudskiego	0,98	0,98		0,09	
33	109553B	Ulica 1-go Maja	0,09			0,1	
34	109554B	Ulica 3-go Maja	0,1			0,33	
35	109555B	Ulica Księdza Biskupa Władysława Jędruska	0,33				
36	109556B	Ulica Kasztanowa	0,15			0,15	
37	109557B	Ulica Polna	0,11			0,11	
38	109558B	Ulica Jasmionowa	0,07			0,07	
39	109559B	Ulice Farna, Władysława Jagiełły	0,26				0,26
40	109560B	Ulica Kościelna	0,15				0,15
41	109561B	Ulica Księdza Biskupa Łozińskiego	0,71	0,71			
42	109562B	Ulice Dmochowskiego, Różyckiego	0,275				0,275
43	109563B	Ulica Jagiełłoniczka	0,335	0,335			
44	109564B	Ulica Kolarska	0,32	0,32			
45	109565B	Ulica Bohaterów Września	0,4			0,4	
46	109566B	Ulica Zachodnia	0,65	0,65			
47	109567B	Ulica Daniela Romanowicza	0,17	0,17			
48	109568B	Ulica Ciechanowiecka	0,46	0,46			
49	109569B	Ulica Kraszewskiego	0,36	0,36			
50	109570B	Ulica Steniatycka	0,12	0,12			
51	109571B	Ulica Hodu Pruskiego	0,31			0,25	0,06
52	109572B	Ulica Stefana Batorego	0,27			0,27	

53	109573B	Ulica Szmita	0,5	0,5			
54	109574B	Ulica Benedyktyńska	0,18	0,09			0,09
55	109575B	Ulica Aleja Jacywiezy	0,35				
56	109576B	Ulica Kranczewska	0,26				0,26
57	109577B	Ulica Konopnicka	0,23	0,23			
58	109578B	Ulica Prusa	0,16				
59	109579B	Ulica Monteńska, Prosta	0,37	0,16			
60	109580B	Ulica Litewska	0,15	0,05			0,31
61	109581B	Ulica Podlaska	0,09	0,15			
62	109582B	Ulica Południowa	0,06				0,09
63	109583B	Ulice Ratuszowa, Nadbuzajska, Piastowska	0,26	0,06			0,26
64	109584B	Ulica Słoneczna	0,05				0,05
65	109585B	Ulica Słowackiego	0,09				0,09
66	109586B	Ulica Świętojańska	0,45	0,45			
67	109587B	Ulica Zamkowa	0,25				0,25
68	109588B	Ulica Witosa	0,14				0,14
Razem			94,956				

Źródło: Opracowanie własne na podst. danych Urzędu Miejskiego w Drohiczynie.

WYKAZ DRÓG POWIATOWYCH

nr drogi	przebieg drogi
1	2
1709B	Drohiczyn (ul. bez nazwy w kierunku Dziadkowie, ul. Wojska Polskiego – Sydni – Korzeniówka – Skłowy – Duży – Kłopoty Stanisławy – Malinowo – Korzeniówka – Dziadkowie
1711B	Drohiczyn (ul. Kopernika) – Miłkowice – Smarłkice – Ostrożany – Drochlin – Grodzisk
1727B	Drohiczyn (ul. Mieszka I) – Kyzówka-Lisowo – Sielicki – Miodusy Inocy – Twarogi Trębica – Twarogi Łackie
1728B	droga 62 – Wólka Zamkowa – Minczewo – Arbusy – Osinówka – Granne – Głęboczek – Kobyła – Pełki
1729B	Siemiatycze (ul. Kilińskiego) – Rogawka – Korzeniówka Duża – Naroki – Miłkowice – Kotki – droga 1728B
1731B	Siemiatycze (ul. Drohiczyńska) – Karpice – Bujaki – droga 1709B
1733B	Smorczewo – Smarłkice Klepacz – Łopuś – droga 690
1734B	droga 1727B – Smorczewo – droga 2101B
1735B	Ostrożany – Jaszczółty – droga 690
1736B	Tonkiele – Chodowice – Chutkowice – Pukowice Nadolne
1737B	droga 1727B – Obłize – Sielczanów – Buzyski
2101B	Ostrożany – Koski Wypychy – Pokrzywno – Parłewo

Źródło: Opracowanie własne na podst. danych Powiatowego Zarządu Dróg w Siemiatyczach

ULICE MIEJSKIE W CIĄGACH DRÓG POWIATOWYCH

nr drogi	nazwa ulicy
	MIASTO DROHICZYN
1709B	ulica bez nazwy w kierunku Dziadkowie, ul. Wojska Polskiego
1711B	ul. M. Kopernika
1727B	ul. Mieszka I

Źródło: Opracowanie własne na podst. danych Powiatowego Zarządu Dróg w Siemiatyczach

XI Zadania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych.

- 1) budowa linii WN 110 kV Siemiatycze – Łosice;

- 2) rozbudowa ujęcia wody w Narokach;
- 3) rozbudowa systemów telekomunikacyjnych przewodowych, bezprzewodowych, stacji bazowych telefonii komórkowej;
- 4) projektowana sieć gazownicza, odgązlenia od gazociągu wysokiego ciśnienia
- 5) budowa rurociągów tranzytowych PERN w relacji Rosja-Płock;
- 6) budowa obwodnicy Drohiczyńska w ciągu drogi krajowej;
- 7) budowa przeprawy promowej na Bugu;
- 8) budowa przystani dla żeglugi i sportów wodnych na rzece Bug;
- 9) przebudowa mostu na rzece Bug w ciągu drogi krajowej;

KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
MIASTA I GMINY DROHICZYN

CZĘŚĆ B

- I. Cele rozwoju miasta i gminy Drohiczyn.
- II. Główne problemy rozwoju przestrzennego miasta i gminy Drohiczyn.
- III. Kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów.
- IV. Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów.
Tereny z ograniczeniem zabudowy
- V. Tereny wskazane do wyłączenia spod zabudowy
Obszary oraz zasady ochrony środowiska przyrodniczego, jego zasobów, ochrony przyrody i krajobrazu kulturowego.
Formy ochrony przyrody na terenie gminy.
- VI. Wytężenie i kierunki określania w planach miejscowych zasad ochrony i utrzymania wartości środowiska przyrodniczego i kulturowego
Obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej.
- VII. Wytężenie określania w planach miejscowych zasad ochrony środowiska kulturowego.
Kierunki ochrony środowiska kulturowego.
- VIII. Zasady ochrony prawnej obiektów zabytkowych.
Strefy ochrony obiektów dziedzictwa kulturowego i zabytków
- IX. Kierunki rozwoju komunikacji i infrastruktury technicznej.
Obszary na których będą rozmieszczone inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym.
- X. Obszary na których będą rozmieszczone inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym.
Obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych w tym obszary wymagające przeprowadzenia scaliń i podziału nieruchomości, a także obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000m² oraz obszary przestrzeni publicznej.
- XI. Obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w tym obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne.
- XII. Kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej.
- XIII. Obiekty lub obszary, dla których w złożu kopalin wyznacza się filar ochrony.
- XIV. Obszary pomników zabytków i ich stref ochronnych oraz obowiązujące na nich ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 maja 1999r. o ochronie byłych hitlerowskich obozów zagłady (Dz.U. Nr. 41 poz. 412 oraz z 2002 r. Nr 113 poz. 984 Nr 153 poz. 1271).
- XV. Obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji lub rektyfikacji.
- XVI. Granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych.
- XVII. Inne obszary problemowe w zależności od uwarunkowań i potrzeb zagospodarowania terenu – zasób komunalny.

1. Cele rozwoju miasta i gminy Drohiczn.

Rozpoznanie dotychczasowego rozwoju miasta i gminy przeprowadzone w celu postawienia diagnozy stanu zagospodarowania, pozwoliło na identyfikację grup problemów wymagających rozwiązania. Sformułowano je jako kierunki rozwoju oraz sposoby prowadzące do ich osiągnięcia, poprzez sformułowane cele główne i strategiczne. Uczestnikami tych działań będą organizacje, instytucje, osoby prawne i fizyczne. Najważniejszym jednakże uczestnikiem polityki jest społeczność lokalna.

Jako główny cel rozwoju Miasta i Gminy Drohiczn przyjmuje się osiągnięcie wszechstronnego rozwoju obszaru, zapewniającego poprawę życia mieszkańców, ograniczenie strefy ubóstwa i bezrobocia, przy zachowaniu równowagi między aktywnością gospodarczą a ochroną środowiska przyrodniczego i kulturowego.

Realizacja założonego kierunku rozwoju Gminy wymaga sprecyzowania celów głównych (strategicznych) oraz zachowania między nimi właściwych realizacji. Za cele główne uznaje się:

1. **Cele ekonomiczne** wyrażające się w kształtowaniu sfery ekonomicznej życia społeczności lokalnej, tworzeniu mechanizmów stymulujących wszechstronny rozwój gospodarczy gminy, zapewniający obniżenie bezrobocia, tym samym wzrost dobrobytu mieszkańców. Dochodzenie do celu głównego wymaga realizacji celów strategicznych a mianowicie:
  - utrzymywanie zasady spójności rozwoju miasta i gminy z rozwojem regionu i polityką państwa,
  - promowanie lokalnej przedsiębiorczości,
  - kształtowanie sprzyjających warunków do powstania małych i średnich przedsiębiorstw, ośrodków obsługi ruchu turystycznego, rozwoju usług użyteczności publicznej,
  - umożliwienie rozwoju rolniczej przestrzeni produkcyjnej i osadnictwa na terenach wiejskich,
  - przygotowanie warunków do rozwoju działalności związanej z obsługą rolnictwa i przetwórstwa rolno-spożywczego,
  - działań proinwestycyjnych m.in. w postaci katalogu ofert inwestycyjnych, ulg podatkowych,
  - tworzenia zasobu gruntów komunalnych przygotowanych do realizacji inwestycji,
  - tworzenie rezerw terenowych pod zabudowę mieszkaniową i usługową, z jednoczesną rozbudową systemów komunikacji, zaopatrzenia w wodę, kanalizacji sanitarnej,
  - promowanie obszarów inwestycji o znaczeniu strategicznym dla rozwoju miasta i gminy,
  - zwiększenia atrakcyjności turystycznej gminy, eksponowania lokalnych wartości kulturowych, rozbudowy bazy noclegowej i gastronomicznej,
  - efektywnego wykorzystywania zewnętrznych źródeł finansowania, współpracy z odpowiednimi instytucjami w przygotowywaniu programów gospodarczych, współpracy z innymi samorządami terytorialnymi w tworzeniu związków na bazie wspólnych korzyści.
2. **Cele społeczne** ukształtowane na prawidłowe kształtowanie struktury przestrzennej jednostek osadniczych i terenów otwartych, decydującej o warunkach zamieszkania, pracy i wypoczynku mieszkańców. Osiągnięcie tego celu wymaga:

- usatysfakcjonowanie warunków zagospodarowania pozwalających na wzrost liczby miejsc pracy na terenie miasta i gminy,
- tworzenia ofert lokalizacyjnych pod różnego rodzaju działalność gospodarczą i usługową,
- wspierania rozwoju rekreacji, kultury fizycznej i sportu,
- podnoszenia standardu szkół,
- zwiększania dostępności do usług zdrowotnych,
- podnoszenia standardów mieszkań,
- wspierania działań dla tworzenia wypoczynku oraz organizowania czasu wolnego dzieci i młodzieży, ograniczania patologii społecznych, zapewnienia bezpieczeństwa obywateli,
- konsolidacji elit wokół wspólnych celów i zadań, wykorzystując intelektualny potencjał społeczności lokalnej.

3. **Cele przyrodnicze** identyfikujące się z zachowaniem i rehabilitacją wartości przyrodniczych środowiska. Polityka osiągania celów przyrodniczych to przede wszystkim racjonalna gospodarka zasobami środowiska, w tym:

- wykorzystywanie unikalowych warunków i walorów środowiska dla rozwoju funkcji wypoczynkowo-turystycznej, działalności gospodarczej i osadnictwa,
- ochrona rolniczej przestrzeni produkcyjnej, poprawa warunków dla produkcji rolniczej i rozwoju działalności związanej z obsługą rolnictwa,
- właściwa polityka przestrzenna na obszarach prawnie chronionych,
- ochrona aktywnych biologicznie ekosystemów wodnych, lądowych, bagiennych i leśnych,
- ochrona wód powierzchniowych i podziemnych,
- ograniczenie zanieczyszczeń pochodzących ze źródeł lokalnych,
- ochrona cieków wodnych i terenów z występującą roślinnością łęgową i ruderalną,
- wykorzystywanie odnawialnych źródeł energii – wiatru, słońca, wody, biomasy, biogazu, zasobów energii geotermicznej i geotermalnej.

4. **Cele kulturowe** skupiające się na zachowaniu i ochronie obiektów dziedzictwa kulturowego, wykorzystaniu potencjału i możliwości rozwoju ośrodków o znaczeniu ponadlokalnym, realizowane poprzez:

- ochronę i eksponowanie dziedzictwa kulturowego,
- ochronę obiektów zabytkowych,
- zharmonizowanie rozwoju miasta i gminy z naturą zasobów dziedzictwa kulturowego,
- wykorzystanie połączenia na ważnych ciągach komunikacyjnych, stwarzających możliwości rozwoju usług obsługi komunikacji, wypoczynku i turystyki,
- stworzenie sprzyjającego otoczenia i warunków dla rozwoju ośrodków kultu religijnego, edukacji, kultury, instytucji Kurii Diecezjalnej, Seminarium Duchownego.

5. **Cele przestrzenne** polegające na:

- dążeniu do wykreowania stref wysokiej jakości kompozycyjnej,
- tworzenie atrakcyjnych i zróżnicowanych możliwości dla rozwoju gospodarczego i dla poprawy jakości życia
- wyeksponowanie miejsc hierarchicznie ważnych,
- ochronie ekspozycji dominant i obiektów zabytkowych,

- poprawa struktury miasta i jednostek osadniczych i podniesienie poziomu ładu przestrzennego,
- zwiększeniu walorów wizerunku miasta i jednostek osadniczych,
- poprawie sprawności funkcjonowania struktury miasta i gminy,
- wykreowanie całościowych, skoczonych kompleksów urbanistycznych o wysokiej jakości.

Dla realizacji tych celów określa się następujące podstawowe zasady:

- zachowanie i kontynuacja historycznych układów zabudowy,
- ochronę obiektów zabudowlanych,
- zachowania zasadniczych elementów historycznego rozplanowania ulic, placów, historycznych zespołów osadniczych z siecią dróg, istniejąca zieleń wysoka,
- zabudowa w pierwszej kolejności wolnych terenów centrum miasta,
- zapewnienie odpowiednich standardów obsługi komunikacyjnej terenów zabudowlanych i projektowanych do zabudowy,
- wyposażenie terenów w infrastrukturę techniczną,
- propagowanie wzorców dobrej architektury nawiązujących do tradycji lokalnej,
- zapewnienie ciągłości w kształtowaniu architektury lokalnej, charakterystycznej do regionu,
- parametry i wskaźniki kształtowania nowej zabudowy oraz zagospodarowania terenów powinny uwzględniać historyczne elementy podlegające ochronie takie jak skala zabudowy, wskaźniki intensywności zabudowy, wskaźniki powierzchni biologicznie czynnych, linie zabudowy, forma i gabaryty budynków, geometria i pokrycie dachów, kolorystyka elewacji i pokrycie dachowych, rodzaj stosowanych materiałów, zdobnictwo,
- kształtowanie trwałych struktur funkcjonalno-przestrzennych przez wykorzystanie powstałych w procesie historycznym związków między walorami środowiska a dziedzictwem kultury, w nawiązaniu do zabudowlanych układów urbanistycznych i ruralistycznych,
- przebudowę lub likwidację obiektów dyszambonijnych, podnoszenie estetyki zabudowy,
- rehabilitacja i przekształcenia przestrzeni zainwestowanych,
- przygotowanie nowych terenów pod zabudowę w szczególności terenów wschodniej części Drohiczyzna przylegających do rzeki Bug,
- wyodrębnienie systemu powiązanych ze sobą terenów zielonych i otwartych, parków, parków leśnych, wąwozów, rozdziałających tereny zainwestowane,
- wytyczenie i zagospodarowanie szlaków turystycznych,
- związane z rozwojem gminy i miasta z zagospodarowaniem terenów przylegających do doliny rzeki Bug,
- ochronę brzegów i zbroczy wysoczyzn przed usuwaniem się mas ziemnych i skutkami procesów erozyjnych np. poprzez poprzez budowę zieleni, realizację budowlanych zabezpieczających i stabilizujących zbrocz,
- zagospodarowanie wyznaczonych terenów zabudowy usługowej, sportu i rekreacji, obsługi turystyki,
- kształtowanie terenów nadzecznych, urządzeń wodnych z wykorzystaniem istniejących dróg, nabrzeży, ciągów komunikacyjnych, wyznaczonych terenów zabudowy usługowej, sportu i rekreacji,
- wykorzystanie walorów rzeki Bug i innych cieków dla funkcji turystyczno-wypoczynkowych, komunikacji, żeglugi, sportu i rekreacji, sportów wodnych, przystani, kąpielisk,

- utrzymanie dotychczasowego sposobu użytkowania doliny Bugu i innych rzek jako objętego ochroną wielkoprzestrzennego systemu przyrodniczego, z zespołami naturalnej zieleni łąkowo-pastwiskowej, skupiskami zieleni leśnej.

II. Główne problemy rozwoju przestrzennego miasta i gminy Drohiczyzna.

1. Pogodzenie sprzeczności interesów pomiędzy koniecznością ochrony zasobów przyrodniczych, a ich wykorzystaniem związanym z rozwojem funkcji rolniczej, osadniczej, usługowej i gospodarczej.
2. Zanieczyszczenie lasów, wód i terenów rolnych odpadami bytowymi.
3. Zapewnienie dostępu mieszkańcom gminy do ośrodków usługowych.
4. Zapewnienie mieszkańcom gminy możliwości korzystania z systemu zbiorczego zaopatrzenia w wodę i odprowadzenia ścieków.
5. Zarysowujący się proces starzenia ludności wiejskiej.
6. Niekorzystne procesy migracyjne ludności.
7. Małe opłacalność produkcji rolniczej powodująca potrzebę wyznaczenia nowych miejsc aktywizacji gospodarczej na obszarze gminy.
8. Nieodpowiednia jakość nawierzchni dróg.
9. Brak powiązań komunikacyjnych z częścią projektowanych terenów inwestycyjnych.
10. Stan obiektów, urządzeń i sieci infrastruktury technicznej.

III. Kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów.

Na podstawie analizy uwarunkowań, faktycznego zagospodarowania, trendów rozwojowych ostatnich lat oraz kierunków rozwoju przyjętych w strategii rozwoju miasta i gminy Drohiczyzna wyodrębniono następujące struktury kształtowania polityki przestrzennej:

1. **Obszary objęte prawnymi formami ochrony, w tym ochrony przyrody określonych przepisami odrębnymi:**
  - 1) Obszar Chronionego Krajobrazu Dolina Bugu;
  - 2) Obszar NATURA 2000 PLB 140001, PLH 140011;
  - 3) kompleksy lasów, siedliska lasów i zadrzewień wodochronnych i glebochronnych;
  - 4) użytki ekologiczne;
  - 5) pomniki przyrody;
  - 6) strefy ochronne ujęć wody;
  - 7) tereny korytarzy ekologicznych, dolin rzek, tereny bagienne.
2. **Tereny zagrożenia powodziowego od rzeki Bug zgodnie z przepisami odrębnymi.**
3. **Obszary rolniczej przestrzeni produkcyjnej z układami ruralistycznymi w jednostkach osadniczych.**

Obszary przestrzeni rolniczej można podzielić na teren wysoczyznowy o bardzo dogodnych warunkach do rozwoju sieci osadniczej i produkcyjnej rolniej oraz tereny doliny Bugu z uciążliwymi ograniczeniami zagospodarowania. Część terenów zajmują obszary z ustalonymi formami ochrony przyrody i ograniczeniami zagospodarowania.

Dopuszcza się zmianę przeznaczenia terenów na cele nierolnicze i nieleśne zgodnie z przepisami odrębnymi.

Obszary przestrzeni rolniczej mogą być zagospodarowane zgodnie z potrzebami obiektami i urządzeniami obsługi ruchu turystycznego, szlaków pieszych, rowerowych, pól namiotowych, przystani wodnych, obiektami sportu i rekreacji.

Dopuszcza się lokalizację obiektów elektroenergetycznych i parków wiatrowych zgodnie z przepisami odrębnymi.

Na obszarze gminy dla wszystkich jednostek osadniczych przestąpieniu rolniczej wydzielono trzy strefy o odmiennych zasadach zagospodarowania pod względem intensywności zabudowy i funkcji:

1) **centralną strefę wielofunkcyjną** układu ruralistycznego obejmującą tereny przeznaczone pod zabudowę, z lokalizacją obiektów usług użyteczności publicznej, budynków zamieszkania zbiorowego, zabudowy mieszkaniowej, zagrodowej. Dopuszcza się lokalizację:

- obiektów zabudowy techniczno-produkcyjnej pod warunkiem zachowania ograniczenia uciążliwości i zasad ochrony środowiska,
  - obiektów sportu i rekreacji,
  - terenów przestąpienia publicznych, otwartych, zieleni urządzonej,
  - obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej,
  - dróg publicznych, ciągów pieszo-jezdnych, ścieżek rowerowych,
- 2) **strefę rozwoju zabudowy** na terenach przeznaczonych do zaanwestowania, o dominującej funkcji zabudowy zagrodowej, dopuszczając zabudowę mieszkaniową, jednorodzinną, lokalizację obiektów usług użyteczności publicznej i nieuciążliwej działalności gospodarczej. Dopuszcza się lokalizację:

- zabudowy pensjonatowej, wielorodzinnej, zamieszkania zbiorowego,
- obiektów zabudowy techniczno-produkcyjnej, składów, magazynów,
- obiektów sportu i rekreacji,
- zabudowy rekreacji indywidualnej,
- zieleni urządzonej,
- obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej.

3) **strefę zabudowy rozproszonej** zlokalizowanej na pozostałych terenach dla których nie ustalono innych ograniczeń zabudowy w tym wynikających z ochrony ekspozycji krajobrazowych, obiektów zabudowy, lokalizacji obiektów infrastruktury technicznej. Dopuszcza się wprowadzenie zabudowy zagrodowej, mieszkaniowej, zabudowy w postaci pojedynczych obiektów lub zwarłych zespołów zabudowy, sanodzielnych osiedli przeznaczonych na cele mieszkaniowe, rekreacji indywidualnej, zabudowy apartamentowej, zamieszkania zbiorowego, zabudowy usługowej. Dopuszcza się lokalizację:

- obiektów zabudowy techniczno-produkcyjnej, składów, magazynów,
- obiektów sportu i rekreacji,
- obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej, gospodarki odpadami.

4. Tereny układu urbanistycznego miasta Drohiczyń.

W granicach miasta Drohiczyń wyróżnia się następujące struktury przestrzenne (zwane dalej jednostkami kompozycyjnymi) wyodrębnione na podstawie stopnia rozwinięcia zagospodarowania, wewnętrznych relacji, warunków ochrony przestrzennych, zagospodarowania i obiektów ustalonych przepisami odrębnymi:

1) **strefa śródmiejska** obejmująca tereny zabudowy układu urbanistycznego w

granicach ustalonych wpisem do rejestru zabytków. Ustala się następujące kierunki zmian struktury przestrzennej:

- dążenie do uzyskania całościowych kompleksów zabudowy w granicach działek i na wydzielonych terenach wyróżniających się wysoką jakością ukształtowania, tworzywa i wyposażenia,
- zachowanie historycznego układu rynku śródmiejskiego z ukształtowaniem zespołów zieleni urządzonej,
- uzupełnienie zabudowy w pierzejach ulic przylegających do rynku, należy dążyć do wykreowania stref obsługi ruchu turystycznego z rozwojem usług gastronomii, obiektów noclegowych, hoteli, handlu specjalistycznego,

- powiązanie stref obsługi turystów z terenami placów postojowych, parkingów dla samochodów osobowych i autokarów,

- zagospodarowanie turystyczne, rozwój funkcji przystani i zeglugał promowej, zagospodarowanie wyznaczonych terenów w dolinie Bugu dla celów rekreacji, sportu, obsługi turystyki, zabudowy usługowej,

- kształtowanie ciągu tras komunikacyjnych, urządzeń wodnych wzdłuż Bugu, z punktami widokowymi, ciągami komunikacji pieszej, ścieżkami rowerowymi, wyodrębnienie terenów zieleni urządzonej i punktów widokowych,

- obowiązuje ochrona stref ekspozycji obiektów zabudowy,

- realizacja budowlanej zabezpieczającej i stabilizująca zbocze, zachowanie historycznego układu komunikacyjnego,

- utrzymanie osi widokowych, szerokości pasa drogowego i linii zabudowy w ciągu ulicy Kościelnej, Szmita, Młotkiewicza, Farniej,

- powiązanie przestrzeni publicznych z obiektami zabudowy, wyeksponowanie dominant obiektów zabudowy i miejsc hierarchicznie ważnych,

- ukształtowanie powiązania komunikacyjnego i rekreacyjnego zabudowy usługowej, mieszkaniowej z doliną Bugu,

- kształtowanie różnorodnych form zamieszkania i zabudowy np. realizacja obiektów o charakterze prestiżowym, subdominant, zabudowy kameralnej w formie integracji rozproszonych zgrupowań zabudowy jednorodzinnej, niewielkich budynków wielorodzinnych, budynków zamieszkania zbiorowego, urządzeń przestrzeni publicznych jako miejsc spotkań mieszkańców,

- uzupełnianie zabudowy plonową luk w ciągach zabudowy obrzeżnej, ukształtowanie układów zabudowy pensjonatowej, rezydencjonalnej, zabudowy w formie willi miejskiej, niewielkich kamienic,

- stopniowe usuwanie zdegradowanej i chaotycznej zabudowy gospodarczej i inwentarskiej,

2) **tereny zabudowy mieszkaniowej i usługowej** obejmujące obszary istniejącego i projektowanego zagospodarowania:

- ustala się zagospodarowanie terenów rolniczych i zieleni wschodniej części Drohiczyń dla zabudowy mieszkaniowej i usługowej,

- kształtowanie zabudowy usług użyteczności publicznej, rekreacji, sportu, hoteli, obiektów ochrony zdrowia,

- ochronę i zachowanie obiektów umocnień Linii Mołotowa, zachowanie pasm zieleni naturalnej stanowiących ciągi ekologiczne rozdzielające projektowane zespoły zabudowy,

- dopuszcza się wytyczenie i budowę dróg publicznych, wewnętrznych, ciągów pieszych, ścieżek rowerowych,

- wkomponowanie zabudowy w charakterystyczne formy krajobrazowe wysoczyzny,

- ustala się ochronę wąwozów i jarów z ustaleniem zakazu zabudowy, ukształtowanie powiązania komunikacyjnego terenów zabudowy z doliną Bugu i Aleją Jacywicz,

- przebudowę ciągu komunikacyjnego Aleji Jacywicz do parametrów drogi lokalnej lub zbiorczej,

- kształtowanie różnorodnych układów zabudowy w tym zabudowy kameralnej, zgrupowań budynków usługowych, jednorodzinnych, wielorodzinnych, budynków zamieszkania zbiorowego,

nieleśne zgodnie z przepisami odrębnymi. Dopuszcza się lokalizację obiektów elektroinżynieryjnych i parków wiatrowych zgodnie z przepisami odrębnymi.

IV. *Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów.*

Ustala się następujące kierunki i wskaźniki zagospodarowania i użytkowania terenów:

1. *Strefa śródmiejska, zabudowa mieszkaniowa i usługowa:*

- 1) maksymalna wysokość zabudowy-3 kondygnacje nadziemne, 13 m, dopuszcza się poddasze użytkowe;
- 2) wielkość powierzchni zabudowy w stosunku do powierzchni działki-do 90%;
- 3) minimalna powierzchnia biologicznie czynna- nie ustala się;
- 4) minimalna powierzchnia działki budowlanej-nie ustala się;
- 5) minimalna szerokość frontu działki budowlanej-nie ustala się.

2. *Zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna:*

- 1) maksymalna wysokość zabudowy-4 kondygnacje nadziemne, 16 m, dopuszcza się poddasze użytkowe;
  - 2) wielkość powierzchni zabudowy w stosunku do powierzchni działki-do 90%;
  - 3) minimalna powierzchnia biologicznie czynna- nie ustala się;
  - 4) minimalna powierzchnia działki budowlanej-nie ustala się;
  - 5) minimalna szerokość frontu działki budowlanej-nie ustala się.
3. *Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, pensjonatowa:*

- kształtowanie układów zabudowy pensjonatowej, rezydencjonalnej, niewielkich kamienic;
- dopuszcza się realizację kondominiów zabudowy mieszkaniowej i zespołów zabudowy apartamentowej;
- obowiązujące ochrona terenu zabrytkowego cmentarza żydowskiego zgodnie z przepisami odrębnymi;
- preferuje się rozwój zabudowy wielorodzinnej, oferującej różnorodność form zamieszkania, w układzie z zabudową usługową, obiektami towarzyszącymi np. garaży, zbiorników wodnych, wypoczynku, zieleni;
- adaptuje się istniejące zespoły zabudowy.

3) *tereny zabudowy usługowej, obiektów produkcji, magazynów:*

- nowa zabudowa powinna być realizowana w pierwszej kolejności w granicach istniejącej zabudowy usługowej, techniczno-produkcyjnej, składów, magazynów;
- należy dążyć do racjonalnego i intensywnego wykorzystania przestrzeni, przez adaptację istniejących obiektów, zabudowę terenów wolnych, przebudowę i adaptację istniejącej infrastruktury technicznej;
- dopuszcza się uzupełnienia istniejącej zabudowy mieszkaniowej obiektami usługowymi;
- dopuszcza się przeznaczenie terenów rolniczych na cele zabudowy;
- należy dążyć do stopniowego ograniczania terenów zabudowy zagrodowej, ustala się docelowe przekształcenia zabudowy zagrodowej w formę zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wiejskiej;
- ustala się docelowe ograniczenie obszary inwentarza w gospodarstwach rolnych (DJP) do wielkości ustalonych przepisami odrębnymi jako nie oddziałujące znacząco na środowisko.

4) *tereny zabudowy zagrodowej i obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych położonych w granicach miasta Drobiczyn:*

- dopuszcza się zabudowę zagrodową w formie zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wiejskiej;
- ustala się docelowe przekształcenia terenów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne zgodnie z przepisami odrębnymi. Dopuszcza się lokalizację obiektów elektroinżynieryjnych i parków wiatrowych zgodnie z przepisami odrębnymi.

- 1) maksymalna wysokość zabudowy-3 kondygnacje nadziemne, 12 m, dopuszcza się poddasze użytkowe;

- 2) wielkość powierzchni zabudowy w stosunku do powierzchni działki-do 60%;
- 3) minimalna powierzchnia biologicznie czynna- nie ustala się;
- 4) minimalna powierzchnia działki budowlanej-nie ustala się;
- 5) minimalna szerokość frontu działki budowlanej w zabudowie wolnostojącej- nie ustala się.

4. *Zabudowa zagrodowa, budynki mieszkalne jednorodzinne:*

- 1) maksymalna wysokość zabudowy-3 kondygnacje nadziemne, 12 m, w tym poddasze użytkowe;
- 2) wielkość powierzchni zabudowy w stosunku do powierzchni działki-nie ustala się;
- 3) minimalna powierzchnia biologicznie czynna-nie ustala się;
- 4) minimalna powierzchnia działki budowlanej-nie ustala się;
- 5) minimalna szerokość frontu działki budowlanej w zabudowie wolnostojącej- nie ustala się.

5. *Zabudowa rekreacji indywidualnej:*

- 1) maksymalna wysokość zabudowy-2 kondygnacje nadziemne, 9 m, w tym poddasze użytkowe;
- 2) wielkość powierzchni zabudowy w stosunku do powierzchni działki- do 35%;
- 3) minimalna powierzchnia biologicznie czynna- nie ustala się;
- 4) minimalna powierzchnia działki - nie ustala się;
- 5) minimalna szerokość frontu działki - nie ustala się.

Nie ustala się parametrów i wskaźników urbanistycznych dla obiektów i terenów:

1. Obiektów sakralnych i kultu religijnego.
2. Zespołów zabudowy zabrytkowej z ustalonymi formami ochrony i warunkami zagospodarowania.
3. Zespołów małej architektury, zieleni urządzonej, cmentarzy.
4. Istniejących dominant.
5. Obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej np. masztów antenowych telefonii komórkowej, obiektów energetyki, gazownictwa, gospodarki odpadami, oczyszczalni ścieków.
6. Części budowlanych urządzeń technicznych, budowli sportowych, obiektów hydrotechnicznych.
7. Instalacji przemysłowych, obiektów zabudowy techniczno-produkcyjnej.
8. Obiektów i urządzeń technicznych w gospodarstwach rolnych i obsługi produkcji rolnej np. silosów, mieszalni pasz, budynków inwentarskich.

W kształtowaniu nowej zabudowy, w inwestycjach uzupełniania zabudowy, remontach, rozbudowach, przebudowach, nadbudowach obiektów wskazane jest stosowanie zasady kontekstualnej: kontekst parametrów działek geodezyjnych, wskaźników kształtowania zabudowy, powierzchni biologicznie czynnych, stosowanych materiałów, wnętrza turystycznych, urbanistycznych.

Parametry i wskaźniki kształtowania nowej zabudowy oraz zagospodarowania terenów powinny zapewniać ciągłość w kształtowaniu architektury lokalnej, typowej dla regionu. Zagospodarowanie należy kształtować w nawiązaniu form, detali architektury, rozplanowaniem do zabudowy tradycyjnej. Rozwiązania architektoniczne powinny uwzględniać historyczne elementy podlegające ochronie takie jak: skala zabudowy, sposób lokalizacji i rozmieszczenia budynków, wskaźniki intensywności zabudowy, wskaźniki powierzchni biologicznie czynnych, linie zabudowy, formy i gabaryty budynków,

geomateria i pokrycie dachów, kolorystyka elewacji i pokryć dachowych, rodzaj stosowanych materiałów. Stosowane materiały budowlane powinny nawiązywać do materiałów tradycyjnych. Dopuszcza się wprowadzanie rozwiązań architektonicznych uwzględniających nowoczesne technologie, współczesne rozwiązania w zakresie formy obiektów, sylwetki dachu, materiałów budowlanych.

W zabudowie projektowanej i adaptowanej ustala się stosowanie dachów stronnych jako formy dominującej.

W projektowanej i adaptowanej zabudowie mieszkaniowej, usługowej, zagrodowej, techniczno-produkcyjnej, dopuszcza się stosowanie różnych typów i rozwiązań konstrukcyjnych dachów stronnych, dopuszcza się stosowanie między innymi lukarn, falcjat, dachów naczółkowych, ganków, okien połaciowych. Nie ustala się geometrii dachów dla obiektów dobudowanych, dachów lukarn, ryzalitów, ganków, zadaszen nad wejściami, dachów naczółkowych, mansardowych, garaży, obiektów budowlanych i budowli związanych z gospodarką rolną, wiat, magazynów, hal, obiektów tymczasowych, obiektów małej architektury. Nie ustala się kątów nachylenia połaci dachów jednospadowych, pulpitowych, stropodachów. W projektowanej i adaptowanej zabudowie dopuszcza się budynki wieloosłonowe, stosowanie krzywizujących się pod kątem prostym kalenic dachów, stosowanie kalenie o różnych wysokościach, realizację obiektów budowlanych o rzutach na planie prostokąta, liter T,L,C.

Dopuszcza się dokonanie scaleń i podziałów geodezyjnych zgodnie z przepisami odrębnymi, w tym dokonanie podziałów w związku z ustaleniem własności lokali i budynków. Ustalenia szczegółowe parametrów działek i zasad podziału nieruchomości nie obejmują ograniczeń, scaleń, podziałów nieruchomości dla obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej i komunikacji.

Przy wyborze terenów pod zainwestowanie kierowano się następującymi kryteriami:

1. Zasadą konieczności zachowania wysokich walorów środowiska przyrodniczego oraz przestrzegania przepisów obowiązujących na terenach prawnie chronionych przy jednoczesnym zachowaniu potrzeb rozwoju działalności gospodarczych stanowiących źródło utrzymania mieszkańców gminy.
2. Zasadą nie rozpraszania zabudowy oznaczającą, że nowe tereny do zainwestowania powinno się wyznaczyć w sąsiedztwie istniejących działek budowlanych lub istniejących siedlisk rolniczych.
3. Zasadą zaniechania obudowy dróg ponadlokalnych i dróg w wyznaczonych ciągach widokowych.
4. Zasadą odsunięcia działek budowlanych od brzegów wód powierzchniowych na odległość umożliwiającą lokalizację pasów konserwacyjnych, przeprowadzenie ciągów komunikacyjnych.
5. Zasadą zachowania charakterystycznych układów urbanistycznych i ruralistycznych.
6. Nową zabudowę w strefach ochrony konserwatorskiej powinno się dostosować skalą, materiałami budowlanymi, nachyleniem i kolorystyką połaci dachowych do zabudowy historycznej i tradycyjnej regionu.
7. Zasadą zachowania terenów rolnych o najwyższych klasach bonitacyjnych oraz użytków ekologicznych jako obszarów wolnych od zabudowy z pozostawieniem ich w użytkowaniu rolniczym.
8. Na terenie gminy (poza miastem Drohiczyn) nie przewiduje się realizacji wielkopowierzchniowych obiektów handlowych.

Tereny z ograniczeniem lokalizacji zabudowy:

1. Obszary o niekorzystnych warunkach fizjograficznych w obniżeniach terenowych.

2. Tereny poeksploatacyjne powierzchniowej eksploatacji piasku, żwiru, kruszywa.
3. Zbocza podemudacyjne.
4. Wyznaczone korytarze ekologiczne.
5. Grunty leśne z wyłączeniem zabudowy związanej z gospodarką leśną.
6. Grunty gminy rolne kl.III i IV w zwarłych kompleksach.
7. Tereny dolin rzecznych.
8. Tereny przeznaczane do zainwestowania na obszarach bezpośredniego zagrożenia powodzią, lub zalaniem z warunkami zagospodarowania ustalonymi zgodnie z przepisami odrębnymi (np. ustawy Prawo wodne).
9. Strefy ochrony konserwatorskiej zabytków archeologicznych.
10. Strefy ochrony konserwatorskiej obiektów zabytkowych, zespołów, założeń zabytkowych.

Tereny wskazane do wyłączenia spod zabudowy.

1. Tereny Obszaru Chronionego Krajobrazu „Dolina Bugu” z ustalonymi zakazami zabudowy zgodnie z przepisami odrębnymi.
2. Pas o szerokości 100 m od linii brzegów rzek i innych zbiorników wodnych na studium nieprzekraczalnymi liniami zabudowy, zakaz dotyczy lokalizowania obiektów budowlanych z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej. Dopuszcza się odstępstwa od zakazu zgodnie z przepisami odrębnymi np. obowiązującymi przepisami przejściowymi, przepisami ustawy Prawo wodne, ustawy o ochronie przyrody, przepisami wyznaczającymi obszar chronionego krajobrazu, przepisami szczególnymi dotyczącymi realizacji inwestycji celu publicznego, realizacji zadań w zakresie obronności, bezpieczeństwa, ochrony przeciwpowodziowej, zabezpieczenia przeciwnowiskowego.
3. Doliny innych rzek i cieków zgodnie z przepisami odrębnymi i warunkami zarządcy cieków.
4. Grunty leśne z ustalonymi formami ochrony.
5. Użytki ekologiczne zgodnie z przepisami odrębnymi.
6. Obszary bezpośredniego zagrożenia powodzią określone zgodnie z przepisami odrębnymi.
7. Ekosystemy bagienne, tereny wodno-błotne.
8. Trwałe użytki zielone wyszczercone na glebach pochodzenia organicznego.
9. Strefa terenu 50 m od cmentarzy czynnych przy zaopatrzeniu ludności w wodociąg i 150 m przy zaopatrzeniu w wodę ze studni.
10. Tereny osuwiskowe, zbocza wysoczyń, jarów, wąwozów.
11. Tereny udokumentowanych złóż kopalin.
12. Tereny 25 m. pasa od zewnętrznej nitki projektowanego lub istniejącego ropociągu PERN.
13. Tereny stanowisk archeologicznych o własnej formie terenowej wpisane do rejestru zabytków.

V. Obszary oraz zasady ochrony środowiska przyrodniczego, jego zasobów, ochrony przyrody i krajobrazu kulturowego.

Formy ochrony przyrody na terenie gminy:

1. Obszar Chronionego Krajobrazu Dolina Bugu- ustanowiony rozporządzeniem Nr. 10/05 Wojewody Podlaskiego z dnia 25 lutego 2005 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu „Dolina Bugu”.
  2. Obszar OSO Dyrektywa Ptasia o symbolu PLB 140001 Dolina Dolnego Bugu- ustanowiony na podstawie ustawy o ochronie przyrody rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2004 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 (Dz. U.Nr.229,poz.2313, zmiany Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 5 września 2007 r. Dz.U. Nr. 179, poz. 1275)- zasięg obszaru naniesiono na załącznikach graficznych do studium na podstawie danych Ministerstwa Środowiska, w studium nie ustala się granic obszaru.
  3. Projektowany specjalny obszar ochrony siedlisk Dyrektywa Siedliskowa o symbolu PLH 140011 Ostioja Nadbużańska - zasięg obszaru naniesiono na załącznikach graficznych do studium na podstawie danych Ministerstwa Środowiska, w studium nie ustala się granic obszaru.
  4. Strefy ochrony ujęć wody.
  5. Użytki ekologiczne.
  6. Pomniki przyrody.
  7. Kompleksy lasów wodochronnych i glebochronnych.
  8. Tereny z gleb zwięzłych III klasy bonitacyjnej.
  9. Gleby pochodzenia organicznego.
  10. Tereny kompleksów gleb IV klasy bonitacyjnej.
  11. System powiązań w środowisku przyrodniczym województwa i kraju o znaczeniu międzynarodowym.
- Wytyczne i kierunki określania w planach miejscowych zasad ochrony i utrzymania wartości środowiska przyrodniczego i kulturowego:**
1. Ustalenie form ochrony aktywnych biologicznie ekosystemów, korytarzy ekologicznych, decydujących o równowadze ekologicznej i ciągłości przyrodniczej całego regionu.
  2. Rekultywacja terenów zdegradowanych w wyniku powierzchniowej eksploatacji surowców i składowania śmieci.
  3. Ustalenie obowiązków likwidacji nielegalnych wyrobisk kopalni.
  4. Porządkowanie gospodarki wodno-ściekowej, budowę sieci wodociągów i systemów kanalizacji.
  5. Dopuszcza się lokalizację oczyszczalni ścieków na terenach jednostek osadniczych i zabudowy rozproszonej.
  6. Poprawa stanu sanitarnego rzek i cieków do zakładanej klasy czystości wody.
  7. Ochronę wód podziemnych poprzez eliminację źródeł zagrożeń ich czystości.
  8. Wyłączenie z zabiegów melioracyjnych obszarów, które ze względu na walory środowiska powinny pozostać niezmiennie.
  9. Obszary propinowane do zalesień - nieużytki i grunty marginalne dla rolnictwa, tereny niebezpieczne dla utrzymania ciągów ekologicznych, stref wododziałowych, powiększenia istniejących kompleksów leśnych.
  10. Utrzymanie zadrzewień dolinowych, terenów bagiennych, zadrzewień śródpolnych, zieleni wzdłuż cieków.
  11. Ochronę przed zmianą użytkowania kompleksów gruntów rolnych III i IV klasy i gruntów pochodzenia organicznego.
  12. Ochronę istniejących studni i ujęć wody.
  13. Ochronę założeń cmentarnych.
  14. Restytucję i ochronę lasów łęgowych.
  15. Zachowanie, konserwację i uzupełnienie szpalerów drzew wzdłuż dróg.

16. Lokalizację miejsc parkingowych i postojowych przy drogach głównych wyposażonych w przenośne toalety publiczne i pojemniki na odpady stałe.
17. Zakaz sytuowania ogrodzeń w odległościach mniejszych niż 1,5 m od linii brzegowej wód publicznych i rowów melioracyjnych.
18. Ochronę istniejących cieków wodnych z zapewnieniem budowy przepustów pod projektowanymi drogami.
19. Ochronę systemów melioracji zgodnie z przepisami odrębnymi.
20. Ochronę dolin rzecznych wraz z zespołami zieleni brzegowej, lasów łęgowych i łąk.
21. Zakaz przekraczania dopuszczalnego przepisanu odrębnymi poziomami hałasu w środowisku na terenach zabudowy mieszkaniowej.
22. Zakaz odprowadzania nie oczyszczonych ścieków do wód powierzchniowych i gleby.
23. Zakaz lokalizacji urządzeń wodochronnych, jeśli ich zapotrzebowanie na wodę mogłoby naruszyć równowagę lokalnych zasobów wodnych.
24. Zakaz chowu oraz hodowli zwierząt w liczbie wyższej niż 400 dużych jednostek przeliczeniowych inwentarza (DJP) w gospodarstwie rolnym.
25. Dopuszcza się budowę lokalnych sprzętów wody, studni, stawów, wykorzystanie wód powierzchniowych i podziemnych do celów gospodarczych zgodnie z przepisami odrębnymi.
26. Zakaz nasadzeń pod liniami energetycznymi drzew i krzewów których wysokość może przekroczyć 3 m.
27. Dla terenów udokumentowanych złóż kopalni, nie objętych obszarem górnictwem i koncesją, dopuszcza się ustalenie funkcji eksploatacji kopalni zgodnie z przepisami odrębnymi, ochrona przed trwałym zainwestowaniem jest obligatoryjna.
28. Dla terenów udokumentowanych złóż kopalni, objętych obszarem górnictwem i koncesją, po zakończeniu eksploatacji ustala się obowiązek rekultywacji terenu w kierunku rolnym lub leśnym, ochrona przed trwałym zainwestowaniem nie jest obligatoryjna.
29. Dla terenów spodziewanego, prawdopodobnego występowania złóż kopalni dopuszcza się funkcje terenów górniczych, nie ustala się ochrony przed trwałym zainwestowaniem.

VI. Obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej.

1. Wytyczne określania w planach miejscowych zasad ochrony środowiska kulturowego.

Obszary i obiekty objęte ochroną, należy uwzględniać w planach miejscowych poprzez ustalenie przeznaczenia oraz zasad kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu podporządkowanych wymogom konserwatorskim, zgodnie z ustawą o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. W planach miejscowych należy ustalać strefy ochrony konserwatorskiej odnoszące się do zabytków nieruchomych, zabytkowych układów urbanistycznych i turalskich, stanowisk archeologicznych. W ustaleniach planów miejscowych dla obszarów i obiektów chronionych należy ustalać przedmiot ochrony, cel ochrony oraz listę przepisów obowiązujących w strefie. Obiekty wpisane do rejestru zabytków należy zawrzeć w warstwie informacyjnej planu miejscowego.

2. Kierunki ochrony środowiska kulturowego.

- 1) objęcie ścisłą ochroną konserwatorską obiektów wpisanych do rejestru zabytków.
- 2) ustalenie stref ochrony konserwatorskiej obiektów zgodnie z warunkami wpisu do rejestru.

- 3) ustalenie stref ochrony ekspozycji obiektów zabytkowych;
  - 4) ukształtowanie ciągów i osi widokowych dla obiektów dominant;
  - 5) ustalenie w strefach ochrony konserwatorskiej warunków kształtowania zabudowy w nawiązaniu do zabudowy historycznej i tradycji budowlanej regionu;
  - 6) zachowanie charakteru historycznej zabudowy, ochronę obiektów historycznych w zakresie gabarytów obiektów, geometrii dachów, stylu elewacji, detalu architektonicznego, pokryć dachowych, materiałów budowlanych, kolorystyki, linii zabudowy;
  - 7) dopuszcza się odwołanie obiektów i elementów struktury historycznej w oparciu o materiały źródłowe;
  - 8) nową zabudowę kubaturową na terenie objętym planem należy projektować w nawiązaniu do zabudowy tradycyjnej i historycznej regionu, w elewacjach należy stosować materiały naturalne np. cegła, kamień, tynki o wyglądzie tynków tradycyjnych, drewno, pokrycie dachów dachówką ceramiczną lub materiałem dachówkopodobnym;
  - 9) w elewacjach budynków istniejących i projektowanych należy stosować kolory zbliżone do naturalnych, wyklucza się stosowanie jaskrawych kolorów podstawowych dalekich od naturalnych barw stosowanych w elewacjach historycznych.
- 3. Zasady ochrony prawnej obiektów zabytkowych:**
- 1) zachowanie we właściwym stanie obiektów zabytkowych;
  - 2) prowadzenie prac ratowniczych w obiektach zabytkowych;
  - 3) zakaz lokalizowania w bezpośrednim sąsiedztwie obiektów o uciążliwej działalności, obiektów zastających, będących w sprzeczności z kompozycją i architekturą obiektu zabytkowego;
  - 4) wszelkie prace prowadzone na terenach obiektów zabytkowych oraz w bezpośrednim ich sąsiedztwie powinny być uzgadniane z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.
- 4. Strefy ochrony obiektów dziedzictwa kulturowego i zabytków:**
- 1) **strefy ochrony krajobrazu kulturowego** – obejmujące teren związany z zespołem zabytkowym w jego otoczeniu lub obszary o ukształtowaniu, w wyniku działalności ludzkiej, charakterystycznym wyglądem. Działania konserwatorskie w strefie obejmują restaurację zabytkowych elementów krajobrazu urządzonego, ochronę krajobrazu naturalnego związanego kompozycyjnie z historycznym założeniem, ochronę form i sposobu użytkowania terenów takich jak: rozłogi pól, układ dróg, wód powierzchniowych, zadrzewień strópolnych, alei i szpaletów drzew;
  - 2) **strefy E ochrony ekspozycji** – obejmujące obszar stamowiały zabezpieczenie własnego eksponowania historycznych układów przestrzennych lub obiektów zabytkowych o szczególnych wartościach krajobrazowych. Dotyczy to wyznaczania terenów wyłączonych spod zabudowy lub określenie jej nieprzekraczalnych gabarytów;
  - 3) **strefy ochrony stanowisk konserwatorskiej archeologicznych** obejmujące stanowiska ujęte w ewidencji i w rejestrze Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków gdzie ustala się:
    - obowiązek uzgadniania z właściwym Konserwatorem Zabytków wszelkich działań inwestycyjnych, prac ziemnych, zmian warunków zagospodarowania i zabudowy,

- obowiązek wykonania archeologicznych badań wykopaliskowych lub interwencyjnych wyprzedzających działania inwestycyjne,
- obowiązek uzyskania pozwolenia właściwego Konserwatora Zabytków na prowadzenie prac ziemnych, badań archeologicznych, zaleśień,
- obowiązek niezwłocznego powiadomienia właściwego Konserwatora Zabytków o znaleziskach, odkrytych nawarstwieńach kulturowych, o natrafieniu na zabytki archeologiczne,
- zakres badań i prac archeologicznych ustala Wojewódzki Konserwator Zabytków.

4) **strefy B ochrony konserwatorskiej** – obejmujące obiekty wpisane do rejestru zabytków z otoczeniem ustalonym przepisami odrębnymi, do bezwzględniego zachowania formy, substancji zabytkowej, treści historycznej i w miarę możliwości funkcji obiektów. W strefie tej zakłada się bezwzględny priorytet wysiłków konserwatorskich nad wszelką prowadzoną współcześnie działalnością inwestycyjną, gospodarczą i usługową. Ustala się wynagrodzenie przy obiektach wpisanych do rejestru zabytków i w ich otoczeniu. Ustala się obowiązek uzgadniania z właściwym Konserwatorem Zabytków wszelkich inwestycji dotyczących obiektów zabytkowych i w wyznaczonych strefach.

Dla obiektów wpisanych do ewidencji zabytków ustala się:

- 1) utrzymanie historycznych form architektonicznych w tym bryły budynków, geometrii dachów właściwej dla obiektów historycznych, rodzaju pokrycia dachów, zachowanie układu osi i wykroju otworów drzwiowych i okennych w elewacjach, utrzymanie historycznego układu i wzoru stolarki otworowej, artykulacji i wystroju elewacji, materiałów budowlanych, kolorystyki;
- 2) ochronę ekspozycji obiektów;
- 3) rozbudowa, nadbudowa, przebudowa, rozbiora obiektów, lokalizacja nowych obiektów wymaga uzgodnienia z właściwym Konserwatorem Zabytków.

VII. Kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej.

1. Kierunki rozwoju systemów komunikacji.

Na podstawie uwarunkowań rozwoju gminy, przepisów odrębnych w tym ustawy o drogach publicznych, ustawy o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych, ustalonego podziału na kategorie i klasy dróg, ustalonych obowiązków w zakresie zarządu nad drogami, układ komunikacyjny podzielono na nadrzędny, podstawowy, uzupełniający. Układ nadrzędny stanowią droga krajowa i droga wojewódzka o docelowej klasie drogi głównej. Układ podstawowy tworzą drogi powiatowe o docelowych klasach dróg zbiorczych. Pozostałe drogi gminne lokalne, dojazdowe, drogi wewnętrzne zostały zakwalifikowane do układu uzupełniającego.

2. Wytyczne określania w planach miejscowych zasad wykorzystania i rozwoju układu komunikacyjnego i sieci infrastruktury technicznej.

- 1) dopuszcza się wytyczenie i usytuowanie dróg publicznych, wewnętrznych, serwisowych, ciągów pieszych, tras rowerowych, obiektów układu komunikacyjnego na terenie objętym studium zgodnie z przepisami odrębnymi;
- 2) szerokości minimalne ścieżek rowerowych - 1,5 m dla ścieżki jednokierunkowej oraz 2,0 m dla ścieżki dwukierunkowej, dopuszcza się odstępstwa zgodnie z przepisami odrębnymi i warunkami zagospodarowania terenu.

- 3) minimalne szerokości w liniach rozgraniczających dróg wewnętrznych i serwisowych-6 m, dróg publicznych 12 m, dopuszcza się odstępstwa wynikające ze stanu zagospodarowania terenu, zgodnie z przepisami odrębnymi i warunkami zarządcy drogi;
- 4) ustala się obowiązek zapewnienia dojazdu do terenów rolnych lub leśnych położonych poza granicami terenów określonych liniami rozgraniczającymi;
- 5) utrzymuje się istniejące zjazdy na drogi publiczne;
- 6) trzymuje się istniejące drogi dojazdowe do zabudowań kolonijnych i innych obiektów i urządzeń, przebiegające po terenach prywatnych z istniejącymi zjazdami na drogi publiczne;
- 7) dopuszcza się przebudowy, rozbudowy, remonty, budowy dróg, zmiany układów komunikacyjnych, lokalizację i budowę skrzyżowań, wprowadzenie zmiany kategorii, klas i parametrów dróg zgodnie z przepisami odrębnymi;
- 8) warunki powiązań układu komunikacyjnego na terenie objętym planem z układem zewnętrznym określają zarządcy dróg;
- 9) przy modernizacji, rozbudowie i budowie nowych dróg ciągów jezdnych i pieszych należy przewidzieć pasy techniczne dla sieci uzbrojenia terenu, urządzeń technicznych, linii energetycznych średniego i niskiego napięcia oraz oświetlenia ulicznego;
- 10) ustala się obowiązek zapewnienia dojazdu i dostępu do terenów dla jednostek ratowniczo-gaśniczych i innych służb zgodnie z przepisami odrębnymi;
- 11) ustala się obowiązek zapewnienia operatorom sieci technicznych dostępu i dojazdu do obiektów i urządzeń technicznych;
- 12) dopuszcza się budowę obwodnicy miasta Drohiczyń, obwodnicy wsi Zajęczniki w ciągu drogi krajowej zgodnie z przepisami odrębnymi.

W zakresie zaopatrzenia w wodę ustala się:

- 1) adaptuje się istniejące ujęcia wody w Narojkach i Drohiczyźnie;
- 2) dopuszcza się budowę sieci wodociągowych w zależności od potrzeb;
- 3) dopuszcza się budowę nowych ujęć wody, stacji uzdatniania, hydroforów;
- 4) dla terenów nie objętych systemem wodociągów i terenów o zabudowie rozproszonej do czasu realizacji sieci wodociągowej; dopuszcza się indywidualne zaopatrzenie w wodę zgodnie z przepisami odrębnymi;
- 5) utrzymuje istniejące studnie i ujęcia spełniające warunki eksploatacji;
- 6) ustala się ochronę ujęć wodnych poprzez wyznaczenie stref ochronnych zgodnie z przepisami odrębnymi.

W zakresie gospodarki ściekowej, odprowadzania i oczyszczania ścieków ustala się:

- 1) zaleca się w pierwszym etapie rozwiązanie systemowe gospodarki ściekowej dla terenów miasta Drohiczyń zgodnie z warunkami ustalonymi: przepisami odrębnymi dla aglomeracji Drohiczyń, terenów zabudowy zamieszkania zbiorowego, zabudowy wielorodzinnej, projektowanej zabudowy usługowej, hoteli, pensjonatów, w miejscowościach położonych na terenach bez izolacji od użytkowych warstw wodonośnych bądź o izolacji nieciągłej. Rozwiązanie to powinno zostać potraktowane priorytetowo ze względu na zagrożenie zanieczyszczeniem użytkowych warstw wodonośnych i wód powierzchniowych;
- 2) z uwagi na położenie dużego obszaru gminy na terenie obszaru chronionego krajobrazu, w miejscowościach pozbawionych infrastruktury technicznej, w szczególności na obszarach już zainwestowanych i przewidzianych do

- zainwestowania konieczna jest budowa systemów kanalizacji sanitarnej i obiektów zbiorowej utylizacji ścieków i systemów kanalizacyjnych przepływów;
- 3) obiekty usługowe i przemysłowe nie objęte systemem kanalizacji zbiorczej mogą posiadać własne systemy kanalizacyjne i oczyszczalnie;
  - 4) przyjmuje się zasadę skanalizowania docelowo wszystkich większych miejscowości gminy oraz realizację wysokopoprawnych oczyszczalni ścieków w większych miejscowościach, bądź realizację systemów przepływów zbiorczych, ze względu na ekonomiczne przyjęcie się, że nowoprojektowane oczyszczalnie gminne powinny powstać w miejscowościach lub skupiskach turystycznych, w których obliczeniowa ilość ścieków w perspektywie wyniesie > 50 m³/d.
  - 6) nowopowstałe obiekty utylizacji ścieków powinny mieć punkt zlewny dla ścieków dowożonych z miejscowości mniejszych i zabudowy rozproszonej nieskanalizowanej;
  - 7) nie powinno się dopuszczać do powstawania lokalnych wylewisk ścieków.
  - 8) adaptuje się istniejące oczyszczalnie ścieków;
  - 9) budowę kanalizacji sanitarnej na terenie objętym planem zgodnie z potrzebami;
  - 10) dopuszcza się budowę i rozbudowę oczyszczalni ścieków;
  - 11) odprowadzanie ścieków docelowo do kanalizacji sanitarnej i oczyszczalni ścieków, do czasu wybudowania kanalizacji sanitarnej dopuszcza się na okres tymczasowy stosowanie szczelnych zbiorników bezodpływowych lub oczyszczalni ścieków;
  - 12) dla terenów nie objętych systemem kanalizacji sanitarnej do czasu realizacji tej sieci, dopuszcza się gromadzenie ścieków w szczelnych bezodpływowych zbiornikach pod warunkiem zapewnienia ich wywozu i utylizacji stosownie do odrębnych przepisów;
  - 13) ustala się obowiązek oczyszczania ścieków i wód z powierzchni utwardzonych placów, tras komunikacyjnych z zanieczyszczeń, zawiesin i substancji ropopochodnych w granicach własnych lokalizacji;
  - 14) ustala się obowiązek podczyszczania ścieków przed ich wprowadzeniem do sieci kanalizacyjnej, jeżeli parametry tych ścieków mogą zakłócić funkcjonowanie oczyszczalni;
  - 15) w przypadku braku możliwości odprowadzenia ścieków do kanalizacji dopuszcza się utylizację ścieków w oczyszczalniach lokalnych lub grupowych;
  - 16) zakaz odprowadzania nie oczyszczonych ścieków bytowych oraz technologicznych do wód powierzchniowych i gleby.

W zakresie odprowadzania wód opadowych ustala się:

- 1) rozdzielanie kanalizacji sanitarnej i deszczowej;
- 2) obowiązek podczyszczania wód z terenów komunikacji i parkingów z substancji ropopochodnych;
- 3) ścieki opadowe z miejsc parkingowych należy odprowadzać do odborników po oczyszczeniu z osadów i zanieczyszczeń;
- 4) dopuszcza się budowę i rozbudowę sieci kanalizacji deszczowej;
- 5) odprowadzanie wód opadowych do projektowanych kolektorów deszczowych;
- 6) zakaz zmiany naturalnego spływu wód opadowych w celu kierowania ich na teren sąsiedniej własności oraz takiego kształtowania działki, które spowoduje odprowadzanie wód opadowych bezpośrednio do wód powierzchniowych;
- 7) dopuszcza się zagospodarowanie wód opadowych na terenie nieruchomości;
- 8) możliwość odprowadzenia wód opadowych do wód powierzchniowych na warunkach i w uzgodnieniu z zarządcą wód.

W zakresie usuwania odpadów stałych ustala się:

- 1) zasadę wywozu odpadów stałych z obszaru gminy sposobem zorganizowanym na gminne składowisko odpadów;
- 2) obowiązek wyposzczenia posesji w urządzeniu i miejsca umożliwiające segregację odpadów;
- 3) usuwanie odpadów i substancji niebezpiecznych zgodnie z obowiązującym programem gospodarki odpadami;
- 4) należy dążyć do stworzenia systemu przeróbki odpadów i pozyskiwania gazu wysypiskowego.

W zakresie poprawy warunków zasilania w energię elektryczną na terenie gminy ustala się następujące kierunki działań:

- 1) budowę i rozbudowę sieci energetycznej napowietrznej i kablowej średniego i niskiego napięcia oraz budowę nowych stacji transformatorowych,
- 2) w nowoprojektowanych ciągach drogowych należy rezerwować pasy dla linii średniego i niskiego napięcia oraz oświetlenia ulicznego,
- 3) zapisy ogólne planu miejscowego dotyczące trasy linii SN i NN powinny być tak sformułowane, aby umożliwiły wykonanie zasilania liniami napowietrznymi jak i kablowymi. Uwaga ta dotyczy również stacji wnetrzowych i słupowych,
- 4) dopuszcza się budowę elektrowni wiatrowych i zespołów elektrowni zgodnie z przepisami odrębnymi;
- 5) dopuszcza się budowę lokalnych, rozproszonych źródeł wytwarzania energii elektrycznej, lokalizację generatorów i urządzeń prądotwórczych w tym opartych o źródła odnawialne, energię słoneczną, zasoby geotermalne, geotermiczne, zasoby wodne, zasoby biomasy, biogazu zgodnie z przepisami odrębnymi;
- 6) szczegółowe projekty zagospodarowania poszczególnych terenów powinny przewidywać rezerwację miejsc i terenu dla lokalizacji infrastruktury elektroenergetycznej i oświetlenia terenu;
- 7) w szczegółowych ustaleniach zagospodarowania terenów należy uwzględnić warunki zapewnienia prowadzenia eksploatacji obiektów i linii energetycznych z możliwością dojazdu ciężkim sprzętem;
- 8) dopuszcza się prowadzenie sieci energetycznych kablowych i napowietrznych równoległe do ciągów komunikacyjnych i w pasach technicznych dla sieci uzbrojenia terenu;
- 9) dopuszcza się wydzielenie nieruchomości dla obiektów energetyki zgodnie z przepisami odrębnymi;
- 10) dopuszcza się lokalizację obiektów kubaturowych energetyki np. stacji transformatorowych zgodnie z przepisami odrębnymi;
- 11) dopuszcza się ustanowienie stref eksploatacyjnych i obszarów ograniczonego użytkowania w ciągach linii energetycznych,
- 12) nie ustala się parametrów kształtowania zabudowy dla obiektów energetyki;
- 13) dopuszcza się przebudowę istniejącej linii WN 110 kV Siemiatyże-Siedlice;
- 14) budowę linii WN 110 kV Siemiatyże-Łosice.

Kierunki rozwoju telekomunikacji:

- 1) dopuszcza się budowę, przebudowę, rozbudowę obiektów, urządzeń oraz sieci telekomunikacyjnych i informatycznych;

- 2) adaptacja sieci telefonii przewodowej w taki sposób, aby umożliwiała powszechne korzystanie z najnowszych źródeł komunikacji (dostępność do internetu, poczty elektronicznej, transmisji danych i inne);
- 3) wskazana jest sukcesywna wymiana istniejących linii napowietrznych na linie kablowe;
- 4) umożliwienie innym operatorom świadczenia usług telefonicznych na obszarze gminy;
- 5) dopuszcza się budowę, rozbudowę, przebudowę bezprzewodowych systemów telekomunikacyjnych, budowę, przebudowę i rozbudowę urządzeń i maszyn telefonii oraz sieci systemów informatycznych zgodnie z przepisami odrębnymi;
- 6) dopuszcza się lokalizację urządzeń i obiektów radiowych systemów telekomunikacyjnych i informatycznych;
- 7) dopuszcza się remonty, przebudowy, rozbudowy, wymiany, sytynowanie nowych obiektów i urządzeń sieci telefonii komórkowej;
- 8) na terenach zainwestowanych wskazane jest projektowanie linii telekomunikacyjne jako podziemnych z rozprawdzeniem w terenach przeznaczonych pod ciągi komunikacyjne w wyznaczonych pasach technicznych dla sieci uzbrojenia terenu;
- 9) w szczegółowych warunkach zagospodarowania terenów wskazane jest ustalenie zakazu lokalizacji wolnostojących maszyn telefonii komórkowej i innych systemów telekomunikacyjnych na terenach przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową i zagrodową;
- 10) w przypadku kolizji projektowanych obiektów z istniejącymi obiektami i urządzeniami telekomunikacyjnymi należy je przebudować i dostosować do projektowanego zagospodarowania zgodnie z przepisami odrębnymi, normami i warunkami przebudowy.

Kierunki rozwoju ciepłownictwa

Mając na względzie poprawę ochrony środowiska naturalnego oraz podniesienie standardu życia mieszkańców gminy w zakresie ciepłownictwa przyjmuje się następujące kierunki działań:

- 1) jako preferowane zaopatrzenie w ciepło ustala się systemy oparte na nieuciążliwych dla otoczenia źródłach energii np. gaz, energię elektryczną, drewno, olej opałowy o niskiej zawartości siarki, odnawialne źródła energii, energię słoneczną, zasoby energii geotermalnej, geotermicznej, biomasy, biogazu;
  - 2) preferowanie wysokosprawnych, zaautomatyzowanych źródeł ciepła w kotłowniach lokalnych (osiedlowych i zakładowych) oraz w indywidualnych systemach grzewczych;
  - 3) przeprowadzanie systemowych modernizacji i wymian kotłowni węglowych na kotły ogrzewane gazem, olejem opałowym bądź energią elektryczną;
  - 4) tworzenie zachęt do ocieplania istniejących budynków i propagowanie budowy energooszczędnych budynków.
- W zakresie zaopatrzenia w gaz ustala się:
- 1) zasilanie z sieci gazowej odbiorników gazowych zgodnie z warunkami technicznymi i ekonomicznymi ustalonymi z zarządcą sieci gazowej;
  - 2) wykorzystanie gazu propan-butan butlowego i w zbiornikach do celów gospodarczych i zaopatrzenia w energię ciepłą;
  - 3) dopuszcza się lokalizację i budowę obiektów i instalacji uzyskiwania, magazynowania, dystrybucji, przetwarzania gazu z wysypiska odpadów, biogazu, gazów z biomasy;

- 4) lokalizację punktów sprzedaży i dystrybucji gazu zgodnie z przepisami odrębnymi;
- 5) dopuszcza się budowę sieci gazowych magistralnych, rozdzielczych, przyłączy gazowych, stacji redukcyjnych, innych obiektów towarzyszących i urządzeń na terenie objętym studium zgodnie z przepisami odrębnymi;
- 6) dostawa gazu do kotłowni lokalnych celem zmiiany paliwa z węgla na gaz.

VIII. Inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym

Na całym terenie gminy dopuszcza się realizację inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym. Przewiduje się realizację między innymi następujących inwestycji celu publicznego:

- 1) budowa stadionu w Drohiczynie;
- 2) zagospodarowanie doliny Bugu dla celów rekreacji, sportu i obsługi turystyki;
- 3) budowa urządzeń wodnych, tras komunikacyjnych wzdłuż Bugu;
- 4) zabezpieczenie przed erozją i usuwaniem się mas ziemnych Góry Zamkowej;
- 5) budowę, przebudowę, modernizację, utwardzanie nawierzchni dróg gminnych;
- 6) przebudowa Alei Jacewizy do parametrów drogi zbiorczej lub lokalnej;
- 7) dostosowanie układu dróg gminnych i powiatowych do planowanej obwodnicy Drohiczyna;
- 8) budowa ujęć wody i sieci wodociągowych oraz kanalizacji sanitarnej i oczyszczalni ścieków.

Ustala się następujące wymagania wynikające z kształtowania przestrzeni publicznych:

- 1) dopuszcza się instalację obiektów małej architektury zgodnie z przepisami odrębnymi;
- 2) dopuszcza się lokalizowanie tymczasowych obiektów handlowo-usługowych z godnie z przepisami odrębnymi;
- 3) obiekty tymczasowe nie mogą odbiegać od stylu otaczającej zabudowy oraz ich kubatura nie może dominować nad istniejącymi obiektami;
- 4) dopuszcza się lokalizowanie urządzeń technicznych;
- 5) dopuszcza się umieszczanie reklam i nośników reklamowych na terenach publicznych i prywatnych, ogrodzeniach, budowliach, urządzeniach technicznych oraz na elewacjach budynków;
- 6) dopuszcza się wydzielenie i realizację dróg publicznych, ciągów pieszych, dróg wewnętrznych, serwisowych, ścieżek rowerowych, terenów zieleni, terenów i obiektów sportu i rekreacji, terenów i obiektów użyteczności publicznej, innych terenów stanowiących przestrzeń publiczną;
- 7) przy podziałach nieruchomości nakazuje się ich wyodrębnienie w sposób zapewniający samodzielne funkcjonowanie, kształtowanie przestrzeni otwartej, publicznych, dojazdów, układu komunikacyjnego, placów postojowych, ochrony przeciwpożarowej, zieleni, lokalizację sieci i obiektów uzbrojenia terenu i infrastruktury technicznej.

IX. Inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym

Na całym terenie gminy dopuszcza się realizację inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym. Wybrane inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym:

- 1) budowa linii WN 110 kV Siemiatyże-Łosice;

- 2) rozbudowa systemów telekomunikacyjnych przewodowych, bezprzewodowych, stacji bazowych telefonii komórkowej;
- 3) projektowana sieć gazownicza, odgąźnienia od gazociągu wysokiego ciśnienia Holowczyce- gmina Siemiatyże ze stacją redukcyjno-pomiarową;
- 4) budowa rurociągów tranzytowych PERN w relacji Rosja-Płock;
- 5) budowa obwodnicy Drohiczyna w ciągu drogi krajowej, z przebudową i dostosowaniem istniejącego układu komunikacyjnego, inwestycja Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad, ustalenie linii rozgraniczających inwestycji nastąpi zgodnie z przepisami odrębnymi;
- 6) budowa przystanku promowej na Bugu;
- 7) budowa przystanku dla żeglugi i sportów wodnych na rzece Bugu;
- 8) przebudowa mostu na rzece Bugu w ciągu drogi krajowej.

X. Obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych w tym obszary wymagające przeprowadzenia scalen i podziału nieruchomości, a także obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000m² oraz obszary przestrzeni publicznej.

Nie ustala się obszarów wymagających przeprowadzenia scalen i podziału nieruchomości. Dopuszcza się scalenia i podziały nieruchomości zgodnie z przepisami odrębnymi.

Na terenie Drohiczyna dopuszcza się lokalizację wielkopowierzchniowych obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m².

XI. Obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w tym obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i leśne.

Gmina zamierza sporządzić miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego dla obszaru całej gminy w podziale na obszary geodezyjne.

Dopuszcza się zmianę przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i leśne na terenie wszystkich obszarów geodezyjnych zgodnie z przepisami odrębnymi.

XII. Kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej.

Rozwój rolnictwa będzie ukierunkowany na ekologiczne formy produkcji rolnej. Należy oczekiwać tendencji do zmniejszania się liczby gospodarstw rolnych przy jednoczesnym zwiększaniu powierzchni gospodarstw.

Plan miejscowy powinien umożliwiać intensywne zagospodarowanie rolniczej przestrzeni produkcyjnej poprzez:

- 1) umożliwienie rozwoju funkcji obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych;
- 2) stworzenie warunków formalnych do budowy i rozbudowy obiektów gospodarstw rolnych;
- 3) budowę obiektów infrastruktury społecznej i technicznej w jednostkach osadniczych;
- 4) ochronę środowiska poprzez ograniczenia maksymalnej obsady zwierząt w gospodarstwach rolnych;
- 5) umożliwienie scalen i podziałów poprawiających strukturę gospodarstw;

- 6) wyznaczenie dodatkowych terenów dla inwestycji kubaturowych w gospodarstwach rolnych;
- 7) budowę bazy obsługi rolnictwa, obiektów skupu i przetwórstwa produktów rolnych;
- 8) tereny rolne znajdujące się w pobliżu wód płynących i stojących należy zagospodarować w taki sposób, aby zahamować dopływ rolniczych zanieczyszczeń powierzchniowych do wód
- 9) część gruntów ornych położonych na kilkunastoprocentowych spadkach terenowych jest potencjalnie zagrożona erozją wodną i uprawową – wskazane są odpowiednie zabiegi agrotechniczne, względnie zmiana użytkowania gleb (zagospodarowanie trwałą roślinnością lub zalesienie stoków o dużym nachyleniu);
- 10) gleby słabe, szczególnie silnie skonfigurowane powinny być zalesiane;
- 11) trwałe użytki zielone, szczególnie wytworzone z gleb pochodzenia organicznego, tereny bagienne należy pozostawić w dotychczasowym użytkowaniu;
- 12) należy utrzymywać i wzbogacać zadrzewienia graniczne i śródpolne.

Kierunki rozwoju gospodarki leśnej:

- 1) ustala się ochronę gruntów leśnych i użytków ekologicznych zgodnie z przepisami odrębnymi;
- 2) w sąsiedztwie zwartych kompleksów leśnych obszar i zakres proponowanych zalesień powinien obejmować jedynie grunty najłagodniejsze (klasy V i VI), zagrożone erozją lub zdegradowane;
- 3) na terenie całej gminy zaleca się zachowanie i ochronę układu istniejących drobnych płątów leśnych. Należy dążyć do ustanowienia połączeń między nimi, ciągłości przestrzennej, stanowiących sieć połączeń przyrodniczych i korytarzy ekologicznych;
- 4) zaleca się zachowanie oraz wzbogacanie naturalnych form zadrzewień śródpolnych, w szczególności wzdłuż mezd, dróg, oraz cieków wodnych;
- 5) na obszarze gminy należy dążyć do ekologicznego wzbogacenia terenów rolniczych poprzez rozwój obszarowy i jakościowy istniejących zadrzewień oraz zalesianie gruntów najłagodniejszych, a w szczególności odłogowanych.

XIII. Obszary narzucone na niebezpieczeństwo powodzi i usuwania się mas ziemnych.

Na rysunku studium wyznaczono tereny bezpośrednio zagrożone powodzią od rzeki Bug o prawdopodobieństwie wielkiej wody 1 %. Granice zasięgu wód powodziowych o określonym prawdopodobieństwie występowania oraz tereny zagrożone osuwaniem się mas ziemnych określono na podstawie opracowania wykonanego na zlecenie Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie przez Małopolską Grupę Geodezyjno – Projektową S.A. w Tamowie w czerwcu 2004 r. Na terenach zagrożonych powodzią zasady zagospodarowania reguluje ustawa Prawo wodne.

Na terenach obrębów geodezyjnych **Buszyki, Chrołowice, Chutkowice, Drohiczyn, Tonkiele, Wierzchuca Nadburzna, Wólka Zamkowa, Zaliczniki** w granicach bezpośredniego zagrożenia powodzią obowiązuje decyzja Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie zwalniającej z zakazów wznoszenia obiektów budowlanych i uzyskania informacji o trzędnych „0” dla planowanych obiektów.

Tereny zagrożone osuwaniem się mas ziemnych należy zagospodarować zieleńią głęboko korzeniącą się i zapewnić swobodny odpływ wody.

Ustala się ochronę terenów Góry Zamkowej zgodnie z przepisami odrębnymi.

XIV. Obiekty lub obszary, dla których w złożu kopalin wyznacza się strefy ochrony.

W granicach gminy w/w obszary mogą występować w złożach kruszywa naturalnego, eksploatacji złóż piasku i żwiru jeżeli będą tego wymagać warunki eksploatacji, zgodnie z przepisami Ustawy Prawo geologiczne i górnicze.

XV. Obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych oraz obowiązujące na nich ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 maja 1999r. o ochronie byłych hitlerowskich obozów zagłady (Dz. U. Nr. 41 poz. 412 oraz z 2002 r. Nr 113 poz. 984 Nr 133 poz. 1271).

Na obszarze gminy nie występują pomniki zagłady w rozumieniu ustawy z dnia 7 maja 1999 r. o ochronie byłych hitlerowskich obozów zagłady.

XVI. Obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji lub rektyfikacji.

Wszystkie miejscowości w gminie oceniono pod kątem stopnia degradacji przestrzeni i historycznej zabudowy. Przyjęto 4 stopnie działań rehabilitacyjnych: od działań mających na celu estetyzację i uporządkowanie przestrzeni, poprzez procesy rewitalizacyjne, aż do działań rewitalizacyjnych mających na celu głębokie przekształcenia pod względem przestrzennym, ekonomicznym i społecznym. Na terenie gminy występują tereny powyrobskowe po piaskowniach, żwirowniach, które przewiduje się do rektyfikacji w kierunku rolnym lub leśnym. Dopuszcza się dokonanie rehabilitacji, rewitalizacji zabudowy i infrastruktury technicznej we wszystkich obrębach geodezyjnych zgodnie z przepisami odrębnymi. Planowane działania mogą obejmować rehabilitację istniejących obiektów, modernizację lub budowę dróg, placów, parkingów, chodników, oświetlenia ulicznego, obiektów usługowych, budynków, sieci infrastruktury technicznej, sanitarnej, wodociągowej, gazowej, energetycznej, telekomunikacyjnej, zaopatrzenia w energię.

XVII. Granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych.

Nie występują.

XVIII. Inne obszary problemowe w zależności od uwarunkowań i potrzeb zagospodarowania terenu.

Zasób komunalny.

Zaleca się opracowanie strategii gospodarowania mieniem komunalnym rozumianej jako proces utrzymania, rozwoju (przekształcania), zbywania i pozyskiwania nieruchomości do zasobu gminy.

W pierwszej kolejności gminny zasób nieruchomości powinien być tworzony w Drohiczynie. Z punktu widzenia możliwości uzyskania dochodów do budżetu gminy zaleca się pozyskanie do zasobu nieruchomości położonych w rejonach kierunkowego rozwoju funkcji turystycznych i zabudowy usługowo-mieszkaniowej.

Na pozostałym obszarze nieruchomości znajdujące się w zasobie komunalnym, w stosunku do których gmina nie planuje działań w kierunku zabezpieczenia celu publicznego należy zbyć. Zbywanie niezagospodarowanych gruntów publicznych sektorowi prywatnemu powoduje, że grunty dotąd nieopodatkowane przechodzą do kategorii objętych opodatkowaniem. Dzięki temu gmina może zwiększyć swoje dochody i zmniejszyć zobowiązania z tytułu ich utrzymania.